

**Regeringens proposition
2002/03:139**

**Reformerade regler för bank-
och finansieringsrörelse**

(Bilaga 1 – 8)

Del 2

Bilaga 1	Remissinstanser som yttrat sig över betänkandet Kommunala finansförbund (SOU 1998:72)	2
Bilaga 2	Remissinstanser som yttrat sig över Banklagskommitténs delbetänkande om Reglering och tillsyn av banker och kreditmarknadsföretag (SOU 1998:160)	3
Bilaga 3	Remissinstanser som yttrat sig över Banklagskommitténs delbetänkande Vårdslös kreditgivning samt sekretess i banker m.m. (SOU 1999:82)	4
Bilaga 4	Remissinstanser som yttrat sig över departementspromemorian Reformerade bank- och finansieringsrörelserregler (Ds 2002:5)	5
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag	6
Bilaga 6	Lagrådets yttrande	140
Bilaga 7	De nya paragrafernas placeringar i gällande rätt.....	167
Bilaga 8	Rättsdatablad	175

Remissinstanser som yttrat sig över betänkandet Kommunala finansförbund (SOU 1998:72)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 1

Göta Hovrätt, Kammarrätten i Sundsvall, Sveriges riksbank, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Konkurrensverket, Närings- och teknikutvecklingsverket, Nämnden för offentlig upphandling, Riksrevisionsverket, Alingsås kommun, Gävle kommun, Göteborgs kommun, Kramfors kommun, Malmö kommun, Norrköpings kommun, Orsa kommun, Orust kommun, Piteå kommun, Sorsele kommun, Vallentuna kommun, Vellinge kommun, Stockholm kommun, Landstinget Dalarna, Örebro läns landsting, Västerbottens läns landsting, Regionförbundet i Kalmar, Regionförbundet i Skåne, Bokföringsnämnden, Revisorsnämnden, Landstingsförbundet, Svenska Bankföreningen, Rådet för kommunal redovisning, Postgirot Bank AB, Statens Bostadskreditnämnd, Svenska Kommunförbundet, Finansbolagens förening, Kommuninvest i Sverige AB, Umeå kommun, Skellefteå kommun, SmåKom, De små kommunernas samverkan, KOMREV AB, Industriförbundet.

Remissinstanser som yttrat sig över Banklagskommitténs delbetänkande om Reglering och tillsyn av banker och kreditmarknadsföretag (SOU 1998:160)

Sveriges riksbank, Svea Hovrätt, Kammarrätten i Göteborg, Marknadsdomstolen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Insättningsgarantinämnden, Riksskatteverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Allmänna reklamationsnämnden, Svenska Bankföreningen, Sveriges Försäkringsförbund, Fristående Sparbankers Riksförbund, Sveriges Advokatsamfund, Svensk Handel, Företagarnas Riksorganisation, Finansbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen, Kooperativa Förbundet, Postgirot Bank Aktiebolag, JAK SÖDRA, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Nordiska Sparlån, AGL Structured Finance, Landshypotek och ICA Handlarnas AB.

Remissinstanser som yttrat sig över
Banklagskommitténs delbetänkande Vårdslös
kreditgivning samt sekretess i banker m.m.
(SOU 1999:82)

Sveriges riksbank, Svea hovrätt, Kammarrätten i Sundsvall, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Riksskatteverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Juridiska fakulteten vid Lunds Universitet, Svenska Bankföreningen, Sveriges Försäkringsförbund, Fristående Sparbankers Riksförbund, Sveriges Industriförbund, Sveriges Advokatsamfund, Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR), Svensk Handel, Företagarnas Riksorganisation, Finansbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och Brottsförebyggande rådet (BRÅ).

Remissinstanser som yttrat sig över departementspromemorian Reformerade bank- och finansieringsrörelseregler (Ds 2002:5)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 4

Sveriges riksbank, Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Marknadsdomstolen, Länsrätten i Stockholms län, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Insättningsgarantinämnden, Stockholmsbörsen Aktiebolag, OM Aktiebolag, Rikspolisstyrelsen, Ekobrottsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Riksåklagaren, Riksskatteverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Patent- och registreringsverket, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Allmänna reklamationsnämnden, Svenska Bankföreningen, Sveriges Försäkringsförbund, Fristående Sparbankers Riksförbund (FSR), Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR), AktieTorget AB, Föreningen Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, Företagarnas Riksorganisation (FR), Finansbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen, Kooperativa Förbundet ekonomisk förening (KF), Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB), JAK SÖDRA, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Sveriges Konsumentråd, Nordiska Sparlån, Statistiska centralbyrån (SCB) och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF).

Lagtext

1.1 Förslag till lag om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om bank- och finansieringsrörelse. Lagen gäller inte verksamhet som drivs av Sveriges riksbank eller Riksgäldskontoret.

2 § För utländska företags verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till utländska företag gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Definition av bankrörelse

3 § Med bankrörelse avses rörelse i vilken det ingår

1. betalningsförmedling via generella betalsystem, och
2. mottagande av medel som är tillgängliga för fordringsägaren med mindre än 30 dagars varsel.

Med generella betalsystem avses system för förmedling av betalningar från ett stort antal från varandra fristående betalare avsett att nå ett stort antal från varandra fristående slutliga betalningsmottagare.

Definition av finansieringsrörelse

4 § Med finansieringsrörelse avses rörelse i vilken det ingår näringsverksamhet som har till ändamål att

1. ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, direkt eller indirekt via ett företag med vilket det finns ett nära samband, och
2. lämna kredit, ställa garanti för kredit eller i finansieringssyfte förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande.

Nära samband skall anses finnas mellan företag som ingår i samma koncern eller på annat sätt har, genom gemensamt ägande, avtal eller dylikt, sådan samhörighet att den ekonomiska utvecklingen för ägaren eller ett eller flera av företagen är väsentligen beroende av utvecklingen i ett eller flera av de andra företagen.

5 § I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen skall anses som en enda filial,

6. *finansiellt institut*: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 1 kap. 3 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12,

7. *kapitalbas*: detsamma som i 2 kap. 6–8 §§ lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag,

8. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

9. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

10. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

11. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

12. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

13. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

14. *sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

15. *utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i det land där det har sitt säte har tillstånd att driva bankrörelse,

16. *utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i det land där det har sitt säte har tillstånd att driva finansieringsrörelse, och

17. *utländskt kreditinstitut*: utländskt bankföretag och utländskt kreditföretag.

6 § Ett kreditinstitut och ett annat företag skall anses ha *nära förbindelser*, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser har även en fysisk person och ett kreditinstitut, om

1. den fysiska personen

a) äger mer än 20 procent av kapitalet i kreditinstitutet,

b) disponerar över mer än 20 procent av samtliga röster i kreditinstitutet, eller

c) på annat sätt har sådant inflytande över kreditinstitutet att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller

2. det finns en annan likartad förbindelse mellan denna person och kreditinstitutet.

Mottagande av återbetalningspliktiga medel

7 § Endast ett svenskt eller utländskt kreditinstitut får driva näringsverksamhet som har till ändamål att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, om inte annat är särskilt föreskrivet.

Förbudet i första stycket gäller inte för ett erbjudande för vilket det skall upprättas prospekt enligt aktiebolagslagen (1975:1385), försäkringsrörelselagen (1982:713), lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Reglers tillämpning på andra företag än kreditinstitut

8 § Om ett kreditinstitut ingår i en finansiell företagsgrupp enligt 6 kap. 1 § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, skall bestämmelserna i 6–9, 13 och 15 kap. denna lag och bestämmelserna i lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag om ett instituts rörelse och om tillsyn över ett institut, gälla i tillämpliga delar för övriga företag i företagsgruppen. Begränsningarna i fråga om ett instituts rörelse skall avse företagen i företagsgruppen gemensamt.

Om det finns särskilda skäl får ett företag undantas från bestämmelserna i första stycket. Frågor om sådana undantag prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen.

Bank i firman m.m.

9 § Endast banker, Sveriges riksbank, Sveriges allmänna hypoteksbank och utländska kreditinstitut får i sin firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får dess-

utom driva verksamhet i Sverige under den firma som institutet använder i det land där det har sitt säte.

En sammanslutning eller annan juridisk person med nära anknytning till någon som avses i första stycket får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet bank i sin firma.

Vad som sägs i denna paragraf hindrar inte att ett företag som omfattas av pantbankslagen (1995:1000) använder ordet pantbank i sin firma eller annars i sin rörelse.

Tystnadsplikt

10 § Enskildas förhållanden till kreditinstitut får inte obehörigen röjas.

I det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser som innebär att vad som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Uppgiftsskyldighet

11 § Ett kreditinstitut är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning.

2 kap. Tillståndspliktig bank- och finansieringsrörelse

1 § Bankrörelse eller finansieringsrörelse får drivas bara efter tillstånd, om inte annat framgår av denna lag.

Undantag från tillståndsplikt för bankrörelse

2 § Tillstånd att driva bankrörelse behövs inte för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Undantag från tillståndsplikt för finansieringsrörelse

3 § Tillstånd behövs inte för finansieringsrörelse som

1. drivs av en bank eller av ett utländskt bankföretag, ett försäkringsföretag, ett värdepappersföretag, Svenska skeppshypotekskassan eller en pantbank enligt pantbankslagen (1995:1000), i den utsträckning det är tillåtet enligt den för dem tillämpliga lagstiftningen,

2. drivs av ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av företaget,

3. drivs av ett aktieföretag eller en ekonomisk förening om

a) verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva fordringar, och

b) medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten,

4. drivs av ett företag som finansierar endast andra företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, om inte finansieringen avser företag i vars rörelse det ingår näringsverksamhet med ändamål att driva sådan verksamhet som anges i 1 kap. 4 § första stycket 2,

5. drivs av en ekonomisk förening, vilken

a) som medlemmar vid varje tillfälle har högst 1 000 fysiska personer,

b) som medlemmar antar enbart personer som ingår i en i förväg identifierbar begränsad krets som också anges i föreningens stadgar,

c) tar emot återbetalningspliktiga medel endast från medlemmarna eller från juridiska personer som inte är att betrakta som allmänheten, och

d) har till ändamål endast att med sådana medel som avses i c tillgodose finansieringsbehov hos medlemmarna.

Undantagen enligt första stycket 3 och 5 för rörelse som drivs av aktiebolag eller ekonomisk förening gäller även för sådan rörelse som drivs av motsvarande utländska företag.

3 kap. Förutsättningar för tillstånd till svenska företag

1 § Tillstånd att driva bankrörelse får ges för svenska aktiebolag, sparbanker och medlemsbanker.

Tillstånd att driva finansieringsrörelse får ges för svenska aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska företag att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse i Sverige finns i 4 kap.

2 § Ett svenskt företag skall ges tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse, om

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet stämmer överens med denna lag och andra författningar och i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten,

2. det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

3. det finns skäl att anta att den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget

a) inte kommer att motverka att rörelsen drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, och

b) även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut, och

4. den som skall ingå i företagets styrelse eller vara verkställande direktör har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Tillstånd får inte ges, om någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska ange-

lägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget.

Om företaget kommer att ha nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

3 § Bolagsordningen, stadgarna eller reglementet för ett företag skall godkännas i samband med att det får tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. Om bolagsordningen, stadgarna eller reglementet därefter ändras gäller bestämmelserna i 13 kap. 10 §.

Startkapital m.m.

4 § Ett bankaktiebolag skall när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst fem miljoner euro.

5 § En sparbank skall när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst en miljon euro.

6 § Ett kreditmarknadsföretag och en medlemsbank skall när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst fem miljoner euro.

Om balansomslutningen i den planerade rörelsen kan beräknas uppgå till högst etthundra miljoner kronor eller, om institutet kommer ha att sin redovisning i euro, tolv miljoner euro, får det i samband med prövning av en ansökan om tillstånd medges att ha ett lägre startkapital än det som anges i första stycket, dock lägst motsvarande en miljon euro.

I 9 kap. 2 § finns bestämmelser om storleken på institutets kapitalbas för det fall att balansomslutningen under rörelsens gång överstiger ett hundra miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, tolv miljoner euro.

Prövningen av ansökan

7 § En ansökan om tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse, liksom frågor om godkännande av bolagsordning, stadgar eller reglementet enligt 3 § och om medgivande enligt 6 § andra stycket, prövas av Finansinspektionen. Om ett ärende som avser tillstånd att driva bankrörelse är av principiell betydelse eller av särskild vikt, skall det prövas av regeringen. Detsamma gäller frågor enligt 3 § och 6 § andra stycket i samma ärende.

Ansökan om tillstånd

8 § En ansökan om tillstånd skall ges in till Finansinspektionen tillsammans med

1. en plan för den planerade rörelsen, och
2. ett förslag till bolagsordning, stadgar eller reglemente eller till ändring av dessa.

9 § Ett aktiebolag och en ekonomisk förening får ansöka om tillstånd innan företaget registrerats i aktiebolags- eller föreningsregistret.

Om en ansökan om tillstånd har gjorts inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande respektive beslutet om att bilda föreningen, räknas den tid som anges i 2 kap. 9 § första stycket aktiebolagslagen (1975:1385) och 2 kap. 3 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar från tillståndsbeslutet.

Bestämmelser om bildande av sparbank och medlemsbanker finns i 2 kap. sparbankslagen (1987:619) och 2 kap. lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

4 kap. Förutsättningar för utländska företags verksamhet i Sverige

Tillstånd för utländska kreditinstitut

1 § Ett utländskt kreditinstitut får efter tillstånd driva bankrörelse eller finansieringsrörelse från filial i Sverige. Tillstånd skall ges om

1. institutet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i det land där det har sitt säte och den myndigheten har godkänt att företaget etablerar sig i Sverige,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 3 kap. 2–6 §§, och

3. insättningar hos filialen omfattas av garantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti, och

b) har en högsta ersättningsnivå som inte understiger ett belopp motsvarande 20 000 euro innan det i förekommande fall har gjorts avdrag för en självrisk med högst 10 procent av en enskild insättares garanterade insättning.

2 § Ansökan om tillstånd till filialetablering enligt 1 § prövas av Finansinspektionen. I fråga om ett utländskt bankföretag prövas dock ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt av regeringen.

3 § Ett utländskt kreditinstitut med säte i ett land utanför EES får efter anmälan till Finansinspektionen driva verksamhet som huvudsakligen avser representation och förmedling av bank- och finansieringstjänster, från kontor eller annat fast driftställe (representationskontor).

Marknadstillträde till Sverige för utländska kreditinstitut med säte i ett land inom EES

4 § Bestämmelsen i 1 § gäller inte för ett utländskt kreditinstitut som har sitt säte i ett land inom EES och som i det landet driver finansieringsrörelse, om institutet vill driva någon av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket. För ett sådant institut gäller i stället 5 och 6 §§.

5 § Ett kreditinstitut som avses i 4 § får driva verksamhet från filial i Sverige. Verksamheten får påbörjas två månader efter det att Finansin-

spektionen från en behörig myndighet i institutets hemland tagit emot en underrättelse som innehåller

1. en plan för den planerade filialverksamheten, med uppgift om filialens organisation,
2. uppgift om i vilket land filialen skall inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning, och
3. uppgift om storleken av kreditinstitutets kapitalbas och kapitaltäckningsgrad.

Finansinspektionen får medge att verksamheten påbörjas tidigare än vad som anges i första stycket.

6 § Ett utländskt kreditinstitut som avses i 4 § får erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här. Institutet får börja med detta så snart Finansinspektionen från en behörig myndighet i institutets hemland har tagit emot en underrättelse som anger vilka tjänster institutet avser att tillhandahålla i Sverige.

7 § Vad som sägs i 5 och 6 §§ om ett utländskt kreditinstitut gäller även ett finansiellt institut, som har säte inom EES, och dess dotterföretag, om det finansiella institutet är dotterföretag till ett sådant utländskt kreditinstitut som avses i 4 § eller ägs gemensamt av två eller flera sådana utländska kreditinstitut och uppfyller samtliga följande villkor.

1. Det eller de utländska kreditinstitut som äger det finansiella institutet (ägande kreditinstitut) skall vara auktoriserade som kreditinstitut i det EES-land vars lag gäller för det finansiella institutet.

2. Den ifrågavarande verksamheten skall drivas i det EES-land vars lag gäller för det finansiella institutet.

3. Ägande kreditinstitut skall inneha minst 90 procent av samtliga röster i det finansiella institutet.

4. Ägande kreditinstitut skall tillgodose behöriga myndigheters krav på sund förvaltning av det finansiella institutet och skall ha utfäst sig att, med samtycke av hemlandets behöriga myndigheter, solidariskt svara för de åtaganden som det finansiella institutet gjort.

5. Det finansiella institutet skall omfattas, särskilt med avseende på verksamheten i fråga, av den gruppbaseade tillsyn som ägande kreditinstitut är föremål för.

Att villkoren i första stycket är uppfyllda skall framgå av de underrättelser som avses i 5 och 6 §§.

En sådan underrättelse som avses i 5 § skall beträffande sådana företag som avses i första stycket innehålla uppgift om den konsoliderade kapitaltäckningsgraden för ägande kreditinstitut eller dess moderföretag.

Utländska företags verksamhet i Sverige

8 § Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1, 5 eller 6 § får endast driva verksamhet här som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Ett utländskt företag som avses i 7 § får endast driva verksamhet här som är tillåten enligt företagets bolagsordning eller stadgar och endast i den utsträckning det eller de utländska kreditinstitut som äger företaget

eller dess moderföretag skulle ha rätt enligt första stycket att driva sådan verksamhet.

I 1 kap. 3 d och 3 e §§ lagen (1991:981) om värdepappersrörelse finns bestämmelser om att verksamhet som avses i 1 kap. 3 § samma lag under vissa förutsättningar får drivas av utländska kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 5 och 6 §§ och av finansiella institut och dotterföretag som driver verksamhet med stöd av 7 §.

5 kap. Ett kreditinstituts verksamhet utomlands

Filialverksamhet i ett land utanför EES

1 § Ett kreditinstitut som planerar att inrätta en filial i ett land utanför EES skall ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen. Ett sådant tillstånd skall ges om det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

2 § En ansökan om tillstånd enligt 1 § skall innehålla

1. en plan för den planerade filialverksamheten, med uppgift om filialens organisation, och
2. uppgift om i vilket land filialen skall inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

Filialverksamhet i ett annat land inom EES

3 § Ett kreditinstitut får enligt svenska bestämmelser inrätta filial i ett annat land inom EES, om det inte finns skäl att ifrågasätta institutets administrativa struktur eller finansiella situation. Institutet skall underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen skall innehålla den information som anges i 2 §. Om förhållandena ändras skall Finansinspektionen underrättas om ändringen innan den genomförs.

4 § För ett kreditinstitut som tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten och lämnar kredit, ställer garanti för kredit, eller i finansieringssyfte förvärvar fordringar eller upplåter lös egendom till nyttjande tillämpas 5–7 §§, om institutet vill driva någon av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket från filial i ett annat land inom EES.

5 § Om det i fråga om ett kreditinstitut som avses i 4 § inte finns skäl att ifrågasätta institutets administrativa struktur eller finansiella situation, skall Finansinspektionen inom tre månader från det att en underrättelse enligt 3 § togs emot, lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas. Inspektionen skall samtidigt lämna uppgift om storleken av institutets kapitalbas och kapitaltäckningsgrad.

Finansinspektionen skall underrätta kreditinstitutet när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att lämna över den underrättelse som avses i första stycket, skall inspektio-

nen meddela beslut om det inom tre månader från det att underrättelsen togs emot.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

6 § Verksamheten vid filialen får påbörjas två månader efter det att den behöriga myndigheten i det andra landet tog emot de uppgifter som avses i 5 § första stycket. Verksamheten får dock påbörjas dessförinnan, om myndigheten medger det.

7 § Om ett kreditinstitut som avses i 4 § skall ändra något av de förhållanden som angetts i institutets underrättelse till Finansinspektionen enligt 3 § efter det att filialen inrättats, skall institutet underrätta inspektionen och den behöriga myndigheten i det andra landet minst en månad innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, skall inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen kom in till inspektionen. Den behöriga myndigheten i det andra landet skall genast underrättas om beslutet.

Gränsöverskridande verksamhet i ett annat land inom EES

8 § Ett kreditinstitut får driva verksamhet i ett annat land inom EES, genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster utan att inrätta filial där. Institutet skall underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen skall innehålla uppgift om i vilket land verksamheten skall drivas och vilka tjänster som skall erbjudas.

9 § För ett kreditinstitut som avses i 4 §, skall Finansinspektionen inom en månad från det att underrättelsen togs emot, lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten skall drivas.

6 kap. Övergripande bestämmelser om ett kreditinstituts rörelse

Soliditet och likviditet

1 § Ett kreditinstituts rörelse skall drivas på ett sådant sätt att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras.

Riskhantering

2 § Ett kreditinstitut skall identifiera, mäta, styra och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med.

Ett institut skall särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Genomlysning

3 § Ett kreditinstituts rörelse skall organiseras och drivas på ett sådant sätt att institutets ställning kan överblickas.

4 § Ett kreditinstituts rörelse skall även i andra avseenden än som sägs i 1–3 §§ drivas på ett sätt som är sunt.

Riktlinjer och instruktioner

5 § Styrelsen i ett kreditinstitut skall se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att styra rörelsen.

Huvudkontor i Sverige

6 § Varje kreditinstitut skall ha sitt huvudkontor i Sverige.

7 kap. Om verksamhet och innehav av egendom

Finansiell verksamhet m.m.

1 § Ett kreditinstitut får endast driva finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat

1. låna upp medel, bland annat genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,
2. lämna och förmedla kredit, bland annat i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,
3. medverka vid finansiering, bland annat genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),
4. förmedla betalningar,
5. tillhandahålla betalningsmedel,
6. ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,
7. medverka vid värdepappersemissioner,
8. lämna ekonomisk rådgivning,
9. förvara värdepapper,
10. driva rembursverksamhet,
11. tillhandahålla värdefackstjänster,
12. driva valutahandel,
13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, samt
14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173).

Innehav av egendom i allmänhet

2 § Ett kreditinstitut får inneha endast

1. egendom som behövs för att driva sådan verksamhet som avses i 1 §,
2. egendom som förvärvats till skyddande av fordran enligt 3–8 §§, och
3. aktier och andelar med de begränsningar som anges i 9–11 §§.

Innehav av egendom för att skydda en fordran

3 § För att skydda en fordran får ett kreditinstitut

1. på offentlig auktion, en svensk eller utländsk börs eller en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad eller vid exekutiv försäljning köpa egendom som är utmätt eller utgör säkerhet för fordran, och

2. om det finns skäl att anta att institutet annars skulle lida avsevärd förlust, som betalning för en fordran överta egendom som utgör säkerhet för fordran eller annan egendom.

4 § Vad som sägs i 3 § gäller inte egen aktie eller aktie i moderbolag. För förvärv av sådana aktier finns bestämmelser i 7 kap. aktiebolagslagen (1975:1385). Vad som sägs i 3 § gäller inte heller bevis om andel eller tillskott till medlemsbank eller kreditmarknadsförening. I fråga om en sparbanks förvärv av bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken gäller bestämmelserna i 5 kap. 7 § första stycket sparbankslagen (1987:619).

5 § I utbyte mot egendom som har köpts eller övertagits enligt 3 § får ett kreditinstitut förvärva aktier eller andelar i ett företag som bildats för att förvalta egendomen eller för att fortsätta en verksamhet som drivs med denna.

Om aktier eller andelar har förvärvats enligt 3 § eller enligt första stycket, får kreditinstitutet förvärva ytterligare aktier eller andelar i samma företag om det finns uppenbar risk för att det annars lider förlust.

Om aktier eller andelar i ett företag har förvärvats enligt 3 § eller enligt första eller andra stycket, får kreditinstitutet, om företaget överlåter sina tillgångar på ett annat företag, byta ut dessa aktier eller andelar mot aktier eller andelar i det andra företaget.

6 § Den egendom som ett kreditinstitut förvärvat enligt 3 eller 5 § skall avyttras när det är lämpligt med hänsyn till marknadsförhållandena. Egendomen skall dock avyttras senast när det kan göras utan förlust för institutet. Om egendomen inte har avyttrats inom tre år från förvärvet, får institutet fortsätta att inneha egendomen endast om Finansinspektionen ger tillstånd till det.

7 § Förvärv av egendom för att skydda en fordran skall anmälas till Finansinspektionen.

8 § Ett kreditinstitut skall till Finansinspektionen varje år lämna en särskild redovisning av egendom som förvärvats för att skydda en fordran.

Innehav av aktier och andelar

9 § Ett kreditinstituts kvalificerade innehav av aktier eller andelar i andra företag än kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, värdepappersföretag, finansiella institut, anknutna företag och försäkringsföretag får sammanlagt uppgå till högst 60 procent av kapitalbasen i kreditinstitutet.

Ett sådant innehav i ett enskilt företag får uppgå till högst 15 procent av kapitalbasen i kreditinstitutet.

Aktier eller andelar som har förvärvats i strid med första stycket skall snarast avyttras.

Har aktier eller andelar förvärvats inom ramen för de gränser som anges i första stycket och förändras därefter förhållandet mellan de kvalificerade innehaven och kapitalbasen så att gränserna överskrids, skall institutet så snart det är lämpligt avyttra överskjutande aktier och andelar.

10 § Vid beräkningen enligt 9 § första stycket av ett kreditinstituts kvalificerade innehav räknas inte

1. aktier eller andelar som ett kreditinstitut innehar tillfälligt vid medverkan i tillfällig rekonstruktion eller som ett led i att skydda en fordran enligt 3–8 §§, eller

2. aktier eller andelar som ett kreditinstitut tillfälligt innehar som ett normalt led i emissionsverksamhet eller i eget namn för någon annans räkning.

11 § De i 9 § första stycket angivna gränserna får överskridas om

1. det belopp med vilket det kvalificerade innehavet överskrids täcks av institutets kapitalbas, och

2. det görs avdrag för motsvarande del av kapitalbasen vid beräkningen av kapitaltäckningsgraden enligt lagen (1994:2004) och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Om båda de gränser som anges i 9 § första stycket överskrids, skall det största belopp som någon gräns överskrids med, täckas på det sätt som beskrivs i första stycket.

Tillstånd för förvärv av egendom i vissa fall

12 § Ett kreditinstitut får endast efter tillstånd av Finansinspektionen förvärva egendom om institutets motprestation motsvarar mer än 25 procent av dess kapitalbas. Tillstånd skall inhämtas före förvärvet.

Tillstånd skall ges om det inte kan antas att förvärvet leder till överträdelse av denna lag eller andra författningar.

8 kap. Kredithantering och hantering av övriga engagemang m.m.

Kreditprövning

1 § Innan ett kreditinstitut beslutar att bevilja en kredit skall det pröva risken för att de förpliktelser som följer av kreditavtalet inte kan fullgöras. Institutet får bevilja en kredit endast om den på goda grunder kan förväntas bli fullgjord.

Någon kreditprövning behöver inte göras i de situationer som anges i 5 a § andra och tredje styckena konsumentkreditlagen (1992:830).

Beslutsunderlag

2 § Ett kreditinstituts kreditprövning skall vara organiserad så att den som fattar beslut i ett ärende har tillräckligt beslutsunderlag för att bedöma risken med att bevilja krediten.

Dokumentation

3 § Ett kreditinstituts kreditbeslut skall dokumenteras på ett sådant sätt att underlaget för beslutet och beslutets tillkomst redovisas.

Kreditliknande engagemang

4 § Vad som sägs i 1–3 §§ om kreditprövning, beslutsunderlag och dokumentation skall tillämpas även på kreditliknande engagemang.

Tillhandahållande av tjänster till en jävskrets

5 § Ett kreditinstitut får inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som institutet normalt tillämpar eller ingå andra avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för

1. styrelseledamot,
2. delegat i ledande ställning som ensam eller i förening med någon annan får avgöra kreditärenden som annars skall avgöras av styrelsen,
3. anställd som innehar en ledande ställning inom institutet,
4. annan aktie- eller andelsägare än staten med ett innehav som motsvarar minst tre procent av hela kapitalet,
5. make eller sambo till person som avses under 1–4, eller
6. juridisk person i vilken sådan person som avses under 1–5 har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare eller medlem.

En medlemsbank får inte heller ingå sådana avtal som avses i första stycket med eller till förmån för lekmannarevisor i banken.

Finansinspektionen prövar om en delegat eller en anställd har sådan ledande ställning som avses i första stycket 2 och 3.

6 § Institutets styrelse skall behandla ärenden som avses i 5 §. Den skall vidare i en förteckning föra in uppgifter om de avtal som träffats.

9 kap. Kapitalbasens storlek, motbok och omyndigas medel

1 § Bestämmelser om kapitaltäckning och stora exponeringar finns i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

2 § En medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag som enligt 3 kap. 6 § andra stycket har medgetts att påbörja sin rörelse med ett lägre startkapital än fem miljoner euro, får under verksamhetens gång medges att ha en kapitalbas som understiger det beloppet men som motsvarar minst

a) två miljoner euro om balansslutningen överstiger etthundra men inte tvåhundra miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, tolv men inte tjugofyra miljoner euro,

b) tre miljoner euro om balansslutningen överstiger tvåhundra men inte trehundra miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, tjugofyra men inte trettiosex miljoner euro,

c) fyra miljoner euro om balansslutningen överstiger trehundra men inte fyrahundra miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, trettiosex men inte fyrtioåtta miljoner euro.

Om balansslutningen överstiger fyrahundra miljoner kronor eller, om institutet har sin redovisning i euro, sextio miljoner euro, skall institutet ha en kapitalbas motsvarande minst fem miljoner euro.

Kapitalbasens storlek enligt första och andra styckena skall beräknas efter den kurs som gällde vid beslut om tillstånd enligt 3 kap.

En ansökan om medgivande prövas av Finansinspektionen. För en medlemsbank prövas dock frågan om medgivande av regeringen om ärendet är av principiell betydelse eller av särskild vikt.

3 § Ett kreditinstituts kapitalbas får inte understiga det belopp som enligt 3 kap. 4–6 §§ krävdes när rörelsen påbörjades. För ett institut som bytt redovisningsvaluta gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som avses i 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

Om en medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag med stöd av 2 § första stycket har medgetts att ha en lägre kapitalbas än fem miljoner euro, gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det belopp som beslutades vid medgivandet.

Motbok

4 § Motbok eller annat bevis, som en bank utfärdar om tillgodohavande på räkning, skall ställas till viss person och innehålla uppgift om att överlåtelse får ske endast till viss person och att överlåtelse bör anmälas hos banken.

Banken får inte träffa förbehåll om rätt för banken att återbeta betalning till någon annan än rätt innehavare av en motbok.

I fråga om efterlysning och dödande av förkommen motbok gäller särskilda bestämmelser.

Omyndigas medel

5 § En omyndig får utan förmyndarens tillstånd förfoga över medel som den omyndige själv satt in hos en bank efter det han eller hon fyllt sexton år. Utan den omyndiges samtycke får banken inte betala ut sådana medel till förmyndaren. Om förmyndaren har fått överförmyndarens tillstånd att omhänderta medlen och visat bevis på det, får den omyndige inte vidare förfoga över medlen. Sådan inskränkning i den omyndiges rätt skall antecknas på insättningsbevis eller i motbok, när beviset eller motboken visas upp hos banken, eller på annat sätt som gör inskränkningen känd inom banken.

Medel som en förmyndare, god man eller förvaltare förvaltar enligt föräldrabalken får tas ut utan överförmyndarens tillstånd endast om det har gjorts förbehåll enligt 14 kap. 8 § föräldrabalken eller uttaget avser ränta. Överförmyndaren kan enligt 14 kap. 21 § föräldrabalken besluta, att ett sådant förbehåll inte skall gälla. Beslutet skall antecknas på bevis eller i motbok som har utfärdats om insättningen eller på annat sätt som gör beslutet känt inom banken. Banken är skyldig att på begäran av överförmyndare, förmyndare, god man eller förvaltare utfärda bevis om beloppet av de medel som sätts in eller som står inne, samt i förekommande fall intyga att meddelat tillstånd inte har utnyttjats.

Är föräldrar förmyndare, får de utan överförmyndarens tillstånd ta ut medel som de förvaltar enligt föräldrabalken, om medlen inte har satts in med uppgift om att de enligt 16 kap. 11 § föräldrabalken inte får tas ut utan sådant tillstånd eller att de omfattas av särskild överförmyndarkontroll. Överförmyndaren kan enligt 13 kap. 19 § föräldrabalken besluta om annan inskränkning i föräldrars uttagsrätt. Inskränkning i uttagsrätten som avses i detta stycke skall antecknas på bevis eller i motbok som har utfärdats om insättningen eller på annat sätt som gör inskränkningen känd inom banken.

10 kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för bankaktiebolag

1 § För bankaktiebolag gäller vad som är föreskrivet för aktiebolag i allmänhet, om inte annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Om det i aktiebolagslagen (1975:1385) finns hänvisningar till bestämmelser i samma lag och gäller föreskrifter i denna lag i stället för eller vid sidan av bestämmelserna i aktiebolagslagen, skall hänvisningarna vid tillämpning i fråga om bankaktiebolag i stället respektive också avse föreskrifter i denna lag.

Aktiekapital

2 § Ett bankaktiebolags aktiekapital skall bestämmas med hänsyn till den planerade rörelsens omfattning och art.

Teckning av aktier

3 § Om teckning av aktier innebär att någon som inte har prövats enligt 3 kap. 2 § första stycket 3 eller andra stycket kommer att ha ett kvalificerat innehav i bankaktiebolaget, får bolaget inte bildas utan att en sådan prövning av aktietecknaren görs. Om han vid den prövningen inte anses lämplig, får bolaget inte heller bildas.

Nedsättning av aktiekapitalet

4 § Finansinspektionen får medge att nedsättning av aktiekapitalet får ske utan rättens tillstånd enligt 6 kap. 6 § första stycket aktiebolagslagen (1975:1385), om bankaktiebolaget samtidigt med nedsättningen vidtar

åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar till följd av beslutet om nedsättning.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

5 § I stället för bestämmelserna i 6 kap. 6 § andra–fjärde styckena aktiebolagslagen (1975:1385) skall bestämmelserna i denna paragraf tillämpas.

Rättens tillstånd skall sökas senast två månader efter det att nedsättningsbeslutet har registrerats. Ett bevis om registreringen skall följa med ansökan.

Rätten skall utan dröjsmål inhämta Finansinspektionens yttrande om och i så fall i vilken utsträckning nedsättningen kan komma att inverka på insättarnas rätt. Om rätten med hänsyn till yttrandets innehåll finner att nedsättningen inte bör verkställas, skall ansökan genast avslås. I annat fall skall rätten kalla bolagets borgenärer och förelägga dem som vill bestrida ansökan att senast en viss dag skriftligen anmäla detta hos rätten. I föreläggandet skall det anges att den som inte har gjort en sådan anmälan anses ha medgett ansökan. I kallelsen skall ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande tas in. Rätten skall se till att kallelsen skyndsamt kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

Tillstånd skall ges, om ansökan inte bestrids eller om de borgenärer som bestrider den får full betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar. Att en insättare bestrider ansökan utgör dock inte något hinder, om inspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd.

Egen aktie som säkerhet

6 § Ett bankaktiebolag får ta emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant, om dessa aktier utgör en mindre del av de aktier som lämnas som säkerhet för en kredit.

Bolagets ledning

7 § Ett bankaktiebolag skall ha en styrelse med minst tre ledamöter. Flertalet av ledamöterna skall vara personer som inte är anställda i banken eller i företag som ingår i en koncern där banken är moderbolag.

8 § I ett bankaktiebolag skall styrelsen utse en verkställande direktör. Bolagets verkställande direktör får inte vara ordförande i styrelsen.

9 § Rätten att teckna ett bankaktiebolags firma får utövas endast av två eller flera personer i förening om inte annat följer av bestämmelserna i 8 kap. 30 § aktiebolagslagen (1975:1385) om verkställande direktörens firmatekningsrätt. Ingen annan inskränkning får registreras.

10 § Bolagsstämmans ordförande skall innan styrelseval förrättas i ett bankaktiebolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag.

Bolagsstämma

11 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt och insyn i 9 kap. 22 och 24 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Bestämmelserna i 9 kap. 23 § aktiebolagslagen skall tillämpas också när styrelsen funnit att en upplysning som har begärts enligt 9 kap. 22 § aktiebolagslagen inte kan lämnas till aktieägare utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Revision m.m.

12 § I ett bankaktiebolag skall minst en revisor som bolagsstämman utsett vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

Om bolagsstämman inte har utsett en auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen, är bestämmelserna om länsstyrelseförordnande i 10 kap. 24 och 26 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) tillämpliga.

13 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt i 10 kap. 41 §, 11 kap. 18 och 21 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

14 § I 13 kap. 12 § finns bestämmelser om revisors och särskild granskares rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen.

Låneförbudet m.m.

15 § I stället för bestämmelserna i 12 kap. 7–9 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller bestämmelserna i denna paragraf och i 8 kap. 5 §.

Ett bankaktiebolag får inte lämna lån i syfte att gäldenären skall förvärva aktier i bolaget, om det sammanlagda beloppet av sådana lån där efter skulle överstiga bolagets fria egna kapital.

Likvidation

16 § Förutom i de fall som anges i 13 kap. 11, 16, 20, 49 och 50 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) skall rätten besluta att ett bankaktiebolag skall gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att bolaget i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse.

17 § Vid tillämpningen av 13 kap. 10 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall vad som där sägs i första stycket 2 om 8 kap. 3 § första stycket och 16 § årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse 8 kap. 5 och 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

18 § Ansökan om likvidation av ett bankaktiebolag enligt 16 § detta kapitel eller 13 kap. 10 eller 16 § aktiebolagslagen (1975:1385) får också göras av Finansinspektionen.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

19 § Utöver vad som föreskrivs i 13 kap. 44 § aktiebolagslagen (1975:1385) gäller att något beslut om att en likvidation skall upphöra och bankaktiebolagets verksamhet återupptas inte får fattas, om bolagets tillstånd att driva bankrörelse har återkallats.

Fusion

20 § Endast ett bankaktiebolag kan genom fusion överta ett annat bankaktiebolags samtliga tillgångar och skulder.

21 § Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte 14 kap. 13–18 §§ aktiebolagslagen (1975:1385). I stället tillämpas 22–24 §§ detta kapitel.

22 § När fusionsplanen har godkänts av bolagen, skall såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om tillstånd att verkställa planen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Vid fusion genom kombination skall bolagen dessutom ansöka om tillstånd och godkännande av bolagsordningen för det övertagande bolaget enligt 3 kap. 2, 3 och 7 §§.

Ansökan skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har godkänts i samtliga bolag och senast två år efter det att fusionsplanen kungjorts enligt 18 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385).

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

23 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan skall prövas att bolagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

24 § En ansökan enligt 22 § skall avslås om

1. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller rättsakter, avtal eller andra beslut som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen eller om en sådan prövning av fusionen pågår,

2. det, vid kombination, inte framgår av fusionsplanen att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta, eller

3. bolagens borgenärer inte tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 23 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt första stycket 1 och prövningen kan antas ta kort tid, får dock tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

25 § Anmälan enligt 14 kap. 19 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall göras två månader från det att tillstånd har meddelats.

26 § Fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag får ske även om det i dotterbolaget finns egendom som bankaktiebolaget inte får förvärva enligt denna lag. Sådan egendom måste avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen förlänga denna frist.

27 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag tillämpas inte 14 kap. 26 och 27 §§ aktiebolagslagen (1975:1385). I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Tidigast en och senast två månader efter det att fusionsplanens registrering har kungjorts skall moderbolaget ansöka om tillstånd att verkställa planen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

I fråga om ett sådant ärende gäller bestämmelserna i 23 och 24 §§ i tillämpliga delar. Vad som sägs om överlåtande bolag skall avse dotterbolag och vad som sägs om övertagande bolag skall avse moderbolag.

Skadestånd

28 § Vad som i 15 kap. 1–3 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) föreskrivs om ansvar vid överträdelse av den lagen, av tillämplig lag om årsredovisning och av bolagsordningen gäller för bankaktiebolag även vid överträdelse av denna lag och lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Firma

29 § Ett bankaktiebolags firma skall innehålla ordet bank.

30 § Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i sin firma. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

11 kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för kreditmarknadsbolag

1 § Vad som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag skall även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om likvidation i 16–19 §§, fusion i 20 § samt om firma i 29 och 30 §§.

Bestämmelserna om fusion i 10 kap. 21–27 §§ gäller endast vid fusion mellan ett kreditmarknadsbolag och ett annat bolag och endast om en bank inte är övertagande bolag. Ärenden som avser tillstånd enligt 22 eller 27 § prövas alltid av Finansinspektionen.

2 § Ansökan om likvidation av ett kreditmarknadsbolag enligt 13 kap. 10 och 16 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) får också göras av Finansinspektionen. Prop. 2002/03:139 Bilaga 5

12 kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för kreditmarknadsföreningar

1 § För kreditmarknadsföreningar gäller vad som är föreskrivet för ekonomiska föreningar i allmänhet, om inte annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet.

Insatskapital

2 § Insatserna i en kreditmarknadsförening skall alltid fullgöras i pengar.

Föreningens ledning

3 § Flertalet av ledamöterna i en kreditmarknadsförenings styrelse skall vara personer som inte är anställda i föreningen eller i företag som ingår i en koncern där föreningen är moderföretag.

4 § I en kreditmarknadsförening skall styrelsen utse en verkställande direktör. Föreningens verkställande direktör får inte vara ordförande i styrelsen.

5 § Rätten att teckna en kreditmarknadsförenings firma får utövas endast av två eller flera personer i förening om inte annat följer av bestämmelserna i 6 kap. 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Ingen annan inskränkning får registreras.

6 § Föreningsstämmans ordförande skall innan styrelseval förrättas i en kreditmarknadsförening lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag.

Föreningsstämma

7 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt i 7 kap. 11 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Bestämmelserna i 7 kap. 11 § tredje stycket lagen om ekonomiska föreningar skall tillämpas också när styrelsen funnit att en upplysning som har begärts enligt 7 kap. 11 § första och andra styckena samma lag inte kan lämnas till medlem utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Revision m.m.

8 § I en kreditmarknadsförening skall minst en revisor utses av föreningsstämman.

9 § Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en kreditmarknadsförening.

Minst en revisor som stämman utsett skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

10 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt i 8 kap. 16 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

11 § I 13 kap. 12 § finns bestämmelser om revisorers och särskilda granskares rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen.

Likvidation

12 § Ansökan om likvidation av en kreditmarknadsförening enligt 11 kap. 3 och 4 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får också göras av Finansinspektionen.

Fusion

13 § Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället tillämpas 14–16 §§.

14 § Senast två månader efter det att avtalet om fusion har registrerats skall såväl överlåtande som övertagande förening hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Vid fusion genom kombination skall föreningarna dessutom ansöka om tillstånd och godkännande av stadgarna för den övertagande föreningen enligt 3 kap. 2, 3 och 7 §§.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

15 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa ett fusionsavtal skall Finansinspektionen pröva att föreningens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande föreningarnas ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

16 § En ansökan enligt 14 § skall avslås om föreningens borgenärer inte tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 15 § eller de fusionerande föreningarnas ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen.

17 § Vad som sägs om rätten i 12 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, skall i stället avse Finansinspektionen.

18 § Vid fusion med ett helägt dotterbolag tillämpas inte 12 kap. 8 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Om en kreditmarknadsförening äger samtliga aktier i ett dotterbolag, får föreningens och bolagets styrelser träffa ett fusionsavtal som innebär att bolaget skall gå upp i föreningen. Styrelserna skall anmäla avtalet för registrering hos registreringsmyndigheten. För det fortsatta förfarandet gäller 14–16 §§ i tillämpliga delar. Vad som där sägs om överlåtande förening skall i stället gälla bolaget.

Fusion får ske endast om föreningen och bolaget har samma redovisningsvaluta.

Dotterbolaget är upplöst när Finansinspektionens beslut om tillstånd enligt 16 § har registrerats. Registreringsmyndigheten skall registrera tillståndet även i aktiebolagsregistret. Registreringsmyndigheten skall förklara att frågan om fusion har fallit, om ansökan om Finansinspektionens tillstånd inte gjorts inom föreskriven tid eller om inspektionen genom lagakraftvunnet beslut har avslagit ansökan.

19 § Fusion enligt 18 § får ske även om att det i dotterbolaget finns egendom som kreditmarknadsföreningen inte får förvärva enligt denna lag. Sådan egendom måste avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen förlänga denna frist.

Skadestånd

20 § Vad som i 13 kap. 1–3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar föreskrivs om ansvar vid överträdelse av den lagen, av tillämplig lag om årsredovisning och av stadgarna gäller beträffande kreditmarknadsföreningar även vid överträdelse av denna lag och lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

13 kap. Tillsyn

Ansvaret för tillsynen

1 § Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut.

Registreringsmyndighet

2 § Registreringsmyndighet för banker och filialer till utländska bankföretag är Patent- och registreringsverket. Hos registreringsmyndigheten förs ett bankregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (1975:1385), sparbankslagen (1987:619), lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller andra författningar skall anmälas för registrering eller i övrigt skall tas in i registret.

För registrering av kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar gäller vad som föreskrivs i aktiebolagslagen respektive lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att ett kreditinstituts rörelse drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar institutets verksamhet,
3. institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, och
4. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Inspektionen skall vidare ha tillsyn över att ett instituts ägare och ledning uppfyller de krav som anges i 3 kap. 2 § första stycket 3 och 4.

Upplysningar från och undersökningar hos ett kreditinstitut

4 § Varje kreditinstitut skall på tid och sätt som Finansinspektionen bestämmer lämna upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter till inspektionen.

Ett institut skall dessutom i enskilda fall lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

5 § Finansinspektionen får genomföra en undersökning hos ett kreditinstitut när inspektionen anser att det är nödvändigt.

Upplysningar från och undersökningar hos andra företag

6 § Om ett kreditinstitut ingår i en koncern, skall de övriga företagen i koncernen lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen behöver för sin tillsyn över institutet.

Om ett kreditinstitut ingår i en finansiell företagsgrupp enligt 6 kap. 1 § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, gäller vad som sägs i första stycket även för de övriga företagen i företagsgruppen.

7 § Har ett företag fått i uppdrag av ett kreditinstitut att driva någon del av institutets rörelse, får Finansinspektionen genomföra undersökningar hos företaget, om det behövs för tillsynen över institutet. Ett sådant företag skall också lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen behöver för sin tillsyn över institutet.

Samarbetet med utländska myndigheter

8 § Finansinspektionen skall i samarbete med behörig hemlandsmyndighet utöva tillsyn över att likviditeten är tillfredsställande i en här i landet inrättad filial till ett utländskt kreditinstitut med säte i ett land inom EES.

Efter anmälan till Finansinspektionen kan en behörig myndighet i ett annat land inom EES genomföra en undersökning hos filialen och ett sådant företag som avses i 4 kap. 7 §.

9 § Finansinspektionen skall lämna de uppgifter som en behörig myndighet behöver för sin tillsyn över ett utländskt kreditinstitut och ett utländskt finansiellt institut och dotterföretag med säte i ett land inom EES som driver verksamhet från filial eller genom direkt tillhandahållande av tjänster i Sverige.

Ändring av bolagsordning, stadgar eller reglemente

10 § Ett kreditinstitut som har beslutat att ändra sin bolagsordning, sina stadgar eller sitt reglemente, skall ansöka om godkännande av ändringen. Ändringen skall godkännas om bolagsordningen, stadgarna eller reglementet överensstämmer med denna lag och andra författningar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av institutets verksamhet.

Ärenden om godkännande av bolagsordning, stadgar eller reglemente prövas av Finansinspektionen. För banker prövas dock ärendet av regeringen om det är av principiell betydelse eller av särskild vikt.

Ett beslut om ändring av bolagsordning, stadgar eller reglemente får inte registreras innan det har godkänts av inspektionen eller, i förekommande fall, av regeringen.

Förordnande av revisor

11 § Finansinspektionen har rätt att förordna en eller flera revisorer att tillsammans med övriga revisorer delta i revisionen av ett kreditinstitut. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode från institutet för sitt arbete. Storleken på arvodet bestäms av inspektionen.

Finansinspektionen skall utfärda en instruktion för en revisor som förordnats av inspektionen. En revisor som förordnats av Finansinspektionen skall oavsett stämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen har utfärdat.

12 § En revisor eller en särskild granskare skall omgående rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett kreditinstitut får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar institutets verksamhet,
2. kan påverka institutets fortsatta drift negativt, eller
3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 10 kap. 30 eller 31 § aktiebolagslagen (1975:1385), 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 4 a kap. 14 och 15 §§ sparbankslagen (1987:619) eller 7 a kap. 14 och 15 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag i kreditinstitutets moderföretag eller

dotterföretag eller i ett företag som har en likartad förbindelse med institutet.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Upprättande av särskild balansräkning

13 § Styrelsen i en sparbank, en medlemsbank eller i en kreditmarknadsförening är skyldig att genast låta upprätta en särskild balansräkning, om det finns skäl att anta att institutet inte kan uppfylla kravet på kapitaltäckning enligt lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Balansräkningen skall granskas av institutets revisor. Om granskningen visar att kravet inte är uppfyllt, skall institutets styrelse genast underrätta Finansinspektionen.

Samman kallande av styrelse eller stämma

14 § Finansinspektionen får sammankalla styrelsen i ett kreditinstitut. Om styrelsen inte har rättat sig efter en begäran från inspektionen om att kalla till extra stämma, får inspektionen utfärda en sådan kallelse.

Företrädare för inspektionen får närvara vid stämma och vid ett sådant styrelsesammanträde som inspektionen har sammankallat samt delta i överläggningarna.

Allmänt ombud vid konkurs

15 § När ett kreditinstitut har försatts i konkurs, skall Finansinspektionen förordna ett allmänt ombud. Det allmänna ombudet skall som konkursförvaltare delta i konkursboets förvaltning tillsammans med den eller de förvaltare som utses enligt konkurslagen (1987:672).

Det allmänna ombudet kan beträffande medförvaltare göra en sådan framställning som avses i 7 kap. 5 § konkurslagen.

Även om beslut om delning av konkursboets förvaltning har fattats, får det allmänna ombudet delta i förvaltningen i dess helhet.

Bestämmelserna i konkurslagen om arvode till konkursförvaltare gäller också det allmänna ombudet.

Finansinspektionens befogenheter vid ett kreditinstituts likvidation

16 § Under ett kreditinstituts likvidation har Finansinspektionen samma befogenheter i fråga om likvidatorerna och stämman som inspektionen annars har i fråga om styrelsen och stämman.

Pensions- eller personalstiftelse

17 § Om en pensionsstiftelse eller en personalstiftelse hör till ett kreditinstitut och stiftelsens förmögenhet huvudsakligen härrör från medel som tillskjutits av kreditinstitutet, skall Finansinspektionen se till att stiftelsens tillgångar är placerade på ett sätt som bereder skälig säkerhet. Vid den bedömningen skall stiftelsens ändamål beaktas och hänsyn tas till

vad som föreskrivs i denna lag om placering av ett instituts medel. Om stiftelsens tillgångar inte har placerats på ett tillfredsställande sätt, får inspektionen förelägga stiftelsen att göra rättelse.

Den som företräder stiftelsen skall på Finansinspektionens begäran hålla stiftelsens kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning. Han eller hon skall även lämna inspektionen alla de upplysningar om stiftelsen som inspektionen begär.

Avgifter till Finansinspektionen

18 § Kreditinstitut och utländska kreditinstitut med filial här i landet skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet. Detsamma gäller också sådana företag som avses i 4 kap. 7 § och som har filial här i landet.

14 kap. Särskilt om prövningen av ägares lämplighet

1 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier eller andelar i ett kreditinstitut, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 33 eller 50 procent av kapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller

2. så att institutet blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket skall inhämtas före förvärvet. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren skall få behålla aktierna eller andelarna. Förvärvaren skall då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

2 § Tillstånd skall ges till förvärv som avses i 1 § om det finns skäl att anta att förvärvaren

1. inte kommer att motverka att rörelsen drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet, och

2. även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut.

Tillstånd får inte ges, om förvärvaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan kreditinstitutet och någon annan, får tillstånd ges endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av institutet.

Finansinspektionen får föreskriva en viss tid inom vilken ett förvärv skall genomföras.

Finansinspektionen skall meddela beslut i ett ärende enligt denna paragraf inom tre månader från det att ansökan om tillstånd gjordes.

3 § Den som avser att avyttra ett kvalificerat innehav eller en så stor del av ett kvalificerat innehav att innehavet därigenom kommer att understiga någon av de i 1 § angivna gränserna skall underrätta Finansinspektionen om det.

4 § När ett kreditinstitut får kännedom om att aktier eller andelar i institutet förvärvats enligt 1 § eller avyttrats enligt 3 §, skall institutet snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När ett kreditinstitut i annat fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, skall institutet snarast anmäla det till Finansinspektionen.

Ett annat kreditinstitut än en sparbank skall årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven.

5 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

6 § Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar motverkar eller kan antas komma att motverka att kreditinstitutets rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet, får Finansinspektionen besluta att denne vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat. Detsamma gäller, om en sådan innehavare i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får inspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av inspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

7 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 6 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 6 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

8 § Aktier eller andelar som omfattas av förbud enligt 6 § eller föreläggande enligt 7 § skall inte räknas med när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna i företaget för att ett beslut skall bli giltigt eller en befogenhet skall få utövas. Detta gäller dock inte om en förvaltare har förordnats enligt 9 §.

9 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 6 § inte får företrädas av ägaren. Sådan an-

sökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sitt hemvist eller, om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skäligen ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen skall betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och skall på begäran förskottas av kreditinstitutet. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

10 § Om ett kreditinstitut har nära förbindelse med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn av kreditinstitutet, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier eller andelar som medför att förbindelserna är nära att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att så inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett beslut enligt första stycket inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman. I så fall skall bestämmelserna i 9 § tillämpas.

15 kap. Ingripanden

Ingripande mot kreditinstitut

1 § Om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet, skall Finansinspektionen ingripa.

Ingripande sker genom utfärdande av föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig skall kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

2 § Om någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 2 § 4, skall Finansinspektionen återkalla institutets tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör.

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det. Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess institutet utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

3 § Finansinspektionen skall återkalla ett kreditinstituts tillstånd om institutet

1. inte har anmälts för registrering inom föreskriven tid eller anmälan har avskrivits eller avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft,

2. inte inom ett år från det tillstånd beviljades har börjat driva sådan rörelse som tillståndet avser,
3. har förklarat sig avstå från tillståndet,
4. har överlåtit hela sin rörelse, eller
5. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan rörelse som tillståndet avser.

I fall som avses i första stycket 2 och 5 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

4 § Om tillståndet återkallas får Finansinspektionen bestämma hur avvecklingen av rörelsen skall ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta rörelsen.

5 § Har Finansinspektionen av en behörig myndighet i ett annat land underrättats om att ett svenskt kreditinstitut överträtt föreskrifter som gäller i det landet för sådana institut, skall inspektionen vidta de åtgärder som anges i 1–4 §§ mot institutet, om det föreligger någon omständighet som avses där. Inspektionen skall underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om vilka åtgärder som vidtas.

6 § Ärenden som rör ingripanden enligt 1–5 §§ mot en bank prövas av regeringen om ärendet är av principiell betydelse eller av särskild vikt. Regeringens prövning sker efter anmälan av inspektionen.

Straffavgift

7 § Om ett kreditinstitut har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1 §, får Finansinspektionen besluta att institutet skall betala en straffavgift. Om regeringen beslutar om anmärkning eller varning får den överlämna till inspektionen att besluta om straffavgift skall utgå.

Avgiften tillfaller staten.

8 § Straffavgiften skall fastställas till lägst femtusen kronor och högst femtio miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av kreditinstitutets rörelseintäkter närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om rörelseintäkterna annars saknas eller är bristfälliga, får de uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller det krav som enligt 6 kap. 1 § ställs på det.

9 § När straffavgiftens storlek fastställs, skall särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som föranlett varningen eller anmärkningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Förseningsavgift

10 § Ett kreditinstitut som underlåter att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 16 kap. 2 § första stycket 4 skall påföras en förseningsavgift med högst 100 000 kronor. Om underlåtenheten är ursäkt-

lig eller ringa, får avgiften bestämmas till lägre belopp eller efterges. Avgiften tillfaller staten.

Beslut om förseningsavgift fattas av Finansinspektionen.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Ingreppande mot kreditinstitut hemmahörande i ett land utanför EES

11 § Om ett utländskt kreditinstitut som är hemmahörande i ett land utanför EES driver rörelse från filial här i landet, skall 1 § tillämpas på verksamheten här i landet.

Frågor om återkallelse av filialtillstånd och meddelande av varning prövas av Finansinspektionen. För bankfilialer prövas dock ärendet av regeringen om det är av principiell betydelse eller av särskild vikt. Regeringens prövning sker efter anmälan av inspektionen.

Om insättningar hos filialen omfattas av garanti till följd av ett beslut enligt 3 § andra stycket lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och tillstånd till filialetablering inte skulle ha meddelats utan ett sådant beslut, får inspektionen, om kreditinstitutet inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen om insättningsgaranti, förelägga institutet att göra rättelse. Föreläggandet skall innehålla en upplysning om att filialtillståndet annars skall återkallas. Om institutet inte har gjort rättelse inom ett år från föreläggandet, får tillståndet återkallas. Vid en sådan prövning tillämpas andra stycket.

Om filialtillståndet återkallas tillämpas 4 §.

Inspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i det land där kreditinstitutet har sitt säte om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Ingreppande mot kreditinstitut hemmahörande i ett annat land inom EES

12 § Finansinspektionen får förelägga följande institut och företag att göra rättelse om de inte driver sin rörelse enligt de bestämmelser som avses i 1 §, nämligen

1. utländska kreditinstitut som är hemmahörande i ett annat land inom EES och driver verksamhet här i landet från filial eller genom direkt tillhandahållande av tjänster, och

2. sådana finansiella institut eller dotterföretag som avses i 4 kap. 7 §.

Om institutet eller företaget inte följer föreläggandet, skall inspektionen underrätta behörig myndighet i företagens hemland.

Om rättelse ändå inte sker, får inspektionen förbjuda institutet eller företaget att göra nya åtaganden här i landet. Innan förbud meddelas skall inspektionen underrätta behörig myndighet i företagens hemland. I brådskande fall får Finansinspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna skall då underrättas så snart det kan ske.

13 § Om ett kreditinstitut som är hemmahörande i ett annat land inom EES och driver verksamhet här i landet från filial eller genom direkt tillhandahållande av tjänster, har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i

hemlandet, skall Finansinspektionen genast förbjuda institutet att göra nya åtaganden i Sverige.

Finansinspektionen skall även förbjuda ett sådant företag som avses i 4 kap. 7 § att göra nya åtaganden här i landet om ett utländskt kreditinstitut som äger företaget eller dess moderföretag har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat.

Ingripande mot den som saknar tillstånd

14 § Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen skall ske.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får inspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Den som är revisor i ett företag är dessutom på begäran av Finansinspektionen skyldig att lämna sådana upplysningar om den rörelse som drivs av företaget som han eller hon har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag i företaget.

I fråga om utländska företag får ett föreläggande enligt denna paragraf riktas mot såväl företaget som den som här i landet är verksam för företagets räkning.

15 § Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening inte följer ett föreläggande enligt 14 § första stycket att upphöra med rörelsen, skall rätten, efter ansökan av Finansinspektionen, besluta att företaget skall gå i likvidation. I dessa fall tillämpas bestämmelserna i 13 kap. 9, 24, 27–43, 45 och 46 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) samt 11 kap. 5 och 7–16 §§ samt 17 § fjärde och femte styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Beslut om likvidation skall inte meddelas om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att rörelsen har upphört.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Vite

16 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande eller förbud enligt denna lag, får inspektionen förelägga vite.

16 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall meddela föreskrifter om vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 4–6 §§.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i en sådan plan som krävs enligt 3 kap. 8 § 1,

2. vilken information ett kreditinstitut skall lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,

3. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 6 §, och

4. vilka upplysningar som ett kreditinstitut skall lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 4 § första stycket.

17 kap. Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § och 15 kap. 14 § andra stycket får inte överklagas. Detsamma gäller inspektionens beslut att överlämna ett ärende till regeringen för prövning.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

2 § Om beslut i ett ärende om tillstånd enligt 3 kap. 2 § inte meddelas inom sex månader från det att ansökan gavs in, skall sökanden av den myndighet som skall pröva ansökan underrättas om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Om beslut inte har meddelats inom sex månader från det att en sådan förklaring avgetts, skall ansökan anses ha avslagits.

Om Finansinspektionen inte vidarebefordrar en underrättelse som avses i 5 kap. 5 § första stycket till behörig myndighet i utlandet inom tre månader från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt tredje stycket samma paragraf, skall inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Om underrättelse inte har vidarebefordrats inom tre månader från det att en sådan förklaring avgetts, skall beslut enligt 5 kap. 5 § tredje stycket anses ha meddelats.

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (2003:000) om införande av lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

1.2 Förslag till lag om införande av lagen om bank- och finansieringsrörelse

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse och denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2 § Genom lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse upphävs

1. bankrörelselagen (1987:617),
2. lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, och
3. lagen (1987:621) om införande av ny banklagstiftning.

3 § Om det i lag eller någon annan författning hänvisas till en bestämmelse som har ersatts genom en bestämmelse i lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

4 § Om ett kreditinstituts bolagsordning, stadgar eller reglemente efter utgången av år 2003 strider mot någon bestämmelse i lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, skall styrelsen till första ordinarie stämma lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen, stadgarna eller reglementet som rättar till detta.

5 § Tillstånd för en bank att driva bankrörelse (oktroj) och stadfästelse av bolagsordning, stadgar eller reglemente som gäller vid ikraftträdandet, skall fortsätta att gälla.

Om det i lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse hänvisas till bestämmelser i 3 kap. samma lag avses för sådana banker som avses i första stycket motsvarande äldre bestämmelser

6 § Tillstånd för ett kreditmarknadsföretag att driva finansieringsverksamhet som gäller vid ikraftträdandet skall därefter gälla som tillstånd att driva finansieringsrörelse.

Om det i lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse hänvisas till bestämmelser i 3 kap. samma lag avses för sådan kreditmarknadsföretag som avses i första stycket motsvarande äldre bestämmelser

7 § Tillstånd som vid lagens ikraftträdande gäller för ett utländskt företag att driva bankrörelse i Sverige från filial skall fortsätta att gälla.

Tillstånd som vid lagens ikraftträdande gäller för ett utländskt företag att driva finansieringsverksamhet i Sverige från filial skall därefter gälla som tillstånd att driva finansieringsrörelse.

8 § Ett utländskt företag hemmahörande inom EES som före lagens ikraftträdande har inrättat en filial eller tillhandahåller tjänster utan att inrätta filial här med stöd av 1 kap. 5 § bankrörelselagen (1987:617) eller 2 kap. 9 och 10 §§ lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, får behålla filialen och fortsätta att tillhandahålla tjänsterna.

9 § En ansökan som har kommit in till Finansinspektionen före lagens ikraftträdande bedöms enligt äldre bestämmelser om den avser

1. tillstånd att driva bankrörelse (oktroj) eller tillstånd att driva finansieringsverksamhet,
2. tillstånd för en bank eller ett kreditmarknadsföretag att inrätta filial i ett land utanför EES,
3. tillstånd för ett utländskt bankföretag eller kreditföretag hemmahörande i ett land utanför EES att driva bankrörelse eller finansieringsverksamhet från filial här i landet, eller
4. förvärv av aktier eller andelar enligt 7 kap. 10 och 11 §§ bankrörelselagen (1987:617) eller 5 kap. 11 och 12 §§ lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet.

10 § En ekonomisk förening som vid lagens ikraftträdande driver verksamhet med stöd av 1 kap. 2 b § bankrörelselagen (1987:617) eller 1 kap. 3 § första stycket 9 lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet i dessa bestämmelsers lydelse före den 1 juli 2000 behöver inte tillstånd enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

11 § Ett företag som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande driver verksamhet som fordrar tillstånd enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, får fortsätta att driva verksamheten enligt äldre bestämmelser under år 2004, eller om en ansökan om tillstånd enligt den nya lagen har getts in inom denna tid, till dess att ansökan har prövats slutligt.

12 § För den som vid lagens ikraftträdande från allmänheten tar emot återbetalningspliktiga medel, som efter uppsägning är tillgängliga för fordringsägaren efter en tid som överstiger ett år, gäller förbudet i 1 kap. 7 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse från och med den 1 januari 2006.

13 § Utan hinder av 1 kap. 9 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, får aktiebolag som före den 1 januari 1912 erhållit en av Kungl. Maj:t stadfäst bolagsordning enligt vilken ordet bank ingår i firman alltjämt använda ordet bank i sin firma.

Om en sammanslutning eller en annan juridisk person som avses i 1 kap. 9 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse före den 1 juli 1987 använde ordet bank i sin firma, får den fortsätta med det utan tillstånd av Finansinspektionen.

Av övergångsbestämmelse till lagen (1987:265) om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar framgår att en understödsförening får använda ordet bank i sin firma om föreningen vid utgången av juni 1987 använde ordet bank i firman.

14 § I fråga om banker som beviljats oktroj före den 1 januari 1994 gäller vid tillämpning av 9 kap. 3 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse att

1. kapitalbasen för ett bankaktiebolag inte får understiga ett belopp som den 1 januari 1994 motsvarade fem miljoner euro, och
2. kapitalbasen för en sparbank inte får understiga ett belopp som den 1 januari 1994 motsvarade en miljon euro.

15 § En sparbank som beviljats oktroj före den 1 januari 1994 får fortsätta att driva bankrörelse, även om sparbankens kapitalbas vid denna lags ikraftträdande uppgår till lägre belopp än motsvarande en miljon euro. I ett sådant fall gäller vid tillämpningen av 9 kap. 3 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse att sparbankens kapitalbas inte efter denna lags ikraftträdande får understiga det högsta belopp som kapitalbasen uppnått efter den 2 maj 1992. När kapitalbasen uppnått ett belopp som den 1 januari 1994 motsvarat en miljon euro gäller 14 § 2.

16 § I fråga om kreditmarknadsföretag som beviljats tillstånd trots att företagets kapitalbas vid tidpunkten för tillståndsbeslutet inte uppgick till det belopp som enligt 2 kap. 4 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, krävdes i bundet eget kapital vid ett kreditmarknadsföretags påbörjande av verksamheten, gäller vid tillämpningen av 9 kap. 3 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse att företagets kapitalbas inte efter denna lags ikraftträdande får understiga det högsta belopp som kapitalbasen uppnått efter den 2 maj 1992. När kapitalbasen motsvarar det i 3 kap. 6 § lagen om bank- och finansieringsrörelse uppställda kravet på startkapital gäller bestämmelserna i den lagen.

Om ägarkontrollen över ett sådant företag som avses i första stycket förändras, skall företagets kapitalbas inom tre månader från övertagandet motsvara lägst den nivå som i fråga om startkapital krävs för företaget enligt 3 kap. 6 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Finansinspektionen får medge undantag från andra stycket vid fusion mellan två eller flera företag som avses i första stycket. I sådant fall får kapitalbasen för det genom fusionen bildade företaget inte understiga summan av de kapitalbaser som enligt första stycket krävts för vart och ett av de sammanslagna företagen vid tidpunkten för fusionen.

17 § Har en bank före ikraftträdandet av denna lag förvärvat egendom under sådana förhållanden som avses i 7 kap. 3–5 §§ lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse krävs inte Finansinspektionens tillstånd för fortsatt innehav under år 2004 även om en tid av tre år har förflutit från förvärvet.

Har ett kreditmarknadsföretag före ikraftträdandet av denna lag förvärvat annan egendom än aktier och andelar till skyddande av fordran skall egendomen anses förvärvad enligt 7 kap. 3–5 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse. För sådan egendom, liksom för aktier eller andelar som före den 1 januari 2004 har förvärvats under sådana förhållanden som avses i 7 kap. 3–5 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse, krävs inte Finansinspektionens tillstånd för fortsatt innehav under år 2004 även om en tid av tre år har förflutit från förvärvet.

18 § I fråga om avtal som avses i 8 kap. 5 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse som har ingåtts före lagens ikraftträdande gäller äldre bestämmelser.

19 § Vad som sägs i 10 kap. 30 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse skall tillämpas på motsvarande sätt om ett bankaktiebolag har övertagit en föreningsbanks rörelse vid ombildning enligt 11 kap. föreningsbankslagen (1987:620).

20 § Om ett kreditmarknadsbolag före lagens ikraftträdande har fattat beslut om nedsättning av aktiekapitalet enligt 6 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) gäller äldre bestämmelser.

21 § Äldre bestämmelser gäller vid fusion med ett kreditmarknadsbolag om en fusionsplan har godkänts enligt 14 kap. 11 § aktiebolagslagen (1975:1385) före lagens ikraftträdande. Detsamma gäller vid absorption av helägt dotterbolag enligt 14 kap. 22 § aktiebolagslagen, om fusionsplanen upprättats före lagens ikraftträdande.

22 § Om ett avtal om fusion före ikraftträdandet av denna lag har godkänts enligt 11 kap. 4 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller äldre bestämmelser för fusionen. Detsamma gäller avtal om fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag enligt 12 kap. 8 § lagen om ekonomiska föreningar, om avtalet träffats före lagens ikraftträdande.

23 § En fråga om ingripande enligt 14 eller 15 kap. lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse bedöms enligt äldre bestämmelser om de omständigheter som föranleder frågan om ingripande hänför sig till tiden före lagens ikraftträdande. Detta gäller inte om en tillämpning av de nya bestämmelserna skulle leda till ett mindre strängt ingripande.

24 § Beslut som har meddelats före lagens ikraftträdande överklagas enligt äldre bestämmelser.

25 § Medel som en förmyndare eller god man förvaltar enligt föräldrabalken och som sedan den 1 januari 1941 står inne på räkning hos en bank utan villkor att de får tas ut endast med överförmyndarns tillstånd skall anses insatta med förbehåll enligt 14 kap. 8 § andra stycket föräldrabalken att de får tas ut utan överförmyndarens tillstånd. Detsamma gäller medel som därefter satts eller sätts in på räkningen och ränta som därefter lagts eller läggs till kapitalet.

26 § Är föräldrar förmyndare, får de utan överförmyndarens tillstånd ta ut medel som de förvaltar enligt föräldrabalken och som har satts in före den 1 juli 1995, om medlen inte omfattas av särskild överförmyndarkontroll enligt föräldrabalken. Vad som nu har sagts gäller dock inte om överförmyndaren enligt 13 kap. 19 § föräldrabalken har förordnat om inskränkning i uttagsrätten.

27 § Har en förmyndare, god man eller förvaltare före den 1 juli 1995 satt in medel med förbehåll enligt 15 kap. 9 § föräldrabalken i den då gällande lydelsen skall förbehållet jämföras med förbehåll enligt 14 kap. 8 § föräldrabalken.

28 § I fråga om medel som finns på en gift kvinnas konto hos en sparbank, skall 26 § lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker i paragrafens ursprungliga lydelse fortfarande gälla, om äldre giftermålsbalken är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden.

29 § För ett företag som vid utgången av år 2003 driver finansieringsverksamhet som fordrar tillstånd enligt lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet skall lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag fortsätta att gälla även för det räkenskapsår som inleds den 1 januari 2004.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om sådan inlåningsverksamhet som andra företag än institut enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti får driva.

Denna lag gäller inte för verksamhet som drivs av Sveriges riksbank eller Riksgäldskontoret.

2 § I denna lag avses med inlåningsverksamhet mottagande från allmänheten av återbetalningspliktiga medel som efter uppsägning är tillgängliga för fordringsägaren inom högst ett år.

3 § Inlåningsverksamhet får drivas endast av aktiebolag eller ekonomiska föreningar.

Ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som driver inlåningsverksamhet skall ha ett bundet eget kapital som uppgår till minst tio respektive fem miljoner kronor. Om bolaget eller föreningen har euro som redovisningsvaluta och har haft det sedan bolaget eller föreningen bildades, skall det bundna egna kapitalet uppgå till minst det belopp i euro som motsvarade tio respektive fem miljoner kronor enligt den av Europeiska centralbanken då fastställda växelkursen. Har bolaget eller föreningen tidigare haft kronor som redovisningsvaluta, skall det bundna egna kapitalet uppgå till minst det belopp i euro som motsvarade tio respektive fem miljoner kronor vid bytet av redovisningsvaluta.

Kravet på bundet eget kapital i andra stycket gäller inte inlåningsverksamhet som drivs av sådan ekonomisk förening som anges i 2 kap. 3 § första stycket 5 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelser i andra författningar om aktiebolag eller ekonomiska föreningar gäller även för företag som driver inlåningsverksamhet, om inte annat följer av denna lag eller i övrigt är särskilt föreskrivet.

4 § Denna lag är inte tillämplig på ett erbjudande för vilket det skall upprättas prospekt enligt aktiebolagslagen (1975:1385), försäkringsrörelselagen (1982:713), lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Anmälningsplikt och registrering

5 § Ett företag som avser att driva inlåningsverksamhet skall anmäla det till Finansinspektionen. Inspektionen skall föra ett särskilt register över anmälda företag.

Finansinspektionen skall pröva om ett företag som har anmält verksamhet enligt första stycket skall föras in i registret. Inspektionen får vägra registrering endast om företaget inte uppfyller villkoren i 3 § första och andra styckena, 6 § första stycket eller 12 §. Företaget skall ges möjlighet att göra rättelse innan ett beslut om att vägra registrering fattas.

Detsamma gäller den som har ett kvalificerat innehav i företaget, om denne inte uppfyller villkoret i 6 § första stycket.

Om det inte finns något som hindrar registrering meddelas beslutet genom att företaget förs in i registret.

Företaget får inte påbörja inlåningsverksamhet förrän registrering har skett.

Ett företag som driver inlåningsverksamhet skall föras ut ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 16 och 19 §§, 20 § tredje stycket samt 21 och 22 §§ att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett företag skall också föras ut ur registret om det anmäler att det inte längre driver inlåningsverksamhet eller om det på annat sätt framgår att inlåningsverksamheten har upphört.

Krav på ägare och ledning

6 § Den som i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller som gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ha ett kvalificerat innehav i ett företag som driver inlåningsverksamhet eller ingår i företagets ledning.

Med kvalificerat innehav avses ett direkt eller indirekt ägande i företaget, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

När ett företag som driver inlåningsverksamhet får kännedom om att förändringar skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, skall företaget snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i företaget, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

Finansinspektionen skall med anledning av en anmälan enligt tredje stycket kontrollera att villkoret i första stycket är uppfyllt.

Informationsplikt

7 § Ett företag som driver inlåningsverksamhet skall tydligt informera fordringsägaren om att mottagna medel inte omfattas av insättningsgarantin och att det innebär att medlen kan förloras om företaget försätts i konkurs eller annars har betalningssvårigheter. Företaget skall också tydligt informera fordringsägaren om hur företaget avser att placera de mottagna medlen.

Informationen skall lämnas vid marknadsföring av inlåningsverksamheten och innan ett avtalsförhållande ingås. Informationen skall vidare under avtalstiden framgå av kontoutdrag och liknande material som rör fordringsförhållandet.

Beloppsbegränsning

8 § Behållningen för varje konsument som placerar sina medel hos ett företag som driver inlåningsverksamhet får uppgå högst till 50 000 kronor.

Åtgärder mot penningtvätt

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

9 § Bestämmelser om skyldighet för företag som driver inlåningsverksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

10 § Ett företag som har anmält sin verksamhet enligt 5 § första stycket skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt följs.

Revision m.m.

11 § I ett företag som driver inlåningsverksamhet skall minst en revisor utses av bolagsstämman eller föreningsstämman.

12 § Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i ett företag som driver inlåningsverksamhet.

Minst en revisor som bolagsstämman eller föreningsstämman har utsett skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

13 § Om en revisor vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett företag som driver inlåningsverksamhet får kännedom om förhållanden som kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar företagets inlåningsverksamhet, skall revisorn omgående rapportera detta till Finansinspektionen.

Årlig kontroll

14 § Finansinspektionen skall, utöver den kontroll som föranleds av 6 § fjärde stycket, minst en gång per år kontrollera att registrerade företag uppfyller villkoren i 3 § första och andra styckena, 6 § första stycket, 7 § såvitt avser erbjudanden riktade enbart till andra än konsumenter, 8 och 12 §§.

Ett registrerat företag skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om inlåningsverksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna fullgöra skyldigheten enligt första stycket.

Ingripanden m.m.

15 § Om inlåningsverksamhet drivs av någon annan person än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, skall Finansinspektionen förelägga personen att upphöra med verksamheten.

16 § Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening bryter mot kapitalkravet i 3 § andra stycket, skall Finansinspektionen förelägga bolaget eller föreningen att göra rättelse och, om rättelse inte görs, att upphöra med inlåningsverksamheten.

17 § Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening driver sådan verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 § första stycket utan att ha gjort anmälan, skall Finansinspektionen förelägga det att göra anmälan. Om företaget inte rättar sig efter föreläggandet, skall inspektionen förelägga det att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om en viss verksamhet är anmälningspliktig, får Finansinspektionen förelägga företaget att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

18 § Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening driver inlåningsverksamhet utan att vara registrerat enligt 5 § tredje stycket, får Finansinspektionen förelägga företaget att upphöra med verksamheten.

19 § Om det föranleds av en kontroll enligt 6 § fjärde stycket eller 14 § första stycket med avseende på villkoret i 6 § första stycket, skall Finansinspektionen förelägga företaget eller den som har ett kvalificerat innehav i detta att göra rättelse.

Om rättelse inte görs, skall inspektionen förelägga företaget att upphöra med inlåningsverksamheten.

20 § Om ett företag åsidosätter informationsplikten i 7 §, när den gäller ett erbjudande riktat till konsumenter, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Informationen enligt 7 § skall anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Om det saknas möjlighet att ingripa enligt marknadsföringslagen, får Finansinspektionen förelägga företaget att fullgöra informationsplikten och, om föreläggandet inte följs, att upphöra med verksamheten.

21 § Om ett företag åsidosätter informationsplikten i 7 §, när den gäller ett erbjudande riktat enbart till andra än konsumenter, får Finansinspektionen förelägga företaget att fullgöra informationsplikten och, om föreläggandet inte följs, att upphöra med verksamheten.

22 § Finansinspektionen får förelägga ett företag som driver inlåningsverksamhet att göra rättelse om företaget

1. överträder bestämmelserna i 8, 10 eller 12 § eller 14 § andra stycket,
2. överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen, eller
3. väsentligt överträder bestämmelser i författning som reglerar företagets inlåningsverksamhet.

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga företaget att upphöra med inlåningsverksamheten.

23 § Förelägganden enligt 15–19 §§, 20 § tredje stycket, 21 och 22 §§ får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

Överklagande

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

24 § Finansinspektionens beslut enligt 5 § femte stycket första meningen, 14 § andra stycket och 17 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Avgifter

25 § Företag som driver inlåningsverksamhet skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Ett företag som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande driver inlåningsverksamhet får fortsätta att driva verksamheten till den 1 juli 2004 eller, om anmälan har kommit in till inspektionen senast vid den tidpunkten, till dess beslut om registrering har vunnit laga kraft.
 3. Bestämmelsen om beloppsbegränsning i 8 § skall inte gälla för ett företag som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande driver verksamhet med stöd av punkten 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1995:1572) om ändring i bankrörelselagen (1987:617), punkten 2 första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen (2000:375) om ändring i bankrörelselagen (1987:617) eller punkten 2 första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen (2000:376) om ändring i lagen (1992:1620) om finansieringsverksamhet.

1.4 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken (1949:381)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 5 § och 14 kap. 5 § föräldrabalken (1949:381)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

5 §²

Den omyndiges tillgångar får utan samtycke av överförmyndaren placeras i

1. skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av stat eller kommun,

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Svenska skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt *lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet* eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Svenska skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

3. andelar i en värdepappersfond som avses i *lagen (1990:1114) om värdepappersfonder* eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersfonder här i landet.

Den omyndiges tillgångar får vidare utan överförmyndarens samtycke lånas ut mot säkerhet av panträtt på grundval av in-teckning i fast egendom inom sextio procent av det senast fastställda taxeringsvärdet.

14 kap.

5 §³

Den enskildes tillgångar får utan samtycke av överförmyndaren placeras i

1. skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av stat eller kommun,

¹ Lagen omtryckt 1995:974.

² Senaste lydelse 1998:272.

³ Senaste lydelse 1998:319.

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Svenska Skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt *lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet* eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Svenska Skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

3. andelar i en värdepappersfond som avses i *lagen (1990:1114) om värdepappersfonder* eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersfonder här i landet.

Den enskildes tillgångar får vidare utan överförmyndarens samtycke användas för allemanssparande enligt *lagen (1983:890) om allemanssparande* eller lånas ut mot säkerhet av panträtt på grundval av inteckning i fast egendom inom sextio procent av det senast fastställda taxeringsvärdet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.5 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen
(1973:1173)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 3, 5 a och 17 §§ kreditupplysningslagen (1973:1173)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Kreditupplysningsverksamhet får bedrivas endast efter tillstånd av Datainspektionen.

Datainspektionens tillstånd behövs dock inte för följande företag, om deras grundläggande tillstånd omfattar kreditupplysningsverksamhet:

1. *en svensk bank,*
2. ett utländskt *bankföretag* som har tillstånd att driva verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 4 § *bankrörelselagen (1987:617),*

1. *ett svenskt kreditinstitut,*
2. ett utländskt *kreditinstitut* som har tillstånd att driva verksamhet i Sverige enligt 4 kap. 1 eller 3 § *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse,* eller

3. ett utländskt *bankföretag* som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 5 § *bankrörelselagen,*

3. ett utländskt *kreditinstitut* som driver verksamhet i Sverige enligt 4 kap. 5 eller 6 § *lagen om bank- och finansieringsrörelse.*

4. *ett kreditmarknadsföretag,*

5. *ett utländskt kreditinstitut som har tillstånd att driva finansieringsverksamhet i Sverige enligt 2 kap. 8 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet eller*

6. *ett utländskt kreditinstitut som driver verksamhet i Sverige enligt 2 kap. 9 § lagen om kreditmarknadsbolag.*

Ett företag som avses i andra stycket 1 eller 2 får börja bedriva kreditupplysningsverksamhet två månader efter det att Datainspektionen har tagit emot en anmälan från företaget om att det avser att bedriva sådan verksamhet.

Ett företag som avses i andra stycket 1, 2, 4 eller 5 får börja bedriva kreditupplysningsverksamhet två månader efter det att Datainspektionen har tagit emot en anmälan från företaget om att det avser att bedriva sådan verksamhet.

Tillstånd behövs inte för kreditupplysningsverksamhet, i den mån den bedrivs genom offentliggörande av kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

5 a §³

¹ Lagen omtryckt 1981:737.

² Senaste lydelse 1997:556.

Vad som gäller om tystnadsplikt i *bankers, kreditmarknadsföretags* och värdepappersbolags verksamhet hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Datainspektionen enligt 3 § första stycket

I den krets som anges i första stycket ingår även utländska *bankföretag* som avses i 1 kap. 4 och 5 §§ *bankrörelselagen* (1987:617), *kreditinstitut* som avses i 2 kap. 8 och 9 §§ *lagen* (1992:1610) om *finansieringsverksamhet* samt utländska företag som avses i 1 kap. 3 c § och 2 kap. 7 § *lagen* (1991:981) om värdepappersrörelse.

Bestämmelser om användningen av uppgifter om betalningsförsummelse och kreditmissbruk finns även i 7 §.

Vad som gäller om tystnadsplikt i *svenska kreditinstituts* och värdepappersbolags verksamhet hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Datainspektionen enligt 3 § första stycket.

I den krets som anges i första stycket ingår även *utländska kreditinstitut* som avses i 4 kap. 1–6 §§ *lagen* (2003:000) om *bank- och finansieringsrörelse* samt utländska företag som avses i 1 kap. 3 c § och 2 kap. 7 § *lagen* (1991:981) om värdepappersrörelse.

17 §⁴

Om den som har rätt att bedriva kreditupplysningsverksamhet åsidosätter en bestämmelse i denna lag eller ett villkor som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket, får Datainspektionen förelägga honom att vidta rättelse, besluta om att ändra ett villkor som tidigare meddelats eller meddela ett nytt villkor.

Om rättelse inte kan åstadkommas på något annat sätt, såvitt gäller någon som har tillstånd enligt 3 § första stycket, får Datainspektionen återkalla tillståndet. Detsamma gäller, om förutsättningarna för tillståndet i övrigt inte längre föreligger.

Om ett företag som avses i 3 § andra stycket 1, 2, 4 eller 5 inte vidtar rättelse, skall Datainspektionen underrätta Finansinspektionen.

Om ett företag som avses i 3 § andra stycket 3 eller 6 inte vidtar rättelse, skall Datainspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Om rättelse ändå inte sker, får Datainspektionen förbjuda företaget att göra nya åtaganden här i landet.

Om ett företag som avses i 3 § andra stycket 1 eller 2 inte vidtar rättelse, skall Datainspektionen underrätta Finansinspektionen.

Om ett företag som avses i 3 § andra stycket 3 inte vidtar rättelse, skall Datainspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Om rättelse ändå inte sker, får Datainspektionen förbjuda företaget att göra nya åtaganden här i landet. Innan för-

³ Senaste lydelse 1997:556.

⁴ Senaste lydelse 1997:556.

Innan förbud meddelas skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna skall då underrättas så snart det kan ske.

bud meddelas skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna skall då underrättas så snart det kan ske.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.6 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen
(1975:1385)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

1 §²

Registreringsmyndighet för aktiebolag är Patent- och registreringsverket.

Hos registreringsmyndigheten förs ett aktiebolagsregister för registrering enligt denna lag eller annan författning. När det i denna lag hänvisas till aktiebolagsregistret skall hänvisningen beträffande bankaktiebolag avse bankregistret enligt 8 kap. 1 § bankrörelselagen (1987:617).

Hos registreringsmyndigheten förs ett aktiebolagsregister för registrering enligt denna lag eller annan författning. När det i denna lag hänvisas till aktiebolagsregistret skall hänvisningen beträffande bankaktiebolag avse bankregistret enligt 13 kap. 2 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Föreskrifter om avgifter i registreringsärenden enligt denna lag meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av registreringsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1993:150.

² Senaste lydelse 2000:844.

1.7 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 5 och 8 §§ samt 16 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

5 §²

Sekretess gäller i statlig myndighets verksamhet, som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet, för uppgift om

1. affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att han lider skada om uppgiften röjs,
2. ekonomiska eller personliga förhållanden för annan, som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser.

I ärende hos statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller försäkringsaktiebolag,
2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller
3. aktier eller andelar i börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation

gäller sekretess för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretess gäller inte för beslut av myndigheten och inte heller för uppgift som erhållits från annan myndighet om uppgiften inte är sekretessbelagd där.

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt insiderstrafflagen (2000:1086), övervakning enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument, övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument *eller* kontroll enligt lagen (1996:1006) om *valutaväxling och betalningsöverföring*, för sådan uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess en-

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt insiderstrafflagen (2000:1086), övervakning enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument, övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, kontroll enligt lagen (1996:1006) *om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet eller kontroll enligt lagen (2003:000) om inlåningsverksamhet*, för sådan uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2000:1221.

dast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

Sekretess gäller, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat eller mellanfolklig organisation, hos myndighet i verksamhet som avses i första–tredje styckena för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten erhållit enligt avtalet. Samma sekretess gäller hos Finansinspektionen, i den mån regeringen föreskriver det, om inspektionen från utländsk myndighet eller utländskt organ erhållit uppgifter enligt annat avtal. Föreskrifterna i 14 kap. 1–3 §§ får inte i fråga om denna sekretess tillämpas i strid med avtalet.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen enligt första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Utan hinder av sekretess får uppgift enligt första stycket lämnas till en börs om uppgiften behövs för att börsen skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller annan författning.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

8 §

Sekretess gäller i Riksbankens kassarörelse, valutahandel, in- och utlåningsrörelse, betalningsutjämning samt handel med värdepapper eller rättigheter och skyldigheter som anknyter till sådana tillgångar. Sekretess gäller också i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet för uppgift om enskilda ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, för uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i annan av myndighet bedriven upplåningsverksamhet eller affärsmässig ut-

I annan av myndighet bedriven upplåningsverksamhet eller affärsmässig utlåningsverksamhet än

låningsverksamhet för uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

som avses i första eller andra stycket gäller sekretess för uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Har uppgift, för vilken sekretess gäller enligt andra stycket, lämnats till annan myndighet, gäller sekretessen också där. Sekretessen gäller dock inte, om uppgiften ingår i beslut av den mottagande myndigheten.

Har uppgift, för vilken sekretess gäller enligt andra *eller tredje* stycket, lämnats till annan myndighet, gäller sekretessen också där. Sekretessen gäller dock inte, om uppgiften ingår i *ett* beslut av den mottagande myndigheten.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

16 kap.

1 §³

Nuvarande lydelse

Att friheten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter i vissa fall är begränsad framgår av 7 kap. 3 § första stycket 1 och 2, 4 § 1-8 samt 5 § 1 och 3 tryckfrihetsförordningen och av 5 kap. 1 § första stycket samt 3 § första stycket 1 och 2 yttrandefrihetsgrundlagen. De fall av uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt, i vilka nämnda frihet enligt 7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 yttrandefrihetsgrundlagen i övrigt är begränsad, är de där tystnadsplikten följer av

3. denna lag enligt

8 kap. 8 § *andra stycket*

såvitt avser uppgift som hänförs till *myndighets affärsmässiga* utlåningsverksamhet

³ Senaste lydelse 2001:1134.

Att friheten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter i vissa fall är begränsad framgår av 7 kap. 3 § första stycket 1 och 2, 4 § 1-8 samt 5 § 1 och 3 tryckfrihetsförordningen och av 5 kap. 1 § första stycket samt 3 § första stycket 1 och 2 yttrandefrihetsgrundlagen. De fall av uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt, i vilka nämnda frihet enligt 7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 yttrandefrihetsgrundlagen i övrigt är begränsad, är de där tystnadsplikten följer av

3. denna lag enligt

8 kap. 8 § andra *eller tredje stycket* såvitt avser uppgift som hänför sig till affärsmässig utlåningsverksamhet

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.8 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen
(1987:619)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om sparbankslagen (1987:619)¹
dels att i 2 kap. 6 § ordet ”oktroj” skall bytas ut mot ”tillstånd att driva bankrörelse”,

dels att i 2 kap. 6, 8 och 9 §§ ordet ”oktrojbeslutet” skall bytas ut mot ”tillståndsbeslutet”,

dels att i 4 kap. 15 § ordet ”stadfästs” skall bytas ut mot ”godkänts”,

dels att i 3 kap. 1, 12 och 15 §§, 4 kap. 6, 10, 14 och 17 §§ samt 6 kap. 7 § orden ”bankrörelselagen (1987:617)” skall bytas ut mot ”lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att i 3 kap. 1 § ordet ”bankrörelselagen” skall bytas ut mot ”lagen om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 2, 3 och 11 §§, 3 kap. 7 §, 4 kap. 3 §, 5 kap. 1, 3 och 4 §§, 6 kap. 2 och 6 §§ samt 7 kap. 5 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fem nya kapitel, 4 a, 4 b, 9, 10 och 11 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om hur en sparbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om den rörelse som en sparbank får driva samt andra för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker gemensamma bestämmelser finns i *bankrörelselagen (1987:617)*.

En sparbank har till ändamål att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med de bestämmelser som meddelas i denna lag och *bankrörelselagen*. En sparbanks rörelse skall avse främst ett visst verksamhetsområde.

Denna lag innehåller bestämmelser om hur en sparbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om *tillstånd att driva bankrörelse*, den rörelse som en sparbank får driva samt andra för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker gemensamma bestämmelser finns i *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*.

En sparbank har till ändamål att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med de bestämmelser som meddelas i denna lag och *lagen om bank- och finansieringsrörelse*. En sparbanks rörelse skall avse främst ett visst verksamhetsområde.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

Senaste lydelse av

4 kap. 14 § 2000:39

4 kap. 17 § 2000:819.

2 kap.
2 §²

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Stiftarna anger villkoren för sparbankens bildande. När en sparbank bildas skall till en grundfond avsättas ett belopp, vars storlek skall bestämmas med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av den planerade rörelsen. Grundfonden skall betalas med pengar.

Sparbanken skall när rörelsen påbörjas ha fonder som vid tidpunkten för beslut om oktroj motsvarar minst en miljon euro. I 5 kap. 4 § 4 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag finns bestämmelser om vad som utgör fonder.

3 §³

Stiftarna skall upprätta ett reglemente som skall *stadfästas*. Till ansökan om oktroj skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten.

Stiftarna skall upprätta ett reglemente som skall *godkännas*. Bestämmelser om ansökan om tillstånd att driva bankrörelse och om godkännande av reglementet finns i 3 kap. lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Ansökan om oktroj och stadfästelse av reglemente prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

Vid behandlingen av en ansökan om stadfästelse av reglemente prövas att reglementet överensstämmer med denna lag, bankrörelselagen (1987:617) och andra författningar samt om och i vad mån särskilda bestämmelser behövs med hänsyn till omfattningen och arten av sparbankens verksamhet.

Reglementet skall stadfästas och oktroj beviljas, om

1. den planerade rörelsen kan antas komma att uppfylla kraven på en sund bankverksamhet och

2. de som avses ingå i sparbankens styrelse har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av

² Senaste lydelse 1999:912.

³ Senaste lydelse 1999:223.

en sparbank och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift.

Om reglementet ändras skall även ändringen stadfästas. Därvid gäller andra-fjärde styckena i tillämpliga delar.

Oktroj får inte vägras på den grunden att det inte behövs någon ytterligare bank.

11 §⁴

En sparbank skall anmälas för registrering senast sex månader efter det att *oktroj* har beviljats.

För registrering krävs att hela det belopp, vartill grundfonden enligt reglementet skall uppgå, har inbetalts, samt att sparbanken har så *stora fonder* som föreskrivs i 2 § *andra stycket*. Detta skall styrkas genom ett skriftligt intyg från en auktoriserad revisor.

En sparbank skall anmälas för registrering senast sex månader efter det att *tillstånd att driva bankrörelse* har beviljats.

För registrering krävs att hela det belopp, vartill grundfonden enligt reglementet skall uppgå, har inbetalts, samt att sparbanken har så *stort startkapital* som föreskrivs i 3 kap. 5 § *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*. Detta skall styrkas genom ett skriftligt intyg från en auktoriserad revisor.

Frågan om sparbankens bildande har fallit, om anmälan för sparbankens registrering inte skett inom den tid som anges i första stycket eller om registreringsmyndigheten genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av sparbanken. I sådant fall svarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av de belopp som har betalats till grundfonden jämte uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärder enligt 13 § första stycket tredje meningen.

3 kap.

7 §

Styrelsen får inte uppdra åt en enskild styrelseledamot eller annan att avgöra ärenden som är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk person som omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 17 § *bankrörelselagen (1987:617)*.

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk person som omfattas av bestämmelserna i 8 kap. 5 § *första stycket lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*.

⁴ Senaste lydelse 2000:819.

Utän hinder av andra stycket får styrelsen uppdra åt annan att inom fastställda gränser bevilja kredit i och för en rörelse som drivs av låntagaren.

Styrelsen får endast i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens be- myndigande, Finansinspektionen utfärdar uppdra åt enskild styrelseledamot eller annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer, vilka står i ett sådant förhållande till dem som anges i 2 kap. 17 § första stycket 6 och 7 bankrörelselagen.

Styrelsen får endast i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens be- myndigande, Finansinspektionen utfärdar uppdra åt enskild styrelseledamot eller annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer, vilka står i ett sådant förhållande till dem som anges i 8 kap. 5 § första stycket 5 och 6 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelserna i denna paragraf om kredit gäller även garantiförbindelse som sparbanken åtar sig.

4 kap.

3§

Av antalet huvudmän skall hälften, i enlighet med närmare föreskrifter i reglementet, väljas av kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige inom sparbankens verksamhetsområde. Återstoden utses av huvudmännen själva bland insättarna i sparbanken. Kravet på att dessa huvudmän skall vara insättare gäller dock inte vid huvudmannaval i samband med sparbankens bildande. En huvudman som står i tur att avgå får inte delta i valet för besättande av hans egen plats.

Skall flera korporationer förrätta val av huvudmän skall, om inte särskilda skäl föranleder till något annat, fördelningen av antalet mandat mellan dem ske efter det invånarantal som de företräder.

Bestämmelserna i 5 kap. 47 § kommunallagen (1991:900) om proportionellt val skall tillämpas också på kommunfullmäktiges och landstingsfullmäktiges val av huvudmän.

Bestämmelserna i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt skall tillämpas också på kommunfullmäktiges och landstingsfullmäktiges val av huvudmän.

Föreslagen lydelse

4 a kap. Revision

Antalet revisorer och hur de utses

1 § Sparbanker skall ha minst en revisor. Revisor väljs av stämman. Om banken skall ha flera revisorer, får det i reglementet föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt än genom val på stämman.

Uppdraget som revisor upphör vid slutet av den ordinarie stämman som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag och lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse beträffande revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

Medrevisor

2 § Varje röstberättigad i en sparbank har rätt att föreslå att det hos Finansinspektionen begärs att en revisor (medrevisor) utses att delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna. Förslaget skall framställas på en stämman där revisorsval skall ske eller där förslaget enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse utse en revisor för tiden till och med ordinarie stämman under nästa räkenskapsår, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga huvudmän eller en tredjedel av de närvarande huvudmännen.

Obehörighetsgrunder och kompetenskrav

3 § Den som är i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor i en sparbank.

Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en sparbank.

En revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av bankens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande.

Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses. Bestämmelser om vem som får vara huvudansvarig för revisionen när ett revisionsbolag utses att vara revisor och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883). Bestämmelserna i 5 § om behörighet, i 14 § om rätt att närvara på stämman och i 13 kap. 12 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse om rapporteringsskyldighet tillämpas på den huvudansvarige.

4 § I en sparbank skall minst en revisor som stämman utsett vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

Jäv

5 § I en sparbank får den inte vara revisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt intar en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser för vilka banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet.

Den som är huvudman i en sparbank får inte vara sådan revisor som avses i 4 §.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor får inte heller vara revisor i ett dotterföretag till banken.

En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får revisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed.

Förtida avgång

6 § Ett uppdrag som revisor i en sparbank upphör i förtid, om revisorn eller den som utsett revisorn begär det. Anmälan om detta skall göras hos styrelsen och, om en revisor som inte är vald på stämman vill avgå, hos den som har tillsatt revisorn.

En revisor vars uppdrag upphör i förtid skall genast anmäla detta till registreringsmyndigheten för registrering. Revisorn skall i anmälan lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han eller hon har utfört under den del av det löpande räkenskapsåret som uppdraget har omfattat. För anmälan tillämpas vad som föreskrivs i 14 och 15 §§ om revisionsberättelse. En kopia av anmälan skall lämnas till sparbankens styrelse.

7 § Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 3–5 §§ eller bestämmelser i reglementet hindrar honom eller henne att vara revisor och det inte finns någon suppleant, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor utses för den återstående mandattiden. Finansinspektionen kan, om det finns särskilda skäl, medge att en ny revisor utses vid närmast följande ordinarie stämma.

Rättelse

8 § Styrelsen skall, om inte rättelse utan dröjsmål sker genom den som utser revisor, göra anmälan hos Finansinspektionen om

1. en sådan revisor som sägs i 4 § inte är utsedd,
2. en revisor är obehörig enligt 3 § första eller andra stycket eller 5 § eller enligt reglementet, eller
3. en bestämmelse i denna lag eller reglementet om antalet revisorer har åsidosatts.

Var och en kan göra anmälan enligt första stycket.

Bestämmelser om Finansinspektionens möjligheter att åstadkomma rättelse finns i 15 kap. lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Revisorers uppgifter

9 § Revisorerna i en sparbank skall i den omfattning som följer av god revisionsredovisning granska bankens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens förvaltning.

Om en sparbank är moderföretag (moderbank), skall revisorerna även granska koncernredovisningen och koncernföretagens inbördes förhållanden i övrigt.

Revisorer som är utsedda av någon annan än Finansinspektionen skall följa de särskilda föreskrifter som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, reglementet eller god revisionsredovisning.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

10 § Styrelsen i en sparbank skall ge revisorerna möjlighet att verkställa granskningen i den omfattning som dessa finner nödvändig samt lämna de upplysningar och den hjälp som de begär. Samma skyldighet gäller för företagsledningen och revisorerna i ett dotterföretag gentemot revisorerna i moderbanken.

Revisionsberättelsen

11 § Sedan revisorerna i en sparbank slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen och, i en moderbank, på koncernredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta. I en moderbank gäller detsamma i fråga om koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen.

12 § Revisorerna i en sparbank skall för varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till stämman. Berättelsen skall överlämnas till bankens styrelse senast två veckor före den ordinarie stämman. Revisorerna skall inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

13 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Innehåller inte årsredovisningen sådana upplysningar som skall lämnas enligt nämnda lag, skall revisorerna ange detta och lämna behövliga upplysningar i sin berättelse, om det kan ske.

14 § Om revisorerna vid sin granskning funnit att en styrelseledamot har företagit sig någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse, som kan föranleda ersättningsskyldighet skall det anmärkas i berättelsen. Detsamma gäller om revisorn vid granskningen har funnit att en styrel-

seledamot på annat sätt handlat i strid med denna lag, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller mot reglementet.

Revisionsberättelsen skall även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Revisorerna kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som de önskar meddela huvudmännen.

15 § I revisionsberättelsen skall det också anmärkas om revisorerna funnit att banken inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
2. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
3. att i rätt tid betala skatter och avgifter som avses i 1 och 2.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning om att banken inte har fullgjort någon sådan skyldighet som avses i första stycket 1–3, skall revisorerna genast sända in en kopia av den till skattemyndigheten.

16 § Revisionsberättelsen skall innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

Koncernrevisionsberättelse

17 § I en moderbank skall revisorerna avge en särskild revisionsberättelse beträffande koncernen. Då skall 12–14 och 16 §§ tillämpas.

Erinringar

18 § Erinringar som revisorerna i en sparbank framställer till styrelsen och som inte har tagits in i revisionsberättelsen skall de anteckna i ett protokoll eller någon annan handling. Handlingen skall överlämnas till styrelsen som skall bevara den på ett betryggande sätt.

Revisorers närvaro vid bolagsstämma

19 § Revisorerna i en sparbank har rätt att närvara vid bankens stämmor. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Revisorers tystnadsplikt och upplysningsplikt

20 § Revisorerna i en sparbank får inte lämna upplysningar till en enskild huvudman eller utomstående om sådana angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sina uppdrag, om det kan vara till nackdel för banken.

Av 1 kap. 10 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en sparbank bank inte obehörigen får röjas.

Revisorerna är skyldiga att

1. till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild,

2. till medrevisorer, lekmannarevisor, granskare som avses i 22 §, ny revisor och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter, samt

3. på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelser om revisorers rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen finns i 13 kap. 12 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Registrering

21 § En sparbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till revisor och, om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, vem som är huvudansvarig för revisionen.

Anmälan skall innehålla uppgift om revisorns postadress. Om postadressen avviker från revisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om revisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, skall bolagets organisationsnummer anges.

Anmälan skall göras första gången när banken enligt 2 kap. 11 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

Granskare

22 § Varje röstberättigad i en sparbank får väcka förslag om att Finansinspektionen skall utse granskare för särskild granskning av bankens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i banken. Förslaget skall framställas på en ordinarie stämma eller på stämma där ärendet enligt kallelsen skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse förordna en eller flera granskare, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga huvudmän eller en tredjedel av de närvarande huvudmännen.

Vad som sägs om revisor i 3 § första och fjärde styckena, 5, 10, 19 och 20 §§ tillämpas även i fråga om granskare. Den som är underårig får inte vara granskare. Yttrande över granskningen skall avges till stämman. Yttrandet skall hållas tillgängligt hos banken under minst en vecka före

stämman för huvudman och genast sändas till var och en av dem som begär det. Yttrandet skall också läggas fram på stämman.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

4 b kap. Allmän granskning

Lekmannarevisor

1 § Om inte annat föreskrivs i reglementet, får det i en sparbank utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 4 §.

2 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Vad som sägs i denna lag om lekmannarevisor skall i tillämpliga delar även gälla suppleant.

3 § Bestämmelserna i denna lag om revisorer är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

Lekmannarevisorns uppgifter

4 § Lekmannarevisorn skall granska om bankens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bankens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

5 § Lekmannarevisorn skall följa de anvisningar som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, reglementet eller god sed.

6 § Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till stämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 14 §.

7 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 4 a kap. 12 §.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

8 § Styrelsen skall ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig samt lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldighet har företagsledningen, revisorerna och lekmannarevisorererna i ett dotterföretag gentemot lekmannarevisorn i moderbanken.

Hur lekmannarevisor utses

9 § En lekmannarevisor väljs av stämman, om inte reglementet innehåller bestämmelser om att denne skall utses på annat sätt.

Obehörighetsgrunder

10 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

Jäv

11 § Den får inte vara lekmannarevisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser som banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet för.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara lekmannarevisor får inte heller vara lekmannarevisor i ett dotterföretag till banken.

Anlitande av biträde

12 § En lekmannarevisor får vid granskningen inte anlita någon som enligt 11 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får lekmannarevisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Lekmannarevisorns avgång

13 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på stämman vill avgå, skall han eller hon anmäla det också hos den som har utsett revisorn.

Lekmannarevisorns granskningsrapport

14 § Granskningsrapporten skall lämnas till bankens styrelse senast två veckor före ordinarie stämma.

I rapporten skall lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 4 § och om sådana förhållanden som han har varit skyldig att granska enligt 5 §. En lekmannarevisor finner anledning till anmärkning

mot någon styrelseledamot, skall upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

En lekmannarevisor får i granskningsrapporten lämna även andra upplysningar som han eller hon anser att huvudmännen bör få kännedom om.

15 § I en sparbank skall granskningsrapporten sändas till huvudmännen på samma sätt som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket samt läggas fram på stämman.

Lekmannarevisorns närvaro vid stämma

16 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid sparbanksstämma. Han eller hon är skyldig att närvara om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

17 § Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till en enskild huvudman eller utomstående om sådana angelägenheter som han har fått kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för banken.

Av 1 kap. 10 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en sparbank inte obehörigen får röjas.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

18 § Lekmannarevisorn är skyldig att till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild.

19 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna revisor, annan lekmannarevisor, granskare som avses i 4 a kap. 22 § och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Registrering

20 § En sparbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till lekmannarevisor.

Anmälan skall innehålla uppgift om lekmannarevisorns postadress. Om postadressen avviker från lekmannarevisorns hemvist, skall även

hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om lekmannarevisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Anmälan skall göras genast efter det att lekmannarevisor har utsetts och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §

Om det är påkallat för att upprätthålla en sparbanks verksamhet, får sparbanksstämman besluta att bilda en garantifond genom bidrag av huvudmän eller andra.

För att vara bindande skall teckning av bidrag till garantifonden ske på en teckningslista. På denna skall anges om ränta skall utgå och i så fall hur den skall beräknas. Vidare skall avskrifter av sparbankens senaste balansräkning och revisorernas yttrande över denna fogas till teckningslistan.

Garantifonden får återbetalas endast om *det kan ske med hänsyn till bestämmelserna om kapitaltäckning i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag*. I övrigt skall beträffande återbetalningen gälla vad som bestämts vid garantifondens bildande.

Garantifonden får återbetalas endast om *utbetalningen inte äventyrar bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser*. I övrigt skall beträffande återbetalningen gälla vad som bestämts vid garantifondens bildande.

3 §

Finns det i reglementet ett förbehåll om återbäring av grundfonden eller del därav, får sådan återbäring inte ske om inte reservfonden uppgår till belopp som motsvarar tio gånger grundfonden. Inte heller får återbäring ske, så länge garantifond, där sådan bildats, inte återbetalts eller om *sparbanken till följd av återbäringen inte skulle kunna uppfylla kravet på kapitaltäckning enligt lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag*.

Finns det i reglementet ett förbehåll om återbäring av grundfonden eller del därav, får sådan återbäring inte ske om inte reservfonden uppgår till belopp som motsvarar tio gånger grundfonden. Inte heller får återbäring ske, så länge garantifond, där sådan bildats, inte återbetalts eller om återbäringen *skulle äventyra bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser*.

4 §

Utfäst ränta på grundfonden eller garantifonden skall inte betalas ut, om till följd av detta vinsten på

Utfäst ränta på grundfonden eller garantifonden skall inte betalas ut, om till följd av detta vinsten på

rörelsen inte skulle räcka till att få upp grundfonden eller garantifonden till det i 2 § första stycket angivna beloppet. Räntan på garantifonden skall inte heller betalas ut, om genom utbetalningen en sådan förlust skulle uppkomma på rörelsen, att *sparbanken inte skulle kunna uppfylla kravet på kapitaltäckning enligt lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag*. Grundfondsrentan skall inte i något fall betalas ut om till följd av detta förlust skulle uppkomma.

rörelsen inte skulle räcka till att få upp grundfonden eller garantifonden till det i 2 § första stycket angivna beloppet. Räntan på garantifonden skall inte heller betalas ut, om genom utbetalningen en sådan förlust skulle uppkomma på rörelsen, att *den skulle äventyra bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser*. Grundfondsrentan skall inte i något fall betalas ut om till följd av detta förlust skulle uppkomma.

6 kap.

2 §

Rätten skall förordna att en sparbank skall träda i likvidation, om

1. *oktrojen* har återkallats, eller

1. *tillståndet att driva bankrörelse* har återkallats, eller

2. sparbanken efter en konkurs som avslutats med överskott inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 18 § andra stycket.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning i första instans.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på *anmälan* av Finansinspektionen *eller på ansökan* av styrelsen, styrelseledamot eller huvudman. I det fall som avses i första stycket 2 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda sparbanken.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på *ansökan* av Finansinspektionen, styrelsen, styrelseledamot eller huvudman. I det fall som avses i första stycket 2 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda sparbanken.

6 §

Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, *bankrörelselagen (1987:617)* och *lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag* skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* och *lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag* skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Upphör mandattiden för en huvudman medan sparbanken är i likvidation, skall mandattiden anses vara förlängd till dess att likvidationen avslutas.

Ett uppdrag att vara revisor

Ett uppdrag att vara revisor

upphör inte genom att sparbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 3 kap. *bankrörelselagen* skall tillämpas under likvidationen. Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande huruvida enligt revisorernas mening likvidationen onödigt fördröjs.

upphör inte genom att sparbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 4 a kap. skall tillämpas under likvidationen. Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande huruvida enligt revisorernas mening likvidationen onödigt fördröjs.

7 kap. 5 §⁵

Senast två månader efter det att avtalet om fusion har registrerats skall såväl överlåtande som övertagande sparbank ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Vid fusion enligt 2 § skall sparbankerna därjämte ansöka om *oktroj* och *stadfästelse* av reglementet för den övertagande sparbanken enligt 2 kap. 3 §.

Senast två månader efter det att avtalet om fusion har registrerats skall såväl överlåtande som övertagande sparbank ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Vid fusion enligt 2 § skall sparbankerna därjämte ansöka om *tillstånd driva bankrörelse* och *godkännande* av reglementet för den övertagande sparbanken enligt 3 kap. *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*.

Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa avtalet om fusion prövas om fusionen kan anses förenlig med deras intressen, som är insättare i eller i övrigt har fordringar på de av fusionen berörda sparbankerna, samt om fusionen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Föreslagen lydelse

9 kap. Skadestånd m.m.

Stiftares, huvudmans, styrelseledamots och delegats skadeståndsansvar

1 § En stiftare, huvudman, styrelseledamot eller delegat som när han fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar en sparbank, skall ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas någon annan genom överträdelse av denna lag, *lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag*, tillämp-

⁵ Senaste lydelse 2000:819.

Revisors, lekmannarevisors och granskares skadeståndsansvar

2 § En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en sparbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon skall även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller granskare, är det detta bolag och den för revisionen eller granskningen huvudansvarige som är ersättningsskyldiga.

Jämkning

3 § Om någon är ersättningsskyldig enligt 1 eller 2 §, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Gemensamt skadeståndsansvar

4 § Om flera skall ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån skadeståndsskyldigheten inte har jämkats för någon av dem enligt 3 §. Vad någon av dem har betalat i skadestånd får krävas tillbaka från de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Talan om skadestånd till sparbanken

5 § Talan om skadestånd till en sparbank enligt 1 eller 2 § får väckas om majoriteten eller en minoritet bestående av minst en tredjedel av samtliga huvudmän vid sparbanksstämma har biträtt ett förslag om att väcka skadeståndstalan eller har röstat mot ett förslag om att bevilja någon styrelseledamot ansvarsfrihet. En uppgörelse om skadeståndsskyldighet till sparbanken får träffas endast av sparbanksstämman och endast under förutsättning att inte en tiondel av samtliga huvudmän röstar mot förslaget om uppgörelse. Talan mot en delegat om skadestånd till sparbanken får trots vad som nu sagts väckas av styrelsen.

Tid för väckande av talan

6 § Talan för sparbankens räkning mot en styrelseledamot om skadestånd på grund av ett beslut eller en åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas senast ett år från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret lades fram på sparbanksstämma.

7 § Har sparbanksstämman beslutat att bevilja ansvarsfrihet eller att inte föra skadeståndstalan utan att minst det antal huvudmän som anges 5 § röstat mot beslutet eller har tiden för talan gått ut enligt 6 §, får talan en-

ligt 5 § ändå väckas, om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på något annat sätt till sparbanksstämman inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på.

8 § Styrelsen får trots bestämmelserna i 5–7 §§ föra en skadeståndstalan som grundas på brott.

9 § Talan för sparbankens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott, får inte väckas mot

1. en styrelseledamot sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder, som talan grundas på, fattades eller vidtogs,

2. en delegat sedan tre år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder som talan grundas på fattades eller vidtogs,

3. en revisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,

4. en lekmannarevisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som granskningsrapporten avser,

5. en granskare sedan fem år förflutit från den dag när yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på stämman,

6. en stiftare sedan fem år förflutit från det beslutet om bankens bildande fattades på konstituerande stämma, samt

7. en huvudman sedan två år förflutit från beslut eller åtgärd som talan grundas på.

Konkursbos talerätt

10 § Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången den tid som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträdet.

Finansinspektionens talerätt

11 § Har en sparbank i fall som avses i 1 eller 2 § tillfogats skada, får Finansinspektionen föra talan mot den ersättningsskyldige, om inte bestämmelserna i 5–7 och 9 §§ utgör hinder för sådan talan.

10 kap. Sparbanks firma

1 § En sparbanks firma skall innehålla ordet sparbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Om firman skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens reglemente.

2 § En sparbanks firma skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska kreditinstitut, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156).

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

3 § En sparbanks styrelse kan anta bifirma. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om firma gäller även bifirma. Ordet bank eller sparbank får endast användas i bifirma för bankverksamhet.

4 § Skriftliga handlingar, som utfärdas för en sparbank, bör undertecknas med bankens firma. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering.

11 kap. Registrering m.m.

1 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för sparbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

1. 2 kap. 14 § om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande,
2. 6 kap. 19 § från tingsrätten om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats, och
3. 7 kap. 5 § om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall endast ange ändringens art.

2 § Det som för sparbanker blivit infört i bankregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar enligt 1 § och det inte av omständigheterna framgår att han eller hon varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts.

3 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller göra rättelse. Detsamma gäller om registreringsmyndigheten finner att ett beslut, som anmäls för registrering och för vars giltighet regeringens eller Finansinspektionens godkännande inte krävs, eller en handling som bifogas anmälan.

1. inte har kommit till i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller reglementet, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, skall anmälan avskriv-
vas. En underrättelse om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Finns
det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering
och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering
vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av
ett beslut av stämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad
enligt 4 kap. 17 § andra stycket.

4 § Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta en spar-
bank när myndigheten

1. förklarar att en fråga om fusion har fallit enligt 7 kap. 7 § tredje
stycket, eller

2. förklarar en fråga om en sparbanks ombildning till bankaktiebolag
förfallen enligt 8 kap. 8 §.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om avförande av en
firma ur registret sedan en dom om hävande av firmaregistreringen har
vunnit laga kraft.

6 § Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att en anmälan
avskrivits eller en registrering har vägrats enligt 3 § andra stycket får
överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen
för beslutet. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndig-
heten som avses i 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. En ansökan om oktroj som har kommit in till Finansinspektionen
före lagens ikraftträdande bedöms enligt äldre bestämmelser.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 och 3 §§ samt 10 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

När en medlem har avgått har han rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodo-förda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital skall bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. Ett insatsbelopp i en kreditmarknadsförening får betalas ut endast när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna om kapitaltäckning i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersföretag. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut endast när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom av beslutad vinstutdelning.

Träder föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena *kan* begränsas i

När en medlem har avgått har han rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodo-förda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital skall bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. *I en kreditmarknadsförening får återbetalningar av insatsbelopp ske tidigast sex månader efter respektive medlems avgång och verkställas endast en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd.* Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut endast när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena *får* begränsas i

¹ Senaste lydelse 2002:155.

stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 4 § andra stycket.

stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 4 § andra stycket.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen skall Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

3 §²

En medlem som deltar i föreningen med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur föreningen. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från utgången av det räkenskapsår som sedan uppsägningen har gjorts slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna.

En medlem som deltar i föreningen med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur föreningen. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från utgången av det räkenskapsår som sedan uppsägningen har gjorts slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna. *För kreditmarknadsföreningar skall sexmånadersfristen räknas från uppsägningen.*

10 kap.

6 §³

Till reservfonden skall avsättas minst fem procent, i kreditmarknadsförening dock minst tio procent, av den del av föreningens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst tjugo procent av det in-

Till reservfonden skall avsättas minst fem procent, i kreditmarknadsförening dock minst tio procent, av den del av föreningens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst tjugo procent av det inbetalda insatskapi-

² Senaste lydelse 1997:914.

³ Senaste lydelse 1997:457.

betalda insatskapitalet behöver sådan avsättning till reservfond som avses i detta stycke inte ske, om summan av reservfonden och det inbetalda insatskapitalet uppgår antingen till minst fyrtio procent av nettovärdet på föreningens tillgångar eller till minst samma belopp som föreningens skulder och avsättningar enligt balansräkningen. I en kreditmarknadsförening behöver avsättning inte heller göras enligt detta stycke om reservfonden uppgår till minst *tio* procent av föreningens *utlåning vid utgången av det närmast föregående räkenskapsåret*.

Till reservfonden skall vidare avsättas det belopp som

1. medlem vid avgång ur föreningen inte får tillbaka av sina insatser,
2. förlagsandelsinnehavare inte får ut vid inlösen av en förlagsinsats,
3. enligt stadgarna skall avsättas till reservfonden,
4. enligt beslut av föreningsstämman i övrigt skall föras över från det i

balansräkningen redovisade fria egna kapitalet till reservfonden.

Reservfonden får enligt beslut av föreningsstämman sättas ned endast för att täcka sådan förlust enligt den fastställda balansräkningen som inte kan täckas av fritt eget kapital.

Vid tillämpningen av första stycket skall belopp som i balansräkningen har tagits upp under rubriken Avsatt till pensioner eller sådan delpost som avses i 8 a § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. inte räknas som skuld eller avsättning i den mån det överstiger det belopp under vilket posten enligt 7 § första stycket lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. inte får nedbringas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge en förening eller vissa grupper av föreningar undantag helt eller delvis från bestämmelserna i första–tredje styckena, om det finns synnerliga skäl till det med hänsyn till arten av föreningsverksamheten och övriga omständigheter.

talet behöver sådan avsättning till Prop. 2002/03:139 reservfond som avses i detta stycke Bilaga 5 inte ske, om summan av reservfonden och det inbetalda insatskapitalet uppgår antingen till minst fyrtio procent av nettovärdet på föreningens tillgångar eller till minst samma belopp som föreningens skulder och avsättningar enligt balansräkningen. I en kreditmarknadsförening behöver avsättning inte heller göras enligt detta stycke om reservfonden uppgår till minst *trettio* procent av föreningens *insatskapital*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.10 Förslag till lag om ändring i konkurslagen
(1987:672)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.
2 §¹

Förvaltare utses av rätten.

Rätten bestämmer också antalet förvaltare. Flera än en förvaltare får utses om det med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet är behövt att förvaltningen delas eller att den handhas odelad av flera. Om en förvaltare är jävig men det med hänsyn till förhållandena i konkursen är olämpligt att entlediga honom, får rätten utse någon annan att sköta förvaltningen i den del förvaltaren är jävig.

Om boets förvaltning skall vara delad, skall en förvaltare utses för varje del av förvaltningen. Rätten bestämmer efter vilka grunder delningen skall ske.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud skall delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (1982:713) och i *bankrörelselagen* (1987:617).

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud skall delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (1982:713) och i *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1989:1084.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 1 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §²

Med bankinstitut förstås i denna lag bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska bankföretag som med stöd av 1 kap. 4 eller 5 § bankrörelselagen (1987:617) driver bankrörelse från filial här i landet.

Med finansinstitut förstås bankinstitut, kreditmarknadsföretag, värdepappersinstitut, Första–Fjärde AP-fonderna enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), Sjätte AP-fonden enligt lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, försäkringsföretag med svensk koncession, landshypoteks- och stadshypoteksinstitutionerna, Svenska skeppshypotekskassan samt utländska företag som med stöd av 2 kap. 8, 9 eller 10 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet driver verksamhet från filial i Sverige.

Med bankinstitut förstås i denna lag bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska bankföretag som med stöd av 4 kap. 1 eller 5 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse driver bankrörelse från filial här i landet.

Med finansinstitut förstås bankinstitut, kreditmarknadsföretag, värdepappersinstitut, Första–Fjärde AP-fonderna enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), Sjätte AP-fonden enligt lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, försäkringsföretag med svensk koncession, landshypoteks- och stadshypoteksinstitutionerna, Svenska skeppshypotekskassan samt utländska företag som med stöd av 4 kap. 1, 4, 6 eller 7 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse driver verksamhet från filial i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1999:19.

² Senaste lydelse 2000:204.

1.12 Förslag till lag om ändring i prisinformationslagen
(1991:601)

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 3 § prisinformationslagen (1991:601) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Särskilda föreskrifter om information till konsumenter finns i konsumentkreditlagen (1992:830), konsumentförsäkringslagen (1980:38), lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring, lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal.

Föreslagen lydelse

3 §¹

Särskilda föreskrifter om information till konsumenter finns i konsumentkreditlagen (1992:830), konsumentförsäkringslagen (1980:38), lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet*, lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2000:894.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

dels att rubriken närmast före 2 kap. 6 § skall ha följande lydelse,

dels att 1 kap. 2, 3, 3 a och 3 d §§, 2 kap. 5 och 6 §§, 3 kap. 5 § samt 4 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 1 kap. 8 a §, samt närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

I denna lag betyder

1. värdepappersrörelse: verksamhet som består i att yrkesmässigt tillhandahålla sådana tjänster som anges i 3 §,

2. värdepappersbolag: svenskt aktiebolag som fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse,

3. *bankinstitut*: *bankaktiebolag, sparbank, medlemsbank* och utländskt *bankföretag* som driver *bankrörelse* från filial här i landet,

3. *kreditinstitut*: *bank, kreditmarknadsföretag* och utländskt *bank- eller kreditföretag* som driver *bank- eller finansieringsrörelse* från filial här i landet,

4. värdepappersinstitut: värdepappersbolag, svenska *bankinstitut* som fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial här i landet,

4. värdepappersinstitut: värdepappersbolag, svenska *kreditinstitut* som fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial här i landet,

5. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

7. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning; om ett utländskt företag etablerar sig i Sverige enligt 3 c § 1 eller 2 kap. 7 § första stycket, skall etableringen anses som en enda filial, även om flera driftställen inrättas.

8. koncern: detsamma som i 1 kap. 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385), varvid vad som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag.

Ett värdepappersbolag och ett annat företag skall anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterbolag äger 20 procent eller mer av kapitalet eller disponerar över 20 procent eller mer av samtliga röster i det andra företaget,

¹ Senaste lydelse 1998:266.

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en eller samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser föreligger även mellan en fysisk person och ett värdepappersbolag, om den fysiska personen

1. äger mer än 20 procent av kapitalet eller disponerar över mer än 20 procent av samtliga röster i värdepappersbolaget, eller

2. på annat sätt har sådant inflytande över värdepappersbolaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag eller det finns annan likartad förbindelse mellan honom och värdepappersbolaget.

3 §²

Värdepappersrörelse får, om inte annat följer av denna lag, drivas endast efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd får ges för

1. handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn,
2. förmedling av kontakt mellan köpare och säljare av finansiella instrument eller i annat fall medverka vid transaktioner avseende sådana instrument,

3. handel med finansiella instrument för egen räkning,

4. förvaltning av någon annans finansiella instrument,

5. garantigivning eller annan medverka vid emissioner av fondpapper eller erbjudanden om köp eller försäljning av finansiella instrument som är riktade till en öppen krets.

Tillstånd att driva värdepappersrörelse får meddelas *bankinstitut* samt svenska aktiebolag och utländska företag som inte är *bankinstitut*.

Tillstånd att driva värdepappersrörelse får meddelas *kreditinstitut* samt svenska aktiebolag och utländska företag som inte är *kreditinstitut*.

3 a §³

Tillstånd enligt 3 § krävs inte när ett företag inom en koncern tillhandahåller sådana tjänster som där anges uteslutande till andra företag inom koncernen.

Tillstånd enligt 3 § krävs inte när ett *bankinstitut* för egen räkning förvärvar och driver handel med obligationer, förlagsbevis och andra fordringsbevis avsedda för den allmänna marknaden.

Tillstånd enligt 3 § krävs inte när ett *kreditinstitut* för egen räkning förvärvar och driver handel med obligationer, förlagsbevis och andra fordringsbevis avsedda för den allmänna marknaden.

Tillstånd enligt 3 § 2 krävs inte för verksamhet som bedrivs med stöd av en auktorisation som börs eller marknadsplats enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

3 d §⁴

² Senaste lydelse 1997:117.

³ Senaste lydelse 1998:266.

⁴ Senaste lydelse 1997:460.

Tillstånd enligt 3 § behövs inte för

1. ett utländskt bankföretag som driver verksamhet med stöd av 1 kap. 5 § bankrörelselagen (1987:617),

2. ett utländskt kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 2 kap. 9 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet,

3. ett utländskt företag som driver verksamhet med stöd av 2 kap. 10 § lagen om finansieringsverksamhet.

1. utländska kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 4 kap. 5 eller 6 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, och

2. finansiella institut som driver verksamhet med stöd av 4 kap. 7 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Uppgiftsskyldighet

8 a §

Ett värdepappersbolag är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till bolaget, om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning.

2 kap.

5 §⁵

Ett värdepappersbolag skall när verksamheten påbörjas ha ett bundet eget kapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd enligt 1 § motsvarar minst

1. fem miljoner euro om bolagets verksamhet skall innefatta mottagande av medel på konto enligt 3 kap. 4 § 4,

2. 730 000 euro om bolaget skall bedriva verksamhet som avses i 1 kap. 3 § 3 eller 5,

3. 125 000 euro om inte högre belopp krävs enligt 1 eller 2, och

4. 50 000 euro om bolaget skall driva enbart verksamhet som avses i 1 kap. 3 § 2 och denna skall avse endast andelar i värdepappersfonder eller sådana utländska fondföretag som avses i 7 a och 7 b §§ lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Finansinspektionen får medge undantag från det högre kapitalkrav som i 2 föreskrivs för bedrivande av verksamhet enligt 1 kap. 3 § 5, om den verksamheten bara avser annan medverkan vid emissioner än garantigivning.

I 5 kap. 4 § 3 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag finns be-

Ett värdepappersbolag skall när verksamheten påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd enligt 1 § motsvarar minst

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen skall meddela före-

⁵ Senaste lydelse 2000:1095.

Bankinstitut

Tillstånd för ett bankinstitut att driva värdepappersrörelse får meddelas endast om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven på en sund värdepappersrörelse och institutet tillhör ett investerarskydd som uppfyller minst de krav som gäller inom EES.

Kreditinstitut

6 §⁶

Tillstånd för ett kreditinstitut att driva värdepappersrörelse får meddelas endast om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven på en sund värdepappersrörelse och institutet tillhör ett investerarskydd som uppfyller minst de krav som gäller inom EES.

3 kap.

5 §⁷

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt 4 § första stycket 3 skall genast avskiljas och sättas in på räkning i bankinstitut.

Ett värdepappersbolag och ett utländskt företag som enligt 4 § första stycket 4 tar emot medel på konto skall ha en med hänsyn till rörelsens art och omfattning tillräcklig betalningsberedskap.

Vid mottagande av medel på konto skall skriftlig överenskommelse om detta träffas med kunden.

Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om mottagande av medel på konto.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt 4 § första stycket 3 skall genast avskiljas och sättas in på räkning i kreditinstitut.

4 kap.

4 §⁸

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får i föreskrifter ange risknivåer för värdepappersbolags och svenska bankinstituts innehav av finansiella instrument. Föreskrifterna får avse alla innehav av finansiella instrument utom sådana som avses i 3 kap. 1 § andra stycket och, i fråga om bankinstitut, 1 kap. 4 §.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får i föreskrifter ange risknivåer för värdepappersbolags och svenska kreditinstituts innehav av finansiella instrument. Föreskrifterna får avse alla innehav av finansiella instrument utom sådana som avses i 3 kap. 1 § andra stycket och, i fråga om kreditinstitut, 1 kap. 3 a § andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

⁶ Senaste lydelse 1999:160.

⁷ Senaste lydelse 1994:2015.

⁸ Senaste lydelse 1998:266.

1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

1. för <i>bankföretag 1 kap. 4 och 5 §§ bankrörelselagen (1987:617),</i>	1. för <i>kreditinstitut 4 kap. 1–6 §§ lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse,</i>
2. för värdepappersföretag 1 kap. 3 c § och 2 kap. 7 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,	3. för <i>finansiella institut 4 kap. 7 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse,</i>
3. för <i>företag som driver finansieringsverksamhet 2 kap. 8–10 §§ lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet,</i>	
4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige,	
5. för börser, auktoriserade marknadsplatser och clearingorganisationer 2 kap. 7 §, 7 kap. 2 § respektive 8 kap. 3 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,	
6. för centrala värdepappersförvarare 2 kap. 6 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,	
7. för utländska fondföretag 7 a–c §§ lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,	
8. för utgivare av elektroniska pengar 2 kap. 8 § samt 5 kap. 6 och 7 §§ lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:156.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:543) om
börs- och clearingverksamhet

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet

dels att 1 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 2 kap. 9 §, samt närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Företag som driver verksamhet i syfte att åstadkomma regelbunden handel med finansiella instrument kan få auktorisation som börs eller marknadsplats enligt denna lag.

Clearingverksamhet får yrkesmässigt bedrivas endast av Sveriges riksbank och av företag som fått tillstånd som clearingorganisation enligt denna lag. Tillstånd behövs dock inte för clearingverksamhet som huvudsakligen allmänheten deltar i.

Frågor om auktorisation och tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Tillstånd enligt andra stycket behövs inte om företaget har *tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617)* eller enligt 1 kap. 3 § 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Tillstånd enligt andra stycket behövs inte om företaget har *tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* eller enligt 1 kap. 3 § 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Uppgiftsskyldighet

2 kap.

9 §

En börs, en auktoriserad marknadsplats och en clearingorganisation är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1996:180.

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1992:830)
dels att nuvarande 37 § skall betecknas 38 §,
dels att den nya 38 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 5 a och 37 §§, samt
närmast före 5 a § en ny rubrik, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kreditprövning

5 a §

Näringsidkaren skall, innan kredit beviljas, pröva om konsumenten har ekonomiska förutsättningar att fullgöra vad han eller hon åtar sig enligt kreditavtalet (kreditprövning).

Kreditprövning behöver inte göras om näringsidkaren på grund av sin kännedom om konsumenten eller andra omständigheter har grundad anledning att utgå från att konsumenten har ekonomiska förutsättningar att fullgöra vad han eller hon åtar sig.

Kravet på kreditprövning gäller inte heller för engångskrediter när kredittiden är högst tre månader och kreditbeloppet skall betalas på en gång eller för krediter som avser mindre belopp.

37 §

Om näringsidkaren inte följer vad som föreskrivs i 5 a §, får Konsumentverket förelägga näringsidkaren att upphöra med att lämna krediter. Föreläggandet får förenas med vite.

Om det är tillräckligt, får Konsumentverket i stället meddela varning.

38 §

Konsumentverkets beslut enligt 36 § andra stycket och 37 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd

*krävs vid överklagande till kam-
marrätten.*

Prop. 2002/03:139

Bilaga 5

*Andra beslut av Konsumentver-
ket enligt 36 § får inte överklagas.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. För krediter som beviljats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Bestämmelserna i denna lag gäller företag som driver

1. *bankrörelse och annan verksamhet som består i att från allmänheten låna upp medel och att lämna krediter,*

1. *bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse,*

2. livförsäkringsrörelse,

3. verksamhet av det slag som beskrivs i 1 kap. 3 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

4. *verksamhet som står under Finansinspektionens tillsyn och som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 3 kap. 1 § 2–13 lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet,*

5. verksamhet som kräver anmälan till Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om *valutaväxling och betalningsöverföring,*

4. verksamhet som kräver anmälan till Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen (2003:000) om inlåningsverksamhet,*

6. verksamhet av det slag som beskrivs i 1 § lagen (1989:508) om försäkringsmäklare, samt

5. verksamhet av det slag som beskrivs i 1 § lagen (1989:508) om försäkringsmäklare, samt

7. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Lagen gäller endast sådan mot kunder inriktad verksamhet som avses i första stycket och som bedrivs från ett fast driftställe i Sverige.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet för vissa andra företag finns i 9 a §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:152.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 7 §, 5 kap. 1 § och 6 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 7 kap. 13 a §, samt närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag betyder

1. bank: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank, 2. kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva <i>finansieringsverksamhet</i> enligt lagen (1992:1610) om <i>finansieringsverksamhet</i> (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsförening), 3. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, 4. kreditinstitut: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan, 5. institut: kreditinstitut och värdepappersbolag, 6. finansiellt institut: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att – förvärva aktier eller andelar,– <i>driva valutahandel</i>,– driva värdepappersrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 1 kap. 3 § lagen om värdepappersrörelse, eller– driva en eller flera av de verksamheter som anges i 3 kap. 1 § andra stycket 2–11 lagen om <i>finansieringsverksamhet</i>, utan att vara tillståndspliktigt enligt 1 kap.	2. kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva <i>finansieringsrörelse</i> enligt lagen (2003:000) om <i>bank- och finansieringsrörelse</i> (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsförening), 6. finansiellt institut: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att – förvärva aktier eller andelar,– driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 1 kap. 3 § lagen om värdepappersrörelse, eller– driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen om <i>bank- och finansieringsrörelse</i>, utan att vara tillståndspliktigt en-

¹ Senaste lydelse 2002:153.

2 § samma lag,

ligt 2 kap. 1 § samma lag,

Prop. 2002/03:139

Bilaga 5

7. holdingföretag med finansiell verksamhet: ett finansiellt institut som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars dotterföretag även i övrigt uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag eller finansiella institut,

8. holdingföretag med blandad verksamhet: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag eller holdingföretag med finansiell verksamhet, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

9. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller bedriva annan liknande verksamhet som har samband med ett eller flera kreditinstituts, värdepappersbolags, instituts för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företags huvudsakliga verksamhet,

9. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller bedriva annan liknande verksamhet som har samband med *den huvudsakliga verksamheten* i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

10. ägarintresse: ett direkt eller indirekt innehav av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag.

2 kap.

7 §²

Från det egna kapitalet skall institutet räkna av förluster uppkomna under löpande räkenskapsår.

Från det primära kapitalet skall institutet räkna av övervärden vid förvärv av rörelse (inkrånsgoodwill), som redovisas i institutet.

Från summan av det primära och det supplementära kapitalet enligt 6 § andra–fjärde styckena skall institutet räkna av det bokförda värdet av vad som har skjutits till som aktiekapital eller i annan form (tillskott) i ett företag som driver försäkringsverksamhet eller *något slag av finansiell verksamhet som kräver tillstånd*, om

Från summan av det primära och det supplementära kapitalet enligt 6 § andra–fjärde styckena skall institutet räkna av det bokförda värdet av vad som har skjutits till som aktiekapital eller i annan form (tillskott) i ett företag som driver försäkringsverksamhet eller *som är ett institut eller ett finansiellt institut*, om

1. institutets ägarandel överstiger 5 % av företagets kapital, eller

2. i det fall ägarandelen är mindre än enligt 1, tillskottet eller summan av tillskotten överstiger 5 % av det egna kapitalet eller de egna fonderna i företaget eller det sammanlagda bokförda värdet av sådana tillskott överstiger 10 % av summan av institutets primära och supplementära kapital.

² Senaste lydelse 1995:1598.

Avräkning skall inte göras för tillskott som belöper på företag som omfattas av gruppbaserad redovisning enligt 6 kap. genom fullständig konsolidering eller genom en klyvningsmetod.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

5 kap.

1 §

Värdet av ett instituts exponering gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får inte överstiga 25 % av institutets kapitalbas.

Om en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning är moderföretag eller dotterföretag till institutet eller dotterföretag till moderföretaget, får värdet av exponeringen inte överstiga 20 % av institutets kapitalbas.

Om institutet i ett fall som avses i andra stycket är en bank och moderföretaget inte är ett institut, ett försäkringsföretag eller motsvarande utländskt företag, får värdet av exponeringen inte överstiga 10 % av bankens kapitalbas.

6 kap.

4 §³

Vad som föreskrivs i 2 kap. 15 a § *bankrörelselagen* (1987:617) om en banks innehav och åtaganden i företag skall tillämpas även på en finansiell företagsgrupps samlade innehav och åtaganden, om en bank ingår i företagsgruppen.

Vad som föreskrivs i 3 kap. 6 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet om ett kreditmarknadsföretags kvalificerade innehav av aktier eller andelar i företag som inte driver finansiell verksamhet skall tillämpas även på en finansiell företagsgrupps samlade kvalificerade innehav, om ett kreditinstitut som inte är bank ingår i företagsgruppen.

Vad som föreskrivs i 3 kap. 1 a § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse om ett värdepappersbolags kvalificerade innehav av aktier eller andelar i företag med annan verksamhet än finansiell verksamhet skall tillämpas även på en finansiell företagsgrupps samlade kvalificerade innehav, om ett värdepappersbolag som har tillstånd att bedriva verksam-

Vad som föreskrivs i 7 kap. 9–11 §§ *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* om ett kreditinstituts innehav av aktier och andelar i företag skall tillämpas även på en finansiell företagsgrupps samlade innehav, om ett kreditinstitut ingår i företagsgruppen.

³ Senaste lydelse 1997:463.

het som avses i 3 kap. 4 § första stycket 4 och 5 samma lag ingår i företagsgruppen.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Uppgiftsskyldighet

7 kap.

13 a §

Ett holdingföretag med finansiell verksamhet och ett holdingföretag med blandad verksamhet är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs att 22 § marknadsföringslagen (1995:450) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

En näringsidkare får åläggas att betala en särskild avgift (marknadsstörningsavgift), om näringsidkaren eller någon som handlar på näringsidkarens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon bestämmelse i 5–13 §§.

Detsamma gäller om en näringsidkare eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i 14 § första stycket andra och tredje meningen eller 14 a § första stycket 2 tobakslagen (1993:581), 4 kap. 10 § alkohollagen (1994:1738) eller 7 kap. 3, 4 eller 10 § radio- och TV-lagen (1996:844).

Detsamma gäller om en näringsidkare eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i 14 § första stycket andra och tredje meningen eller 14 a § första stycket 2 tobakslagen (1993:581), 4 kap. 10 § alkohollagen (1994:1738), 7 kap. 3, 4 eller 10 § radio- och TV-lagen (1996:844), 11 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller 7 § lagen (2003:000) om inlåningsverksamhet.

Vad som sägs i första och andra stycket gäller också en näringsidkare som uppsåtligen eller av oaktsamhet väsentligt har bidragit till överträdelsen.

Avgiften tillfaller staten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:812.

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 till årsredovisningslagen (1995:1554) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bilaga 1¹

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

D. Skulder

1. Obligationslån
2. Skulder till kreditinstitut
3. Förskott från kunder (får även redovisas som avdragspost under Varulager m.m.)
4. Leverantörsskulder
5. Växelskulder
6. Skulder till koncernföretag
7. Skulder till intresseföretag
8. Skatteskulder
9. Övriga skulder
10. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

1. Obligationslån
2. Skulder till kreditinstitut
3. Förskott från kunder (får även redovisas som avdragspost under Varulager m.m.)
4. Leverantörsskulder
5. Växelskulder
6. Skulder till koncernföretag
7. Skulder till intresseföretag
8. Skatteskulder
9. Övriga skulder
 - a) Återbetalningspliktiga medel mottagna av allmänheten enligt lagen (2003:000) om inlåningsverksamhet
 - b) Andra skulder
10. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2000:73.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om
årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §

En årsredovisning som publice-
ras i ofullständigt skick enligt
8 kap. 15 § årsredovisningslagen
(1995:1554) skall även innehålla
uppgift om anmärkningar enligt
3 kap. 11 § *andra-fjärde styckena*
bankrörelselagen (1987:617).

En årsredovisning som publice-
ras i ofullständigt skick enligt
8 kap. 15 § årsredovisningslagen
(1995:1554) skall även innehålla
uppgift om anmärkningar enligt
4 a kap. 13–15 §§ *sparbankslagen*
(1987:619) respektive 7 a kap. 13–
15 §§ lagen (1995:1570) om
medlemsbanker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1570) om medlemsbanker¹

dels att i 10 kap. 5 och 7 §§ ordet ”oktroj” skall bytas ut mot ”tillstånd att driva bankrörelse”,

dels att i 7 kap. 16 § samt 10 kap. 5 och 7 §§ ordet ”stadfästas” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”godkännas” i motsvarande form,

dels att i 6 kap. 1, 12 och 15 §§, 7 kap. 5, 9, 13 och 18 §§ samt 9 kap. 9 § orden ”bankrörelselagen (1987:617)” skall bytas ut mot ”lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att i 6 kap. 1 § och 7 kap. 18 § ordet ”bankrörelselagen” skall bytas ut mot ”lagen om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att 1 kap. 1 och 4 §§, 2 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 1 och 3 §§, 6 kap. 7 §, 8 kap. 6 och 7 §§ samt 9 kap. 4, 8 och 16 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fem nya kapitel, 7 a, 7 b, 11, 12 och 13 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i *bankrörelselagen (1987:617)*.

Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om *tillstånd att driva bankrörelse*, den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*.

4 §²

Varje medlem skall betala insats i medlemsbanken i enlighet med vad som föreskrivs i stadgarna. Betalningen skall alltid fullgöras i pengar.

En medlemsbank skall när bankens rörelse påbörjas ha ett bundet eget kapital som vid tidpunkten för beslut om oktroj motsvarar minst fem miljoner euro. I 5 kap. 4 § 5 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och vär-

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 16 § 2000:45
10 kap. 5 § 2000:820
7 kap. 18 § 2000:820.

² Senaste lydelse 2000:45.

depappersbolag finns bestämmelser om vad som utgör bundet eget kapital.

Om balansomslutningen i den planerade verksamheten kan beräknas uppgå till högst etthundra miljoner kronor eller, om banken kommer ha sin redovisning i euro, tolv miljoner euro, får banken medges att ha lägre bundet eget kapital än det som anges i andra stycket, dock lägst motsvarande en miljon euro. Frågor om sådant medgivande prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

2 kap.

2 §³

Medlemsbankens stadgar skall stadfästas. Till ansökan om stadfästelse skall en plan för verksamheten fogas.

Ansökan om oktroj och stadfästelse av stadgar prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

Vid behandlingen av en ansökan om stadfästelse av stadgar prövas dels att stadgarna överensstämmer med denna lag, bankrörelselagen (1987:617) och andra författningar samt dels om och i vad mån det behövs särskilda bestämmelser med hänsyn till omfattningen och arten av medlemsbankens verksamhet.

Stadgarna skall stadfästas och oktroj beviljas, om

1. den planerade rörelsen kan antas komma att uppfylla kraven på en sund bankverksamhet,

2. det kan antas att de som kommer att äga ett sådant kvalifi-

Bestämmelser om ansökan om tillstånd att driva bankrörelse och om godkännande av stadgarna finns i 3 kap. lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

³ Senaste lydelse 1999:224.

cerat innehav i banken som avses i 1 kap. 3 § första stycket 2 bankrörelselagen inte kommer att motverka en sund utveckling av verksamheten i banken och även i övrigt är lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en bank, och

3. de som avses ingå i bankens styrelse har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av en bank och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift.

Stadgarna får inte stadfästas och oktroj inte beviljas, om det kan antas att någon som i väsentlig mån har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett sådant innehav i bolaget som avses i 1 kap. 3 § första stycket 2 bankrörelselagen.

Om banken kommer att ha sådana nära förbindelser som avses i 1 kap. 3 § andra och tredje styckena bankrörelselagen med någon annan, får stadgarna stadfästas och oktroj beviljas endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av banken.

Om stadgarna ändras skall även ändringen stadfästas. Därvid gäller andra-fjärde styckena i tillämpliga delar.

Oktroj får inte vägras på den grunden att det inte behövs någon ytterligare bank.

5 §⁴

En nybildad medlemsbank skall anmälas för registrering senast fyra månader efter det att dess stadgar har stadfästs.

För registrering krävs att medlemsbanken har minst tre medlemmar och att dessa har betalt in insatsbelopp enligt stadgarna.

För registrering av en medlems-

En nybildad medlemsbank skall anmälas för registrering senast fyra månader från det att den fick tillstånd att driva bankrörelse.

För registrering av en medlems-

⁴ Senaste lydelse 2000:820.

bank krävs att banken har ett så stort *bundet eget kapital* som föreskrivs i 1 kap. 4 §.

Om teckning av insatser innebär att någon som inte har prövats enligt 2 § fjärde stycket 2 eller femte stycket kommer att ha ett kvalificerat innehav i banken, får denna inte bildas utan att prövning görs. Om personen inte anses lämplig, får banken inte bildas.

Frågan om medlemsbankens bildande har fallit, om anmälan för registrering inte har skett inom den tid som anges i första stycket eller om registreringsmyndigheten genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering. I sådant fall svarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av insatser och uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärder enligt 6 § första stycket tredje meningen.

4 kap.

1 §⁵

En medlem som har avgått ur en medlemsbank har rätt att *sex månader efter avgången* få ut sina inbetalda eller genom insatsemision tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga hans andel i förhållande till övriga medlemmar av bankens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av bankens egna kapital skall man bortse från reservfonden, fonden för orealiserade vinster, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. *Ett insatsbelopp får betalas ut endast när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna om kapitaltäckning i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersföretag.*

bank krävs att banken har ett så stort *startkapital* som föreskrivs i 3 kap. 6 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Om teckning av insatser innebär att någon som inte har prövats enligt 3 kap. 2 § första stycket 3 eller andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse kommer att ha ett kvalificerat innehav i banken, får denna inte bildas utan att prövning görs. Om personen inte anses lämplig, får banken inte bildas.

En medlem som har avgått ur en medlemsbank har rätt att få ut sina inbetalda eller genom insatsemision tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga hans andel i förhållande till övriga medlemmar av bankens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av bankens egna kapital skall man bortse från reservfonden, fonden för orealiserade vinster, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. *Banken får betala ut en medlems inbetalda eller genom insatsemision tillgodoförda medlemsinsatser tidigast sex månader efter dennes avgång. Utbetalning får ske endast en gång per kvartal och efter tillstånd från Finansinspektionen. Inspektionen skall ge tillstånd om inte bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras genom utbetalningen.*

⁵ Senaste lydelse 1997:915.

Den avgångne har vidare rätt att på samma sätt som övriga medlemmar få ut sin andel av beslutad vinstutdelning.

Träder medlemsbanken i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta banken i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av bankens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena *kan* begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 10 kap. 3 § andra stycket.

Går medlemsbanken i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta banken i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av bankens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena *får* begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 10 kap. 3 § andra stycket.

3 §⁶

En medlem som deltar i medlemsbanken med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur banken. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från *utgången av det räkenskapsår som efter det att uppsägningen har gjorts slutar tidigast en månad eller den längre tid, dock högst sex månader, som har bestämts i stadgarna.*

En medlem som deltar i medlemsbanken med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur banken. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från *uppsägningen.*

6 kap.

7 §

Styrelsen får inte uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att avgöra ärenden som är av principiell betydelse eller i övrigt av större vikt.

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk per-

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk per-

⁶ Senaste lydelse 1997:915.

son som omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 17 § bankrörelselagen (1987:617).

Trots bestämmelserna i andra stycket får styrelsen uppdra åt någon annan att inom fastställda gränser bevilja kredit i och för en rörelse som drivs av låntagaren.

Styrelsen får endast i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen meddelar uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer som står i ett sådant förhållande till dem som anges i 2 kap. 17 § första stycket 6 och 7 bankrörelselagen.

Bestämmelserna i denna paragraf om kredit gäller även garantiförbindelse som medlemsbanken åtar sig.

Föreslagen lydelse

7 a kap. Revision

Antalet revisorer och hur de utses

1 § Medlemsbanker skall ha minst en revisor. Revisor väljs av stämman. Om banken skall ha flera revisorer, får det i stadgarna föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt än genom val på stämman.

Uppdraget som revisor upphör vid slutet av den ordinarie stämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag och lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse beträffande revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

Medrevisor

2 § Varje röstberättigad i en medlemsbank har rätt att föreslå att det hos Finansinspektionen begärs att en revisor (medrevisor) utses att delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna. Förslaget skall framställas på en stämma där revisorsval skall ske eller där förslaget enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse utse en revisor för tiden till och med ordinarie stämma under nästa räkenskapsår, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

son som omfattas av bestämmelserna i 8 kap. 5 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Styrelsen får endast i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen meddelar uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer som står i ett sådant förhållande till dem som anges i 8 kap. 5 § första stycket 5 och 6 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Innehavare av förlagsandelar kan begära hos styrelsen att en medrevisor utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning hos Finansinspektionen om att en medrevisor utses. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

Oberörighetsgrunder och kompetenskrav

3 § Den som är i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor i en medlemsbank.

Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en medlemsbank.

En revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av bankens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande.

Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen när ett revisionsbolag utses att vara revisor och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883). Bestämmelserna i 5 § om behörighet, 14 § om rätt att närvara på stämma och 13 kap. 12 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse om rapporteringsskydd tillämpas på den huvudansvarige.

4 § I en medlemsbank skall minst en revisor som stämman utsett vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

Jäv

5 § I en medlemsbank får den inte vara revisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt intar en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser för vilka banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor får inte heller vara revisor i ett dotterföretag till banken.

En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor. Har banken anställda eller dele-

gater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får revisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god revisionsred.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Förtida avgång

6 § Ett uppdrag som revisor i en medlemsbank upphör i förtid, om revisorn eller den som utsett revisorn begär det. Anmälan om detta skall göras hos styrelsen och, om en revisor som inte är vald på stämman vill avgå, hos den som har tillsatt revisorn.

En revisor vars uppdrag upphör i förtid skall genast anmäla detta till registreringsmyndigheten. Revisorn skall i anmälan lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han eller hon har utfört under den del av det löpande räkenskapsåret som uppdraget har omfattat. För anmälan tillämpas vad som föreskrivs 14 och 15 §§ om revisionsberättelse. En kopia av anmälan skall lämnas till medlemsbankens styrelse.

7 § Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 3–5 §§ eller bestämmelser i stadgarna hindrar honom eller henne att vara revisor och det inte finns någon suppleant, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor utses för den återstående mandattiden. Finansinspektionen kan, om det finns särskilda skäl, medge att en ny revisor utses vid närmast följande ordinarie stämma.

Rättelse

8 § Styrelsen skall, om inte rättelse utan dröjsmål sker genom den som utser revisor, göra anmälan hos Finansinspektionen om

1. en sådan revisor som sägs i 4 § inte är utsedd,
2. en revisor är obehörig enligt 3 § första eller andra stycket eller 5 § eller enligt stadgarna, eller
3. en bestämmelse i denna lag eller stadgarna om antalet revisorer har åsidosatts.

Var och en kan göra anmälan enligt första stycket.

Bestämmelser om Finansinspektionens möjligheter att åstadkomma rättelse finns i 15 kap. lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorers uppgifter

9 § Revisorerna i en medlemsbank skall i den omfattning som följer av god revisionsred granska bankens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens förvaltning.

Om en medlemsbank är moderföretag (moderbank), skall revisorerna även granska koncernredovisningen och koncernföretagens inbördes förhållanden i övrigt.

Revisorer som är utsedda av någon annan än Finansinspektionen skall följa de särskilda föreskrifter som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god revisionsred.

10 § Styrelsen i en medlemsbank skall ge revisorerna möjlighet att verkställa granskningen i den omfattning som dessa finner nödvändig samt lämna de upplysningar och den hjälp som de begär. Samma skyldighet gäller för företagsledningen och revisorerna i ett dotterföretag gentemot revisorerna i moderbanken.

Revisionsberättelsen

11 § Sedan revisorerna i en medlemsbank slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen och, i en moderbank, på koncernredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta. I en moderbank gäller detsamma i fråga om koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen.

12 § Revisorerna i en medlemsbank skall för varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till stämman. Berättelsen skall överlämnas till bankens styrelse senast två veckor före den ordinarie stämman. Revisorerna skall inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

13 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Innehåller inte årsredovisningen sådana upplysningar som skall lämnas enligt nämnda lag skall revisorerna ange detta och lämna behövliga upplysningar i sin berättelse, om det kan ske.

14 § Om revisorerna vid sin granskning funnit att en styrelseledamot har företagit sig någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse, som kan föranleda ersättningskyldighet skall det anmärkas i berättelsen. Detsamma gäller om revisorn vid granskningen har funnit att en styrelseledamot på annat sätt handlat i strid med denna lag, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller mot stadgarna.

Revisionsberättelsen skall även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Revisorerna kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som de önskar meddela medlemmarna.

15 § I revisionsberättelsen skall det också anmärkas om revisorerna funnit att banken inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
2. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
3. att i rätt tid betala skatter och avgifter som avses i 1 och 2.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning om att banken inte har fullgjort någon sådan skyldighet som avses i första stycket 1–3, skall revisorerna genast sända in en kopia av den till skattemyndigheten.

16 § Revisionsberättelsen skall innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Koncernrevisionsberättelse

17 § I en moderbank skall revisorerna avge en särskild revisionsberättelse beträffande koncernen. Då skall 12–14 och 16 §§ tillämpas.

Erinringar

18 § Erinringar som revisorerna i en medlemsbank framställer till styrelsen och som inte har tagits in i revisionsberättelsen skall de anteckna i ett protokoll eller någon annan handling. Handlingen skall överlämnas till styrelsen som skall bevara den på ett betryggande sätt.

Revisorers närvaro vid bolagsstämma

19 § Revisorerna i en medlemsbank har rätt att närvara vid bankens stämmor. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Revisorers tystnadsplikt och upplysningsplikt

20 § Revisorerna i en medlemsbank får inte lämna upplysningar till en enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sina uppdrag, om det kan vara till nackdel för banken.

Av 1 kap. 10 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en medlemsbank inte obehörigen får röjas.

Revisorerna är skyldiga att

1. till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild,
2. till medrevisor, lekmannarevisor, granskare som avses i 22 §, ny revisor och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter, samt
3. på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelser om revisorers rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen finns i 13 kap. 12 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Registrering

21 § En medlemsbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till revisor och, om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, vem som är huvudansvarig för revisionen.

Anmälan skall innehålla uppgift om revisorns postadress. Om postadressen avviker från revisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om revisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om revisorn ett registrerat revisionsbolag, skall bolagets organisationsnummer anges.

Anmälan skall göras första gången när banken enligt 2 kap. 5 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

Granskare

22 § Varje röstberättigad i en medlemsbank kan väcka förslag om att Finansinspektionen skall utse granskare för särskild granskning av bankens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i banken. Förslaget skall framställas på en ordinarie stämma eller på stämma där ärendet enligt kallelsen skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse förordna en eller flera granskare, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

I en medlemsbank kan innehavaren av förlagsandelar begära hos styrelsen att granskare utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning härom hos Finansinspektionen. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

Vad som sägs om revisor i 3 § första och fjärde styckena, 5, 10, 19 och 20 §§ tillämpas även i fråga om granskare. Den som är underårig får inte vara granskare.

Yttrande över granskningen skall avges till stämman. Yttrandet skall hållas tillgängligt hos banken under minst en vecka före stämman för medlem eller annan röstberättigad och genast sändas till var och en av dem som begär det. Yttrandet skall också läggas fram på stämman. På samma sätt skall yttrandet hållas tillgängligt för och sändas till innehavare av förlagsandelar, om granskaren har utsetts på begäran av en sådan innehavare.

7 b kap. Allmän granskning

Lekmannarevisor

1 § Om inte annat föreskrivs i stadgarna, får det i en medlemsbank utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 4 §.

2 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Vad som sägs i denna lag om lekmannarevisor skall i tillämpliga delar även gälla suppleant.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

3 § Bestämmelserna i denna lag om revisorer är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

Lekmannarevisorns uppgifter

4 § Lekmannarevisorn skall granska om bankens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bankens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

5 § Lekmannarevisorn skall följa de anvisningar som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god sed.

6 § Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till stämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 14 §.

7 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 7 a kap. 12 §.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

8 § Styrelsen skall ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig samt lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldighet har företagsledningen, revisorerna och lekmannarevisorer i ett dotterföretag gentemot lekmannarevisorn i moderbanken.

Hur lekmannarevisor utses

9 § En lekmannarevisor väljs av stämman, om inte stadgarna innehåller bestämmelser om att denne skall utses på annat sätt.

Obehörighetsgrunder

10 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

Jäv

11 § Den får inte vara lekmannarevisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser som banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet för.

Vad som sägs i första stycket 4 gäller endast om låneskulden eller säkerheten går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i banken.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara lekmannarevisor får inte heller vara lekmannarevisor i ett dotterföretag till banken.

Anlitande av biträde

12 § En lekmannarevisor får vid granskningen inte anlita någon som enligt 11 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får lekmannarevisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Lekmannarevisorns avgång

13 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på stämman vill avgå, skall han eller hon anmäla det också hos den som har utsett revisorn.

Lekmannarevisorns granskningsrapport

14 § Granskningsrapporten skall lämnas till bankens styrelse senast två veckor före ordinarie stämma.

I rapporten skall lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 4 § och om sådana förhållanden som han eller hon har varit skyldig att granska enligt 5 §. En lekmannarevisor som finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot, skall upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

En lekmannarevisor får i granskningsrapporten lämna även andra upplysningar som han eller hon anser att medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar bör få kännedom om.

15 § I en medlemsbank skall granskningsrapporten hållas tillgänglig för och sändas till medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar på samma sätt som anges i 7 kap. 8 § fjärde stycket samt läggas fram på stämman.

Lekmannarevisorns närvaro vid stämma

16 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid stämma. Han eller hon är skyldig att närvara om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

17 § Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till en enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som han eller hon har fått kännedom om när han fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för banken.

Av 1 kap. 9 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en medlemsbank inte obehörigen får röjas.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

18 § Lekmannarevisorn är skyldig att till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild.

19 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna revisor, annan lekmannarevisor, granskare som avses i 7 a kap. 22 § och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Registrering

20 § En medlemsbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till lekmannarevisor.

Anmälan skall innehålla uppgift om lekmannarevisorns postadress. Om postadressen avviker från lekmannarevisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om lekmannarevisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Anmälan skall göras genast efter det att lekmannarevisor har utsetts och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

6 §

Till reservfonden skall avsättas minst *tjugofem* procent av den del av medlemsbankens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst *tio* procent av bankens *utlåning vid utgången av det närmast föregående räkenskapsåret*, behöver sådan avsättning till reservfond som avses i detta stycke inte ske.

Till reservfonden skall avsättas minst *tio* procent av den del av medlemsbankens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst *trettio* procent av bankens *insatskapital* behöver sådan avsättning till reservfond som avses i detta stycke inte ske.

Till reservfonden skall vidare avsättas det belopp som

1. medlem vid avgång ur medlemsbanken inte får tillbaka av sina insatser,
2. förlagsandelsinnehavare inte får ut vid inlösen av en förlagsinsats,
3. enligt stadgarna skall avsättas till reservfonden,
4. enligt beslut av föreningsstämman i övrigt skall föras över från det i balansräkningen redovisade fria egna kapitalet till reservfonden.

Reservfonden får enligt beslut av föreningsstämman sättas ned endast för att täcka sådan förlust enligt den fastställda balansräkningen som inte kan täckas av fritt eget kapital.

7 §

Skер utbetalning till en medlem eller någon annan i strid mot denna lag, skall mottagaren betala tillbaka vad han erhållit med ränta beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att utbetalningen erhållits intill dess att högre ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Detta gäller dock inte om mottagaren hade skälig anledning att anta att utbetalningen utgjorde laglig överskottsutdelning.

För den brist som uppkommer vid återbetalningen ansvarar enligt 5 kap. 1–4 §§ *bankrörelselagen* (1987:617) de som medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen eller till att upprätta eller fastställa en oriktig balansräkning som legat till grund för beslutet.

För den brist som uppkommer vid återbetalningen ansvarar enligt 11 kap. 1–5 §§ de som medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen eller till att upprätta eller fastställa en oriktig balansräkning som legat till grund för beslutet.

9 kap.

4 §

Rätten skall besluta att medlemsbanken skall träda i likvidation, om

1. medlemsbankens rörelse inte öppnats inom ett år från dess bildande,

2. *oktrojen för medlemsbanken* har återkallats, eller

2. *tillståndet att driva bankrörelse* har återkallats *utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse*, eller

3. medlemsbanken efter en konkurs som avslutats med överskott inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 19 § andra stycket.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning i första instans.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på *anmälan* av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, medlem eller innehavare av förlagsandel. I det fall som avses i första stycket 3 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller av annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda medlemsbanken.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på *ansökan* av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, medlem eller innehavare av förlagsandel. I det fall som avses i första stycket 3 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller av annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda medlemsbanken.

8 §

Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, *bankrörelselagen (1987:617)* och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att medlemsbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 3 kap. *bankrörelselagen* skall tillämpas under likvidationen. I revisionsberättelsen skall anges om likvidationen enligt revisorernas mening onödigt fördröjs.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att medlemsbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 4 a kap. skall tillämpas under likvidationen. I revisionsberättelsen skall anges om likvidationen enligt revisorernas mening onödigt fördröjs.

16 §

När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen är medlemsbanken upplöst. Detta skall genast anmälas för registrering.

När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen är medlemsbanken upplöst. Detta skall genast anmälas för registrering.

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma kallas in för att behandla

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma kallas in för att behandla

en fråga om talan skall väckas enligt 5 kap. 7 § bankrörelselagen (1987:617).

en fråga om talan skall väckas enligt 11 kap. 6 §.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Föreslagen lydelse

11 kap. Skadestånd m.m.

Styrelseledamots och delegats skadeståndsansvar

1 § En styrelseledamot eller delegat som när han fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar en medlemsbank, skall ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas en medlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag, lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, tillämplig lag om årsredovisning, lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller bankens stadgar.

Revisors, lekmannarevisors och granskares skadeståndsansvar

2 § En revisor, lekmannarevisor eller granskare i en medlemsbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon skall även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller granskare, är det detta bolag och den för revisionen eller granskningen huvudansvarige som är ersättningsskyldiga.

Medlems skadeståndsansvar

3 § En medlem i en medlemsbank eller en röstberättigad som inte är medlem skall ersätta skada som han uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillfogar medlemsbanken, en medlem eller någon annan genom att medverka till överträdelse av denna lag, lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, tillämplig lag om årsredovisning, lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller stadgarna.

Jämkning

4 § Om någon är ersättningsskyldig enligt 1–3 §§, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Gemensamt skadeståndsansvar

5 § Om flera skall ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt 4 §. Vad någon av dem har betalat i skadestånd får krävas tillbaka från de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Talan om skadestånd till medlemsbanken

6 § Talan om skadestånd till medlemsbanken enligt 1–3 §§ får väckas, om majoriteten eller en minoritet bestående av minst en tiondel av samtliga röstberättigade vid föreningsstämma har biträtt ett förslag om att väcka skadeståndstalan eller har röstat mot ett förslag om att bevilja någon styrelseledamot ansvarsfrihet. En uppgörelse om skadeståndsskyldighet till medlemsbanken får träffas endast av föreningsstämman och endast under förutsättning att inte en tiondel av samtliga röstberättigade röstar mot förslaget om uppgörelse. Om en medlem för skadeståndstalan för bankens räkning, kan någon uppgörelse inte träffas utan hans samtycke. Talan mot en delegat om skadestånd till banken får trots vad som nu sagts väckas av styrelsen.

7 § Röstberättigade som utgör minst en tiondel av samtliga röstberättigade får föra talan om skadestånd till banken. Om en röstberättigad sedan talan väckts avstår från talan, kan likväl de övriga fullfölja denna.

Den som har väckt talan svarar för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning av banken för den kostnad som täcks av vad som kommit banken till godo genom rättegången.

Tiden för väckande av talan

8 § Talan för medlemsbankens räkning mot en styrelseledamot om skadestånd på grund av ett beslut eller en åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas senast ett år från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret lades fram på föreningsstämman.

9 § Har föreningsstämman beslutat att bevilja ansvarsfrihet eller att inte föra skadeståndstalan utan att det minsta antalet röstberättigade som anges i 6 § har röstat mot det eller har tiden för talan gått ut enligt 8 §, får talan enligt 6 § eller 7 § ändå väckas, om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på annat sätt inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter till föreningsstämman om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på.

10 § Styrelsen får trots bestämmelserna i 6–9 föra en skadeståndstalan som grundas på brott.

11 § Talan för medlemsbankens räkning enligt 1–3 §§, som inte grundas på brott, får inte väckas mot

1. en styrelseledamot sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder, som talan grundas på, fattades eller vidtogs,

2. en delegat sedan tre år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder, som talan grundas på, fattades eller vidtogs,

3. en revisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,

4. en lekmannarevisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som granskningsrapporten avser,

5. en särskild granskare sedan fem år förflutit från den dag när yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på stämman, samt

6. en medlem i medlemsbank eller röstberättigad som inte är medlem sedan två år förflutit från beslut eller den åtgärder som talan grundas på.

Konkursbos talerätt

12 § Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 10 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6–9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 11 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträde.

12 kap. Medlemsbanks firma

1 § En medlemsbanks firma skall innehålla ordet medlemsbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Om firman skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens stadgar.

2 § En medlemsbanks firma skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor, som är införda i bankregistret, samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156).

3 § En medlemsbanks styrelse kan anta bifirma. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om firma gäller även bifirma. Ordet bank eller medlemsbank får endast användas i bifirma för bankverksamhet.

4 § Skriftliga handlingar som utfärdas för en medlemsbank bör under-tecknas med bankens firma. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som under-tecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen under-tecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering.

13 kap. Registrering m.m.

1 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för medlemsbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

1. 2 kap. 7 § om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande,
2. 9 kap. 20 § från tingsrätten om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats, och
3. 10 kap. 5 § om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall endast ange ändringens art.

2 § Det som för medlemsbanker blivit infört i bankregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar enligt 1 § och det inte av omständigheterna framgår att han eller hon varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts.

3 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller göra rättelse. Detsamma gäller om registreringsmyndigheten finner att ett beslut, som anmäls för registrering och för vars giltighet regeringens eller Finansinspektionens godkännande inte krävs, eller en handling som bifogas anmälan.

1. inte har kommit till i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, skall anmälan avskrivast. En underrättelse om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av ett beslut av stämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 18 § andra stycket.

4 § Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta en medlemsbank när myndigheten förklarar att en fråga om fusion har fallit enligt 10 kap. 5 § tredje stycket.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om avförande av en firma ur registret sedan en dom om hävande av firmaregistreringen har vunnit laga kraft.

6 § Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att en anmälan avskrivits eller en registrering har vägrats enligt 3 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndigheten som avses i 10 kap. 5 § tredje stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
2. En ansökan om oktroj som har kommit in till Finansinspektionen före lagens ikraftträdande bedöms enligt äldre bestämmelser.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om
insättningsgaranti

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

dels att 1, 2, 5, 11, 16 och 21 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 11 a och 11 b §§, samt närmast före 11 b § en ny rubrik, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om garanti för insättningar hos banker och vissa värdepappersföretag.

Frågor om garantin handläggs av Insättningsgarantinämnden.

Denna lag innehåller bestämmelser om garanti för insättningar hos banker, *kreditmarknadsföretag* och vissa värdepappersföretag.

2 §

I denna lag betyder

1. *institut*: en svensk bank eller ett utländskt bankföretag eller ett svenskt värdepappersbolag eller utländskt värdepappersföretag som har tillstånd att ta emot kunders medel på konto,

2. *insättare*: den som har en insättning i ett institut,

3. *insättning*: nominellt bestämda tillgodohavanden som är tillgängliga för insättaren med kort varsel,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

1. *institut*: en svensk bank, ett utländskt bankföretag, ett svenskt *kreditmarknadsföretag*, ett utländskt *kreditföretag*, ett svenskt värdepappersbolag eller utländskt värdepappersföretag som har tillstånd att ta emot kunders medel på konto,

5 §

En insättare som är en bank eller ett värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kundens medel på konto, eller motsvarande utländska företag, kan inte få ersättning enligt garantin.

En insättare som är en bank, ett *kreditmarknadsföretag* eller ett värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot kundens medel på konto, eller motsvarande utländska företag, kan inte få ersättning enligt garantin.

11 §

Svenska institut samt utländska institut som tar emot insättningar hos en filial här i landet skall informera *dem* som har gjort eller avser att göra en insättning om

1. *den garantin som gäller för*

Svenska institut samt utländska institut som tar emot insättningar hos en filial här i landet skall informera *den* som har gjort eller avser att göra en insättning om

1. *fordran omfattas av garanti*

¹ Senaste lydelse 1996:593.

- insättningar hos institutet, eller inte,*
2. den ersättningsnivå som gäller för garantin, och
 3. formerna för utbetalning av ersättning från garantin.

I fråga om underlåtelse att lämna information som anges i första stycket eller som annars är av särskild betydelse från konsumentens synpunkt gäller marknadsföringslagen (1995:450).

Information enligt första stycket skall lämnas vid marknadsföring av ett erbjudande och innan ett avtalsförhållande ingås. Informationen skall vidare under avtalstiden framgå av kontoutdrag och liknande material som rör fordringsförhållandet.

11 a §

Om ett institut åsidosätter informationsplikten i 11 §, när den gäller insättningar från konsumenter, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Informationen enligt 11 § skall anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentens synpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Om det saknas möjlighet att ingripa enligt marknadsföringslagen, får Konsumentombudsmannen underrätta Finansinspektionen om att ett institut inte fullgör sina skyldigheter enligt 11 §.

Om ett institut åsidosätter informationsplikten i 11 §, när den gäller insättningar från enbart andra än konsumenter, skall Insättningsgarantinämnden underrätta Finansinspektionen enligt 20 § denna lag.

Skyldighet att ta emot garanterade insättningar

11 b §

Ett institut som erbjuder sig att ta emot insättningar enligt definitionen i 2 § är skyldigt att ta emot sådana insättningar av var och en, om det inte finns särskilda skäl mot det.

16 §²

Ett institut som omfattas av garantin skall lämna de uppgifter till nämnden som den behöver för att fastställa institutets avgift och i övrigt för sin verksamhet enligt denna lag. De uppgifter som nämnden behöver för att fastställa ett instituts avgift skall ha granskats av en revisor som utsetts av institutet i enlighet med 3 kap. 1 § bankrörelselagen (1987:617) eller, när det gäller bankaktiebolag och värdepappersbolag, 10 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385).

Ett institut som omfattas av garantin skall lämna de uppgifter till nämnden som den behöver för att fastställa institutets avgift och i övrigt för sin verksamhet enligt denna lag. De uppgifter som nämnden behöver för att fastställa ett instituts avgift skall ha granskats av en revisor som utsetts av institutet i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619) respektive 7 a kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller, när det gäller bankaktiebolag och värdepappersbolag, 10 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385).

21 §

Om insättningar hos ett institut omfattas av garantin till följd av ett beslut av nämnden enligt 3 § andra stycket men detta inte utgör en förutsättning för tillstånd enligt 1 kap. 4 § andra stycket 2 bankrörelselagen (1987:617) eller 3 kap. 4 § femte stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, och institutet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, får nämnden förelägga institutet att vidta rättelse.

Om insättningar hos ett institut omfattas av garantin till följd av ett beslut av nämnden enligt 3 § andra stycket men detta inte utgör en förutsättning för tillstånd enligt 4 kap. 1 § första stycket 3 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse eller 3 kap. 4 § femte stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, och institutet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, får nämnden förelägga institutet att vidta rättelse.

Har institutet inte vidtagit rättelse inom ett år från föreläggandet, får nämnden besluta att garantin inte längre skall gälla beträffande insättningarna. Ett sådant beslut får, när det är fråga om ett utländskt institut från ett EES-land, meddelas endast om den behöriga myndigheten i institutets hemland har samtyckt till beslutet. Är det fråga om ett institut från ett land utanför EES, får beslut om att garantin inte längre skall gälla meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets hemland har under rättats i förväg om beslutet.

Har nämnden beslutat att garantin inte längre skall gälla beträffande insättningar hos en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, skall nämnden underrätta tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

² Senaste lydelse 1999:915.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring

dels att 8 § skall upphöra att gälla,

dels att nuvarande 3–7 och 9–12 §§ skall betecknas 4–8 och 10–13 §§,

dels att rubriken till lagen, 1 och 2 §§ samt de nya 4–8 och 10–13 §§ samt rubriken närmast före 1 § skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 6 och 7 §§ skall sättas närmast före nya 7 respektive 8 §,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 3 och 9 §§, samt en ny rubrik närmast före 3 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag (1996:1006) om *valutaväxling och betalningsöverföring*

Lag (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet*

Definition

Definitioner

I denna lag avses med

valutaväxlingsrörelse: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

betalningsöverföring: yrkesmässig överföring av pengar för annans räkning,

företag: juridisk eller fysisk person som driver valutaväxlingsrörelse eller ägnar sig åt betalningsöverföring.

1 §¹

valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

överföring av pengar för annans

annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–12 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse,

finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet.

2 §²

Företag som driver valutaväxlingsrörelse i väsentlig omfattning eller ägnar sig åt betalningsöverföring skall anmäla verksamheten

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, betalningsöverföring eller annan

¹ Senaste lydelse 2000:951.

² Senaste lydelse 2000:951.

till Finansinspektionen. Anmälan behöver inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Finansinspektionen skall föra *ett* register över *de företag* som har *anmält verksamhet* enligt första stycket.

finansiell verksamhet skall anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–3, 5 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Finansinspektionen skall föra register över *personer* som har *gjort anmälan* enligt första stycket.

Den som har blivit införd i registret skall föras ut ur det när ett beslut om föreläggande enligt 8–10 §§ att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut skall också föras ut ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt anmälningspliktig verksamhet eller om det på annat sätt framgår att verksamheten har upphört.

Krav på ägare och ledning

3 §

Den som i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller som gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 § första stycket. För juridiska personer gäller detta krav den som har ett kvalificerat innehav i institutet eller ingår i dess ledning.

Med kvalificerat innehav avses ett direkt eller indirekt ägande i det finansiella institutet, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av institutet.

När ett finansiellt institut som anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket får kännedom om att förändringar skett i den krets som anges i första stycket, skall insti-

tutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

4 §³

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver valutaväxlingsrörelse i väsentlig omfattning eller ägnar sig åt betalningsöverföring att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

5 §⁴

Företag som driver valutaväxlingsrörelse skall tydligt informera om tillämpade växelkurser och avgifter samt tillhandahålla avräkningsnota som anger företagets namn, köp- respektive säljkurs samt avgifter.

En fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling skall tydligt informera om tillämpade växelkurser och avgifter samt tillhandahålla avräkningsnota som anger personens namn, köp- respektive säljkurs samt avgifter.

I lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet finns bestämmelser om konsumentskydd m.m. vid sådana överföringar.

6 §

Om ett företag som driver valutaväxlingsrörelse inte lämnar information enligt 4 §, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Om en fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling inte lämnar information enligt 5 §, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Information enligt 4 § skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentens synpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Information enligt 5 § skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentens synpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

7 §⁵

Företag som har anmält sin verksamhet enligt 2 § skall på be-

Finansiella institut som har anmält sin verksamhet enligt 2 § för-

³Senaste lydelse 2000:951.

⁴Senaste lydelse 2000:951.

⁵Senaste lydelse 2002:559.

gäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. följs.

sta stycket skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. följs.

8 §

Om *ett företag driver* sådan verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 § utan att ha gjort anmälan, skall Finansinspektionen förelägga *det* att göra anmälan. Om *företaget* inte rättar sig efter föreläggandet, skall inspektionen förelägga *det* att upphöra med verksamheten.

Om *en fysisk eller juridisk person ägnar sig åt* sådan verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 § *första stycket* utan att ha gjort anmälan, skall Finansinspektionen förelägga *personen* att göra anmälan. Om *personen* inte rättar sig efter föreläggandet, skall inspektionen förelägga *den* att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om anmälningskyldighet föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga *företaget* att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Är det osäkert om anmälningskyldighet föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga *personen* att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

9 §

Finansinspektionen skall när en anmälan enligt 2 § första stycket eller 3 § tredje stycket kommer in, och därutöver minst en gång per år, kontrollera att villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt. Om så inte är fallet, skall inspektionen förelägga ett finansiellt institut

– som är fysisk person att upphöra med verksamheten,

– som är juridisk person eller den som har ett kvalificerat innehav i detta att göra rättelse och, om rättelse inte görs, att upphöra med verksamheten.

10 §

Om *ett företag som gjort anmälan enligt 2 §* överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om

Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om

åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen, får Finansinspektionen förelägga företaget att göra rättelse.

Om rättelse inte sker, får inspektionen förelägga företaget att upphöra med verksamheten.

1. upplysningar enligt 7 § inte lämnas, eller

2. det efter en anmälan enligt 2 § första stycket överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen.

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

11 §

Förelägganden enligt 7–9 §§ får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

Förelägganden enligt 8–10 §§ får förenas med vite.

12 §

Finansinspektionens beslut enligt 7 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 §

Föreskrifter om avgifter i registreringsärenden enligt denna lag meddelas av regeringen.

Anmälningspliktiga finansiella institut skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. En juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller betalningsöverföring vid tidpunkten för lagens ikraftträdande skall senast den 1 juli 2004 till Finansinspektionen anmäla namnen på de personer på vilka det ställs särskilda krav enligt 3 § första stycket. Om anmälan inte görs, skall inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

3. Finansinspektionen skall med anledning av en anmälan enligt punkten 2 kontrollera att villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt. Inspektionen skall även kontrollera att samma villkor är uppfyllt för fysiska personer som är införda i registret enligt 2 § andra stycket. Om så inte är fallet, skall inspektionen förelägga ett finansiellt institut som är fysisk person att upphöra med verksamheten. Om villkoret inte är uppfyllt för ett fi-

nansiellt institut som är juridisk person, skall inspektionen förelägga institutet respektive den som har ett kvalificerat innehav i detta att göra rättelse och, om rättelse inte görs, att upphöra med verksamheten. När föreläggandet har vunnit laga kraft skall inspektionen enligt 2 § tredje stycket avföra personen ur registret.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

1.25 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

En övervakningskamera får efter anmälan enligt 17 § sättas upp för allmän kameraövervakning i en banklokal eller ett postkontor, i området omedelbart utanför in- och utgångar till en sådan lokal samt vid betalningsautomater eller liknande anordningar i anslutning till en sådan lokal, om

1. övervakningen har till enda syfte att förebygga eller avslöja brott och

2. övervakningskameran är fast monterad och försedd med fast optik.

Med banklokal avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs bankrörelse enligt *bankrörelselagen (1987:617)*. Med postkontor avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs verksamhet i vilken ingår postverksamhet enligt postlagen (1993:1684).

Med banklokal avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs bankrörelse enligt *lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*. Med postkontor avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs verksamhet i vilken ingår postverksamhet enligt postlagen (1993:1684).

Avlyssning eller upptagning av ljud får ske endast sedan anordning för avlyssning eller upptagning av ljud aktiverats på grund av misstanke om brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

10 kap.

3 §¹

Kan inte någon verksamhetsutövare utföra eller bekosta efterbehandling av en förorenad fastighet är var och en efterbehandlingsansvarig som förvärvat fastigheten och vid förvärvet känt till föroreningarna eller då borde ha upptäckt dem. Avser förvärvet en privatbostadsfastighet enligt 2 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) ansvarar endast en förvärvare som känt till föroreningen. I fråga om förorenad byggnad eller anläggning gäller detsamma den som förvärvat den fastighet där byggnaden eller anläggningen är belägen. Med förvärv av fastighet likställs förvärv av tomträtt.

Första stycket tillämpas inte när en bank har förvärvat en fastighet för att skydda fordran enligt 2 kap. 8 § bankrörelselagen (1987:617).

Första stycket tillämpas inte när en bank har förvärvat en fastighet för att skydda fordran enligt 7 kap. 3 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004

¹ Senaste lydelse 2000:119.

1.27 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om
kontoföring av finansiella instrument

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument

dels att 4 kap. 17 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 8 kap. 2 a §, samt närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

17 §

På ett avstämningskonto skall anges

1. kontohavarens namn, personnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

2. panthavarens namn, personnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

3. det antal finansiella instrument som kontot omfattar,

4. i förekommande fall att kontohavaren har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar förvaltning av aktierna eller att aktierna företräds av en förvaltare som förordnats enligt 7 kap. 14 a § bankrörelselagen (1987:617), 5 kap. 15 a § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, 6 kap. 3 g § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, 11 kap. 2 h § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller 3 kap. 2 e § försäkringsrörelselagen (1982:713),

5. pantsättning och förekomst av annan särskild rätt som gäller ett finansiellt instrument,

6. konkurs avseende kontohavaren samt utmätning, kvarstad eller betalningssäkring avseende ett finansiellt instrument eller avseende panträtt i detta,

7. inskränkning enligt 13 kap. 19 § andra stycket eller 14 kap. 21 § andra stycket föräldrabalken.

4. i förekommande fall att kontohavaren har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar förvaltning av aktierna eller att aktierna företräds av en förvaltare som förordnats enligt 14 kap. 9 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 3 g § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, 11 kap. 2 h § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller 3 kap. 2 e § försäkringsrörelselagen (1982:713),

Uppgiftsskyldighet

8 kap.

2 a §

En central värdepappersförvarare och ett kontoförande institut är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det begärs av under-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.28 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1999:158) om investerarskydd skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag betyder

1. värdepappersinstitut: detsamma som anges i 1 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

2. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,

3. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i 1 kap. 3 § första stycket och 3 kap. 4 § första stycket 2 och 3 lagen om värdepappersrörelse, 2 kap. 2 § första stycket 9 bankrörelselagen (1987:617) samt 14 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,

4. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

3. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i 1 kap. 3 § första stycket och 3 kap. 4 § första stycket 2 och 3 lagen om värdepappersrörelse, 7 kap. 1 § andra stycket 9 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse samt 14 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden

Härigenom föreskrivs att 4, 7, 8 och 16 §§ lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Ett avvecklingssystem skall ha en administratör.

Administratör i ett avvecklingssystem får vara:

1. clearingorganisation,
2. central värdepappersförvarare,
3. företag med *tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617)*, samt
3. företag med *tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*, samt
4. företag med tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

7 §

Ett avvecklingssystem som uppfyller kraven i 5 och 8 §§ samt administreras av ett företag med *tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617)* eller enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse skall endast godkännas om det finns särskilda skäl och systemet tillgodoser de säkerhetskrav som är förenade med verksamheten samt är organiserat på ett sådant sätt att deltagarnas ekonomiska ställning i systemet kan överblickas. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl skall systemets betydelse för den finansiella stabiliteten beaktas.

Ett avvecklingssystem som uppfyller kraven i 5 och 8 §§ samt administreras av ett företag med *tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* eller *tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse* skall endast godkännas om det finns särskilda skäl och systemet tillgodoser de säkerhetskrav som är förenade med verksamheten samt är organiserat på ett sådant sätt att deltagarnas ekonomiska ställning i systemet kan överblickas. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl skall systemets betydelse för den finansiella stabiliteten beaktas.

För godkännande enligt första stycket krävs vidare att administratören redovisar en plan för verksamheten. I planen skall de huvudsakliga risker som är förenade med verksamheten beskrivas liksom hur dessa risker skall hanteras (riskhanteringsplan).

8 §

Deltagare i ett avvecklingssystem får vara:

1. Riksbanken och andra centralbanker,

2. Riksgäldskontoret och utländska offentliga institutioner som i sitt hemland driver verksamhet som är jämförbar med kontorets,
 3. clearingorganisationer,
 4. centrala värdepappersförvarare,
 5. företag som har *tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617)*,
 5. företag som har *tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse*,
 6. företag som har tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
 7. utländska företag som i hemlandet driver sådan verksamhet som avses i 3–6, samt
 8. annan juridisk person som för egen räkning avvecklar förpliktelser att leverera finansiella instrument i systemet.
- Utländska företag som avses i första stycket 7 skall i hemlandet stå under betryggande tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ.

16 §

Godkännande av ett avvecklingssystem skall återkallas av Finansinspektionen om

1. administratörens tillstånd för clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller auktorisation som central värdepappersförvarare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument har återkallats,
 2. administratörens *tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617)* eller enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse har återkallats, eller
 2. administratörens *tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse* eller *tillstånd enligt 1 kap. 3 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse* har återkallats, eller
 3. avvecklingssystemet inte längre uppfyller kraven i denna lag.
- Finansinspektionen skall omedelbart underrätta Europeiska kommissionen samt Eftas övervakningsmyndighet om återkallelsen.
- Om det är tillräckligt får inspektionen i de fall som anges i första stycket 3 meddela varning i stället för att återkalla godkännandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

1. *försäkringsbolag*: försäkringsaktiebolag och ömsesidigt försäkringsbolag som omfattas av försäkringsrörelselagen (1982:713),

2. *understödsförening*: förening som avses i 1 kap. 1 § lagen (1972:262) om understödsföreningar,

3. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 1 § första stycket 2 lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet och institut för elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

3. kreditinstitut: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse och institut för elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

4. *finansiellt företag*: de företag som anges i punkterna 1–3 samt

a) värdepappersbolag enligt 1 kap. 2 § 2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

b) fondbolag enligt 1 § första stycket 3 lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,

c) börs enligt 1 kap. 4 § 1 lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,

d) auktoriserad marknadsplats enligt 1 kap. 4 § 3 lagen om börs- och clearingverksamhet,

e) clearingorganisation enligt 1 kap. 4 § 5 lagen om börs- och clearingverksamhet och

f) central värdepappersförvarare enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

5. *finansiell företagsgrupp*: grupp av företag som avses i 6 kap. 1 § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag eller annan grupp av företag på vilka, enligt föreskrift meddelad med stöd av 6 kap. 2 § samma lag, bestämmelserna om finansiell företagsgrupp skall tillämpas och

6. *koncern*: detsamma som i 1 kap. 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385), varvid vad som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:154.

1.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 10 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål och rubriken närmast före den skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Undantag från banksekretess

Uppgiftsskyldighet

5 kap.

10 §

Den som har tystnadsplikt enligt 1 kap. 10 § första stycket bankrörelselagen (1987:617), 1 kap. 8 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller 1 kap. 5 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet får trots det lämna uppgifter i ärenden om rättslig hjälp med förhör i samband med förundersökning eller med husrannsakan eller beslag.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 1 kap. 11 § lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse, 1 kap. 8 a § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, 2 kap. 9 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet, 7 kap. 13 a § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument och 4 kap. 5 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:149) om
utgivning av elektroniska pengar

Prop. 2002/03:139
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar skall införas en ny paragraf, 4 kap. 5 §, samt närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgiftsskyldighet

4 kap.

5 §

Ett institut för elektroniska pengar är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-05-02

Närvarande: justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, f.d. kammarrättspresidenten Jan Francke.

Enligt en lagrådsremiss den 13 februari 2003 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om bank- och finansieringsrörelse,
2. lag om införande av lagen om bank- och finansieringsrörelse,
3. lag om inlåningsverksamhet,
4. lag om ändring i föräldrabalken (1949:381),
5. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),
6. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
7. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
8. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
9. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
10. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
11. lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
12. lag om ändring i prisinformationslagen (1991:601),
13. lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
14. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer,
15. lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,
16. lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830),
17. lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt,
18. lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag,
19. lag om ändring i marknadsföringslagen (1995:450),
20. lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554),
21. lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
22. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
23. lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
24. lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring,
25. lag om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning,
26. lag om ändring i miljöbalken (1998:808),
27. lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
28. lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd,
29. lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,
30. lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag,
31. lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,
32. lag om ändring i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Eva Forssell, hovrättsassessorerna Maria Hallqvist och Anna Nystedt samt finanssakkunnige Magnus Petrelius.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 6

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Allmänt

De lagförslag som läggs fram i remissen har i stora delar sin grund i erfarenheterna från bankkrisen under början av 1990-talet. Risken för allvarliga störningar i betalningssystemet och kreditförsörjningen med omfattande samhällsekonomiska kostnader som följd motiverar enligt remissen bl.a. den föreslagna lagen om bank- och finansieringsrörelse (i det följande förkortad LBF), vilken avses ersätta den nu gällande bankrörelselagen (1987:617), BRL, och lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet (LFV). Bland förslagen finns också en helt ny lag om inlåningsverksamhet. Lagförslagen avser enligt remissen att skapa ett stabilt finansiellt system med goda förutsättningar för konkurrens och hög effektivitet.

Lagförslagen rör i olika delar frågor som är reglerade i EG-rätten. Så faller t.ex. bestämmelserna i LBF i stor utsträckning tillbaka på Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (kreditinstitutsdirektivet), genom vilket bl.a. rådets första och andra direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (77/780/EEG och 89/646/EEG) upphävts. Även inlåningslagen innehåller bestämmelser som syftar till att svara mot direktivets krav på reglering av inlåningsverksamhet som drivs av annan än ett kreditinstitut. Bland övriga direktiv av intresse kan här nämnas direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG) och direktivet om system för garanti av insättningar (94/19/EG).

De förslag som läggs fram i remissen bygger på en analys av det finansiella systemets funktioner och struktur. Målsättningen sägs vara att främja stabiliteten i betalningsväsendet och kapitalförsörjningen samt att avgränsa regelgivningen till institut som anses väsentliga för systemstabiliteten, dvs. banker och vissa finansieringsföretag.

Enligt remissen är det viktigt för att värna betalningssystemet att lagstiftningen inriktas på betalningsförmedlare som tar emot kortfristiga medel och som samtidigt ingår i betalsystem som är öppna för både ett stort antal betalare och betalningsmottagare. Denna inriktning återspeglas också i den nya definitionen av begreppet "bankrörelse" som föreslås.

Till andra förändringar inom bankområdet hör förslaget att bankernas ensamrätt att ta emot inlåning avskaffas. Den föreslagna nya inlåningslagen ger aktiebolag och ekonomiska föreningar möjlighet att efter registrering hos Finansinspektionen bedriva inlåningsverksamhet. Denna omgärdas av ett regelsystem som i vissa avseenden skyddar insättarnas medel.

När det gäller kreditförsörjningen innebär förslaget att begreppet finansieringsverksamhet i LFV ersätts av det nya begreppet "finansierings-

rörelse” som har sin utgångspunkt i i EG-rätten och den verksamhet som enligt kreditinstitutdirektivet gäller för kreditinstitut. Förslaget innebär att endast kreditgivare som lånar upp medel från allmänheten kommer att omfattas av den nya regleringen i LBF och stå under Finansinspektionens tillsyn. För övriga företag föreslås nya regler för att hindra att de utnyttjas för penningtvätt eller andra brottsliga aktiviteter. Det föreslås också viss förstärkning av konsumentskyddet vid kreditgivning.

Även i fortsättningen skall det krävas tillstånd för bank- och finansieringsverksamhet dock endast för sådan verksamhet som faller inom ramen för de nya begreppen bankrörelse och finansieringsrörelse.

Med förslaget till LBF har regleringen som rör bank- och finansieringsrörelser samlats i en och samma lag. Skälen för detta har angetts i avsnitt 7. Den valda lösningen innebär att i princip samma regler föreslås för bankernas verksamhet som för kreditmarknadsföretagens. För båda företagstyperna utgår regleringen i princip från kreditinstitutdirektivet och vad som enligt detta gäller för kreditinstitut så som detta definieras i direktivet, trots att en bank som ägnar sig enbart åt bankrörelse enligt den svenska lagens definition inte är något kreditinstitut i direktivets mening. Lagrådet kan inte se att det strider mot EG-rätten att samla regleringen avseende bank- och finansieringsrörelser i en lag och låta den direktivbundna regleringen i stort gälla även för renodlad bankrörelse. Redan idag har BRL ett innehåll som såvitt nu är i fråga i huvudsak överensstämmer med det nu föreslagna.

Trots att svenska banker som driver enbart bankrörelse enligt definitionen i LBF inte är kreditinstitut i direktivets mening har i förslaget till definitioner i 1 kap. 5 § LBF bank tagits upp i punkten 8 så som varande ett kreditinstitut. Att sådana banker inte är kreditinstitut i direktivets mening sammanhänger med att kreditgivning inte ingår i den föreslagna svenska definitionen av bankrörelse. Den valda avgränsningen har utförligt motiverats i remissen (avsnitt 5.2). Men som också framgår av remissen har en bank som fått tillstånd att driva bankrörelse rätt att utan särskilt tillstånd driva även finansieringsrörelse. Eftersom det får antas komma att höra till undantagen att en bank inte ägnar sig också åt kreditgivning torde de flesta banker i praktiken att vara också kreditinstitut i direktivets mening. Trots att förslaget innebär att en bank som inte ägnar sig åt kreditgivning ändå skall anses som ett kreditinstitut i lagens mening finner Lagrådet mot bakgrund av vad som nu sagts inte skäl att erinra mot förslaget. Lagtekniskt innebär förslaget förenklingar. Så länge det är fråga om interna svenska förhållanden står förslaget inte heller i strid mot EG-rätten.

När det gäller möjligheterna för en svensk eller utländsk bank att etablera filial i ett annat land inom EES eller att där driva verksamhet i annan form kräver emellertid den valda lösningen en särskild reglering. En sådan har också föreslagits i 4 och 5 kap. LBF.

Lagrådet vill ifrågasätta om inte bestämmelserna här bör ges ett mer direktivkonformt innehåll. Enligt Lagrådets mening bör övervägas om inte föreskrifterna i 4 kap. LBF om marknadstillträde till Sverige för utländska kreditinstitut i ett annat land inom EES bör begränsas att gälla endast företag som är kreditinstitut i direktivets mening. För de svenska företag som vill vara verksamma i annan stat inom EES innehåller förslaget i 5 kap. 4 och 5 §§ LBF visserligen en bättre anpassning till direk-

tivet än dagens motsvarande bestämmelser i BRL. Även i denna del bör dock en till direktivet mer anpassad skrivning eftersträvas. Lagrådet återkommer i det följande med närmare synpunkter på utformningen av remissens förslag i dessa delar.

Till den nya LBF har mer eller mindre oförändrade förts över flera bestämmelser från nuvarande BRL och LFV. Lagrådet har vid sin granskning i allt väsentligt inriktat sig på de bestämmelser som innebär förändringar i gällande rätt och på det bakomliggande kreditinstitutsdirektivet. Det kan här noteras att remissen inte innehåller något förslag till lagändringar med anledning av direktivet 2001/97/EG om ändring i penningtvättdirektivet. Enligt vad som upplysts ses lagstiftningen i berörda delar för närvarande över i regeringskansliet. Som framgår av remissen är avsikten att också sekretessbestämmelserna i LBF för banker och kreditmarknadsföretag skall övervägas ytterligare. Nuvarande bestämmelser har därför i dessa delar förts över oförändrade till den nya lagen.

De ändringar i sak som föreslagits i remissen har utförligt motiverats. Förslagen är i stort utformade så att de kan antas tillgodose angivna syften. Att i en lagstiftning av detta slag utforma bestämmelserna så att inte gränsdragningsproblem kan uppkomma är svårt. De problem som kan uppstå torde dock enligt Lagrådets mening inte bli svårare än att de bör kunna hanteras i den praktiska tillämpningen. Sammanfattningsvis ser Lagrådet således inget hinder mot att de remitterade förslagen genomförs. I vissa delar har förslagen gett anledning till erinringar eller kommentarer från Lagrådets sida. Till dessa återkommer Lagrådet i det följande vid de särskilda bestämmelserna.

Förslaget till lag om bank och finansieringsrörelse

1 kap.

5 §

I lagen förekommer hänvisningar till ”behöriga myndigheter” och till ”hemland” (se bl.a. 4 och 5 kap.). Båda begreppen är definierade i art. 1 i kreditinstitutsdirektivet (punkterna 4 och 6). Lagrådet förordar att motsvarande definitioner förs in i paragrafen, förslagsvis enligt följande:

”*behöriga myndigheter*: myndigheter som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över kreditinstitut,”

”*hemland*: det land där ett företag har sitt huvudkontor och har fått tillstånd till verksamhet som avses i denna lag”.

Vidare föreslår Lagrådet att

i punkten 5 *filial* ordet ”även” sätts in mellan ”varvid” och ”ett utländskt kreditinstituts etablering” (jfr definitionen av filial i 1 kap. 2 § lagen /2002:149/ om utgivning av elektroniska pengar) och

i punkten 6 *finansiellt institut* att i c) orden ”utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §” läggs till på slutet av sista raden.

I punkterna 15 och 16 definieras *utländskt bankföretag* och *utländskt kreditföretag* som ett utländskt företag som i det land där det har sitt säte har tillstånd att driva bankrörelse respektive finansieringsrörelse. Lagrådet föreslår att ”som i det land där det har sitt säte” ändras till ”som i hemlandet”.

6 §

Med hänvisning till art. 1:26 i kreditinstitutsdirektivet föreslår Lagrådet att i andra stycket 1 a och b ”mer än 20 procent” ändras till ”minst 20 procent”. En motsvarande ändring bör göras i 1 kap. 2 § tredje stycket 1 a och b lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

11 §

Enligt paragrafen skall ett kreditinstitut vara skyldigt att lämna ut vissa uppgifter om det begärs av undersökningsledare eller åklagare under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning. Av remissen framgår att avsikten med bestämmelsen bl.a. är att en sådan uppgiftsskyldighet skall föreligga i fall då åklagare behöver uppgifterna i ett ärende om internationell rättslig hjälp i brottmål.

Lagrådet föreslår i förtydligande syfte att paragrafen ges följande lydelse: ”Ett kreditinstitut är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

2 kap.

3 § första stycket

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från kravet på tillstånd för att driva finansieringsrörelse. Lagrådet föreslår i förtydligande syfte att det omedelbart efter ”Tillstånd” i första styckets inledning läggs till ”enligt denna lag”. Vidare föreslås att det omedelbart efter ”finansieringsrörelse som” läggs till ”drivs av”. Motsvarande inledningar i de efterföljande punkterna kan då utgå.

I punkten 1 nämns inledningsvis som ett undantag finansieringsrörelse som drivs av en bank, dvs. med definitionen i 1 kap. 5 § ett bankaktiebolag, en sparbank eller en medlemsbank. För att göra det lättare för läsaren att tillgodogöra sig regleringen föreslår Lagrådet att ”*en bank*” bryts ut och tas in under en första punkt i uppräkningsen.

I punkten 1 i förslaget följer därefter ett antal uppräknade företag för vilka undantag från kravet på tillstånd för finansieringsrörelse skall gälla ”i den utsträckning det är tillåtet enligt den för dem tillämpliga lagstiftningen”. Först nämns här *utländskt bankföretag*. I fråga om möjligheterna för ett sådant företag att här driva bankrörelse, så som detta begrepp skall förstås enligt definitionen i 1 kap. 3 §, gäller denna lags bestämmelser. Att hänvisa till ”tillämplig lag” synes därför mindre lämpligt. Det vore enligt Lagrådets mening bättre att reglera utländska bankföretag i en särskild punkt och i denna ta in de bestämmelser som åsyftas.

Av Lagrådets förslag till definition i 1 kap. 5 § av utländskt bankföretag följer att en förutsättning för undantaget i den nu aktuella paragrafen är att företaget i sitt hemland skall ha fått tillstånd att driva bankrörelse. Att detta krav är uppfyllt följer således redan av att banken är ett i lagens mening utländskt bankföretag. Den nämnda förutsättningen behöver alltså inte särskilt uppmärksammas i denna punkt.

Tillstånd från hemlandet är dock inte tillräckligt för att företaget skall få driva bankrörelse också i Sverige. Bankföretaget måste dessutom ha

fått tillstånd enligt den i remissen föreslagna 4 kap. 1 § att driva filial här i landet. Enligt vad som upplysts under föredragningen skall ett sådant bankföretag ha rätt att utan krav på tillstånd till finansieringsrörelse få driva verksamhet som ingår i en sådan rörelse, om företaget i sitt hemland driver sådan verksamhet och där har tillstånd till det (jfr 4 kap. 8 §). Lagrådet förordar att detta klart anges i den föreslagna utbrutna punkten.

I punkten 5 undantas vissa ekonomiska föreningar från kravet på tillstånd för att driva finansieringsrörelse. Avsikten synes vara att med undantaget träffa sparkasse- och låneföreningar som bedriver verksamhet i kontrollerade former. En förutsättning för undantaget sägs i 5 c vara att föreningen tar emot återbetalningspliktiga medel endast från medlemmarna eller från juridiska personer *som inte är att betrakta som allmänheten* (här kursiverat). Av 5 d följer att föreningen skall ha till ändamål endast att med sådana medel tillgodose finansieringsbehov hos medlemmarna.

Att medlemmarna särskilt nämns beror på att inlåning från dessa anses utgöra inbetalningar från allmänheten. För att undvika det udda uttrycket ”från juridiska personer som inte är att betrakta som allmänheten” förordar Lagrådet att 5 c och d formuleras om. Ett alternativ kan vara att i punkten c som en förutsättning för undantaget föreskriva att föreningen inte tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten och vidare i punkten d att föreningen har till ändamål endast att med återbetalningspliktiga medel tillgodose finansieringsbehov hos medlemmarna samt att i ett särskilt stycke föreskriva att vid tillämpningen av punkten 5 c en medlem inte skall anses som allmänheten.

3 kap.

8 §

I paragrafen ges bestämmelser om till vem en ansökan om tillstånd skall ges in och vad som skall bifogas ansökningsen. Eftersom det är fråga om föreskrifter som faller inom regeringens normgivningskompetens förordar Lagrådet att paragrafen utgår (jfr Lagrådets yttrande den 10 mars 2003 över förslaget till 2 kap. 1 § samt 3 kap 1 och 19 §§ lag om elektronisk kommunikation).

4 och 5 kap.

Kapitelrubriken och underrubrikerna synes onödigt långa och avspeglar inte alltid innehållet i bestämmelserna. Lagrådet föreslår att de bestämmelser i de båda kapitlen som rör institut hemmahörande i en annan stat inom EES får stå före bestämmelser beträffande institut i länder utanför EES och att också rubrikerna ändras.

I fråga om de enskilda paragraferna i den numrering som följer av remissförslaget har Lagrådet följande synpunkter.

4 kap.

1, 3, 4 och 7 §§

Lagrådet har tidigare föreslagit att ordet hemland definieras i 1 kap. 5 §. Mot denna bakgrund förordar Lagrådet att i

1 § orden ”det land där det har sitt säte” ersätts med ”hemlandet”,

3 § orden ”med säte” ersätts med ”hemmahörande” samt

4 och 7 §§ orden ”som har sitt säte” ersätts med ”hör hemma”.

5 §

Det kan ifrågasättas om man inte bör beakta art. 20:4 i kreditinstitutsdirektivet bör lägga till följande text efter sista meningen i sista stycket : ”Finansinspektionen skall, om så erfordras, ange de ytterligare villkor som av hänsyn till det allmännas bästa bör gälla för verksamheten.”

Lagrådet vill i detta sammanhang ifrågasätta om det inte i lagen också bör tas in föreskrifter motsvarande direktivets art. 19 sista stycket enligt följande:

”Om det av en underrättelse från behörig myndighet i institutets hemland framgår att institutet inte längre uppfyller de villkor som avses i 5 §, skall svenska bestämmelser gälla för dess verksamhet här.”

5 kap.

2 §

Lagrådet förordar av skäl motsvarande dem i kommentaren till 3 kap. 8 § att paragrafen utgår.

6 §

Med beaktande av art. 20:4 i direktivet bör som ett andra stycke läggas till följande:

”Vad som sägs i första stycket gäller om inte annat följer av särskilda villkor som den behöriga myndigheten meddelat av hänsyn till det allmännas bästa.”

7 §

I första stycket bör mellan orden ”institutet” och ”underrätta” sättas in ”skriftligen” (se art. 20:6 i direktivet).

Med beaktande av vad som anförts ovan och under rubriken Allmänt lämnar Lagrådet sammanfattningsvis följande utkast till utformning av 4 och 5 kap. Lagrådet har inte ansett det nödvändigt att också ange de ändringar som kan behöva vidtas i andra lagar med hänvisning till dessa båda kapitel, om en omstrukturering av kapitlen kommer till stånd.

Kreditinstitut hemmahörande inom EES

1 § (jfr remissens 4 och 5 §§)

Ett utländskt kreditinstitut, som hör hemma i ett annat land inom EES och där driver verksamhet som består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel och att bevilja kredit för egen räkning, får driva verksamhet som avses i 7 kap. 1 § andra stycket från filial i Sverige. Verksamheten får påbörjas två månader efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i institutets hemland tagit emot en underrättelse som innehåller

1. en plan för den avsedda verksamheten här i landet med uppgift om bl.a. filialens organisation,
2. uppgift om filialens adress och ansvariga ledning, samt
3. uppgift om kreditinstitutets kapitalbas och kapitaltäckningsgrad.

Finansinspektionen får medge att verksamheten påbörjas tidigare än vad som anges i första stycket. Inspektionen skall, om så erfordras, ange de ytterligare villkor som av hänsyn till det allmännas bästa bör gälla för verksamheten.

2 § (jfr remissens 6 §)

Ett utländskt kreditinstitut som avses i 1 § får erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här. Institutet får börja med detta så snart Finansinspektionen från en behörig myndighet i institutets hemland har tagit emot en underrättelse som anger vilka tjänster institutet avser att tillhandahålla i Sverige.

3 § (jfr remissens 7 §)

Vad som sägs i 1 och 2 §§ om ett utländskt kreditinstitut gäller även ett finansiellt institut som hör hemma i ett annat land inom EES, och dess dotterföretag, om det finansiella institutet är dotterföretag till ett sådant utländskt kreditinstitut som avses i 1 § eller ägs gemensamt av två eller flera sådana utländska kreditinstitut och uppfyller samtliga följande villkor.

1. Det eller de - - - se remissens 7 § första stycke 1 – 5 - - - är föremål för.

Att villkoren i första stycket är uppfyllda skall framgå av de underrättelser som avses i 1 och 2 §§.

En sådan underrättelse som avses i 2 § skall beträffande sådana företag som avses i första stycket innehålla uppgift även om den konsoliderade kapitaltäckningsgraden för ägande kreditinstitut eller dess moderföretag.

Övriga utländska kreditinstitut

4 § (se remissens 1 och 4 §§)

Ett annat utländskt institut än sådant som avses i 1 § får efter tillstånd driva bankrörelse eller finansieringsrörelse från filial i Sverige. Tillstånd skall ges om

1. institutet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och den myndigheten har medgett att företaget etablerar sig i Sverige,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 3 kap. 2 – 6 §§, och

3. insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti och

b) har en högsta ersättningsnivå som inte understiger ett belopp motsvarande 20 000 euro innan det i förekommande fall har gjorts avdrag för en självrisk med högst 10 procent av en enskild insättares garanterade insättning.

5 § (jfr remissens 2 §)

Ansökan om tillstånd till filialetablering enligt 4 § prövas av Finansinspektionen. I fråga om bankföretag prövas dock ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt av regeringen.

6 § (jfr remissens 3 §)

Ett kreditinstitut hemmahörande i ett land utanför EES får efter anmälan till Finansinspektionen driva verksamhet som huvudsakligen avser representation och förmedling av bank- och finansieringstjänster från kontor eller annat fast driftställe (representationskontor) i Sverige.

Hemlandstillstånd

7 § (jfr remissens 8 §)

(= se remissens lagtext till 8 §)

5 kap. Svenska företags verksamhet utomlands

Filialverksamhet i ett annat land inom EES

1 § (jfr remissens 3 §)

Vill ett kreditinstitut som driver verksamhet som består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel och att bevilja krediter för egen räkning inrätta en filial i ett annat land inom EES för verksamhet som avses i 7 kap. 1 § andra stycket, skall institutet underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen skall innehålla information om institutets plan för filialverksamheten, med uppgift om filialens organisation, och uppgift om i vilket land filialen skall inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

Om förhållandena ändras skall Finansinspektionen underrättas om ändringen innan den genomförs.

2 § (jfr remissens 4 och 5 §§)

Finner Finansinspektionen i fall som avses i 1 § att det inte finns skäl att ifrågasätta institutets administrativa struktur eller finansiella situation, skall inspektionen inom tre månader från det att underrättelsen togs emot

lämna över den - - - se remissens 5 § första stycket - - - och kapitaltäckningsgrad.

Finansinspektionen skall underrätta -- - se remissens 5 § andra stycket - - - lämnar över underrättelsen.

Om Finansinspektionen finner - - - se remissens 5 § tredje stycket - - - underrättelsen togs emot.

3 § (se remissens 6 §)

I fall som avses i 2 § första stycket får verksamheten vid filialen påbörjas två månader efter det att den behöriga myndigheten i det andra landet tog emot uppgifterna från Finansinspektionen. Verksamheten får dock påbörjas dessförinnan, om myndigheten i det andra landet medger det.

4 § (se remissens 7 §)

Om ett kreditinstitut som driver verksamhet som avses i 2 § skall ändra något av de förhållanden som angetts i institutets underrättelse till Finansinspektionen efter det att filialen inrättats, skall institutet skriftligen underrätta inspektionen - - - se remissens 7 § första stycket - - - innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner - - - se remissens 7 § andra stycket - - - underrättas om beslutet.

Gränsöverskridande verksamhet i ett annat land inom EES

5 § (se remissens 8 §)

Ett kreditinstitut som i Sverige driver verksamhet som avses i 1 § första stycket får erbjuda och tillhandahålla tjänster inom ett annat land inom EES utan att inrätta filial där. Institutet skall - - - se remissens 8 § - - - som skall erbjudas.

6 § (se remissens 9 §)

För ett kreditinstitut som avses i 1 § skall - - - se remissens 9 § - - - verksamheten skall drivas.

Bestämmelser i övrigt för verksamhet utomlands

7 § (se remissens 1 §)

I andra fall än som avses i 1 – 3 §§ skall ett kreditinstitut som planerar att inrätta en filial utomlands ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen - - - se remissens 1 § - - - reglerar institutets verksamhet.

9 kap.

2 § första stycket

Bestämmelserna i paragrafen syftar till att ge möjlighet till en successiv anpassning av kapitalbasen för sådana medlemsbanker och kreditmarknadsföretag som medgetts att börja sin rörelse med ett lägre startkapital än vad som generellt krävs enligt förslaget. Med den utformning som bestämmelserna fått synes det tillräckligt att Finansinspektionen informeras om nämnda förhållanden genom den regelbundna rapportering som instituten lämnar till inspektionen.

Inledningen till första stycket skulle då kunna få följande lydelse:

”En medlemsbank eller - - - än motsvarande fem miljoner euro får under rörelsens gång ha en kapitalbas som fortfarande understiger det beloppet - - -.”

Vidare krävs följdändringar i 3 §.

3 §

Vad som föreskrivs i 3 § första stycket andra meningen lär kunna bli tillämpligt också i en sådan situation som avses i andra stycket. I andra stycket bör också beaktas de ändringar som föreslagits i fråga om 2 §. Lagrådet föreslår därför en redaktionell omarbetning av paragrafen enligt följande.

”Ett kreditinstituts kapitalbas får inte understiga det belopp som enligt 3 kap. 4–6 §§ krävdes när rörelsen påbörjades.

Om en medlemsbank eller ett kreditmarknadsföretag med stöd av 2 § första stycket får ha en lägre kapitalbas än motsvarande fem miljoner euro, gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som enligt nämnda stycke krävts för institutet.”

13 kap.

1 §

Bestämmelsens räckvidd är oklar. Man kan utgå från att svenska banker och kreditmarknadsföretag omfattas. Av allmänmotiveringen (s. 362) och lagtext framgår att Finansinspektionen har en begränsad tillsynsfunktion också beträffande utländska filialer till kreditinstitut hemmahörande inom EES och i fråga om deras gränsöverskridande verksamhet. Hur det förhåller sig med institut som hör hemma utanför EES har man inte gått in på i remissen.

Lagrådet efterlyser ett klargörande i denna del och ser gärna också en redovisning av tillsynsfrågan i relation till bestämmelserna i lagen (1992:160) om utländska filialer (i fortsättningen benämnd filiallagen).

2 §

Av 2 § första stycket torde följa att de uppgifter som enligt filiallagen skall registreras skall tas in i bankregistret. Någon registrering i filialregistret torde då inte behövas. Detta framgår dock inte klart av filiallagen. Jfr hänvisningen i 18 kap. 1 § andra stycket aktiebolagslagen.

4 §

Bestämmelserna i 13 kap. 4 § första stycket kan uppfattas som ett bemyndigande för Finansinspektionen att utfärda föreskrifter om tid och sätt för kreditinstituten att lämna upplysningar till inspektionen medan 16 kap. 2 § 4 innefattar ett bemyndigande för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om vilka upplysningar instituten skall lämna. I så fall är det en olämplig uppdelning av bemyndigandet. En annan och rimligare tolkning är att bemyndigandet till regeringen även innefattar tid och sätt för att lämna upplysningar. I så fall överlappar bemyndigandena delvis varandra. Till detta kommer att direkta bemyndiganden till förvaltningsmyndighet bör undvikas.

Föreskrifterna är visserligen utformade i överensstämmelse med motsvarande föreskrifter i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar. Lagrådet ifrågasätter likväl, av ovan angivna skäl (jfr även vad Lagrådet anförde i sistnämnda lagstiftningsärende, prop. 2001/02:85 s. 209), om föreskrifterna fått en lämplig utformning.

Lagrådet föreslår därför att 13 kap. 4 § ges följande lydelse.

”Ett kreditinstitut skall lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.”

Därmed ankommer det på regeringen eller, efter vidare delegering, på Finansinspektionen att med stöd av bemyndigandet i 16 kap. 2 § 4 besluta om föreskrifter om vilka uppgifter som kreditinstituten är skyldiga att lämna samt när och hur detta skall ske.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om s.k. outsourcing och reglerar vilka åtgärder som får vidtas av Finansinspektionen hos uppdragstagare och vilka upplysningar denne skall lämna. Den föreslagna bestämmelsen förutsätter alltså att uppdrag har lämnats men lagförslaget innehåller inte någon motsvarighet till de bestämmelser som nu finns i 2 kap. 3 a § BRL om förutsättningarna för att en bank skall kunna tillhandahålla vissa banktjänster genom ombud.

Av allmänmotiveringen (avsnitt 8.12) framgår emellertid att man avser att uppdragsverksamhet skall godtas men med de begränsningar bland flera som i dag finns i 2 kap. 3 a § att ”banken svarar för verksamheten mot kunden” och att ”det kan antas att verksamheten kommer att bedrivas under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former”. Dessa begränsningar har dock inte i någon form kommit till uttryck i författningstexten.

Utgångspunkten i fråga om tillståndpliktig verksamhet bör enligt Lagrådets mening vara att den skall bedrivas av den som fått tillståndet, om inte annat särskilt föreskrivs. Stödfunktioner av olika slag, exempelvis av administrativ karaktär, bör dock utan författningsstöd kunna läggas ut på annan.

Lagrådet har inget att erinra mot att vissa tjänster som normalt tillhandahålls av kreditinstitut uppdras åt andra att utföra. Så bör kunna ske i mer eller mindre generella former och i lämplig omfattning, så länge uppdraget lämnas med stöd av författning. Det är inte heller nödvändigt att tillstånd ges för varje enskilt uppdrag utan man kan exempelvis väl tänka sig ett förfarande enligt vilket förutsättningarna för att ett kreditinstitut skall få lämna uppdrag anges i lagen och att institutet får anmäla till Finansinspektionen när ett uppdrag har lämnats.

En särskild fråga i sammanhanget är om Finansinspektionen skall ha möjlighet att genomföra undersökningar hos uppdragstagaren och hur långt dessa möjligheter skall sträcka sig. Denna fråga är inte begränsad till de nu aktuella fallen utan omfattar även de situationer i övrigt som enligt lagförslaget ger inspektionen eller behörig myndighet från en annan stat inom EES rätt att företa undersökningar hos kreditinstitut här i landet (se 13 kap. 5 § och 8 § andra stycket). Frågan har inte närmare belysts i remissen. Mot bakgrund av det grundlagsskydd som 2 kap. 6 §

jfrd med 10 § regeringsformen ställer upp mot intrång anser Lagrådet att frågan bör uppmärksammas under det fortsatta beredningsarbetet.

En ordning som ger kreditinstituten rätt att låta någon annan driva del av institutets rörelse förutsätter att ett särskilt avtal träffas mellan institutet och uppdragstagaren om villkoren för uppdraget. Oavsett vilken lagteknisk lösning som väljs för uppdragsformen utgår Lagrådet ifrån att Finansinspektionen skall ha tillgång till de avtal som kreditinstituten sluter med sina uppdragstagare.

Ett sådant avtal skulle kunna innehålla bl.a. bestämmelser om kreditinstitutets ansvar för åtgärder som vidtas av uppdragstagaren inom ramen för uppdraget och dennes skyldighet att underkasta sig tillsyn av Finansinspektionen i de delar som uppdraget omfattar. Ett annat alternativ är att övergripande bestämmelser av detta slag tas in direkt i lagen och att kreditinstitutet och uppdragstagaren i avtalet reglerar de närmare villkoren därutöver för uppdraget. Exempel på en sådan lösning ges i betänkandet SOU 2002:56 med förslag till en ny lag om investeringsfonder. Även andra lösningar för att reglera uppdragsverksamheten kan givetvis komma i fråga. Enligt vad Lagrådet inhämtat under föredragningen finns det en bestämmelse om ”outsourcing” i det direktivförslag om värdepappersrörelse m.m. som är under beredning på europeiskt plan [Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om investeringstjänster och reglerade marknader samt om ändring av Rådets direktiv 86/611/EG och 93/96/EEG och Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/12/EG, KOM (2002) 625 slutlig]. Huruvida detta beredningsarbete på europeisk nivå kan tillföra något av värde för regleringen av den nu förslagna uppdragsverksamheten undandrar sig dock Lagrådets bedömning.

Sammanfattningsvis anser Lagrådet att förslaget att ta bort gällande tillståndskrav behöver kompletteras med bestämmelser som ger uttryckligt stöd för en uppdragsverksamhet. Lagrådet saknar dock tillräckligt underlag för att kunna uttala sig om huruvida den erforderliga kompletteringen kan göras inom ramen för detta lagstiftningsärende.

18 §

De avgifter som avses i paragrafen är i regeringsformens mening betungande avgifter. Bestämmelsen bör därför kompletteras med erforderligt bemyndigande att meddela föreskrifter om sådana avgifter, se Lagrådets kommentar till 16 kap. 2 §.

15 kap.

7 och 10 §§

Av 3 kap. 1 § första stycket 6 utsökningsbalken följer att förvaltningsmyndighets beslut får verkställas enligt nämnda lag om det finns en särskild föreskrift om detta. Frågan om verkställighet vad gäller beslut om straffavgift och förseningsavgift har inte berörts i remissen. Någon särskild föreskrift om att avgiftsbeslut får verkställas finns alltså inte. Lagrådet ifrågasätter om avsikten inte är att besluten skall kunna verkställas utan domstolsförfarande.

8 §

Enligt andra stycket får en straffavgift inte överstiga tio procent av kreditinstitutets rörelseintäkter närmast föregående räkenskapsår. Vad som inbegrips i "rörelseintäkter" har inte preciserats i remissen men under föredragningen har uppgetts att därmed avses summan av punkterna 1-8 i den uppställningsform för resultaträkning som anges i bilaga 2 till lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Eftersom bland dessa poster ingår även räntekostnader och provisionskostnader är det inte uteslutet att "summa rörelseintäkter" kan bli negativ. Det kan därför ifrågasättas om denna redovisningspost är lämplig som utgångspunkt för att bestämma den övre gränsen för straffavgiften. Lagrådet noterar att i den lagstiftning som tjänat som förebild för förslaget i denna del, konkurrenslagen (1993:20) och marknadsföringslagen (1995:450), använts årsomsättning som grund för begränsningsregeln. Lagrådet, som inte går närmare in på frågan om vilken grund som är den lämpligaste i fråga om begränsning av straffavgift, vill emellertid framhålla vikten av att det klart framgår vilken eller vilka redovisningsposter som skall vara grund för beräkningen.

10 §

Eftersom det inte finns någon undre gräns för avgiftens storlek angiven blir bestämmelsen om att den kan bestämmas till lägre belopp om förseningen är ursäktlig eller ringa innehållslös. Lagrådet menar därför att det räcker att föreskriva att avgiften i sådana fall får efterges. Detta gäller om inspektionen "skall" besluta om avgift. Om inspektionen i stället "får" besluta om avgift ligger redan i detta en möjlighet att låta institutet slippa avgift.

Lagrådet förordar att paragrafens första stycke utformas efter samma mönster som 7 §. Nuvarande andra stycke kan då utgå och ge plats för bestämmelsen om att avgiften tillfaller staten. Paragrafen skulle då få följande lydelse:

"Om ett kreditinstitut underlåter - - - får Finansinspektionen besluta att institutet skall betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten."

11-13 §§

Lagrådet förordar att EES-landsbestämmelser skall stå före tredje-landsbestämmelser. Så är det i flera andra lagar.

11 §

Lagrådet uppfattar hänvisningen i första stycket så att alla de påföljder som anges i 1 § kan komma i fråga också för ett utländskt kreditinstituts filial. Därmed gäller också beslutsreglerna i 1 §, dvs. Finansinspektionen beslutar. Man kan möjligen hävda att därmed blir också 6 § tillämplig, dvs. regeringen beslutar i fråga om banker i viktiga fall.

I klagörande syfte föreslår Lagrådet att andra stycket ges följande lydelse:

"Ärenden som rör ingripanden som avses i 1 § prövas av Finansinspektionen. I fråga om bankfilial prövas dock ärende om

återkallelse av tillstånd och varning av regeringen om ärendet är av principiell betydelse eller av särskild vikt. Regeringens prövning sker efter anmälan av inspektionen.”

Prop. 2002/03:139
Bilaga 6

12 § andra stycket och 13 §

Enligt Lagrådets mening är räckvidden av bestämmelserna om ”förbud att göra nya åtaganden här i landet” inte helt klar. Får institutet t.ex. utan begränsningar fortsätta att driva verksamheten såvitt avser redan ingångna avtal, dvs. den befintliga stocken av inlåning och utlåning. Lagrådet noterar emellertid att bestämmelserna utformats på samma sätt i nuvarande lagar (7 kap. 19 och 20 §§ BRL och 5 kap. 20 och 21 §§ LFV; jfr även 6 kap. 8 c § lagen /1991:981/ om värdepappersrörelse). Lagrådet finner därför inte nu anledning att erinra mot förslaget.

14 §

I första stycket bör enligt Lagrådets mening följande tillägg göras. ”I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening skall Finansinspektionen upplysa om att rätten, efter ansökan av inspektionen, kan komma att besluta att bolaget eller föreningen skall gå i likvidation om föreläggandet inte följs.”

16 kap.

2 §

Med hänvisning till vad som anförts under 13 kap. 4 § föreslår Lagrådet, som förordar en något mer generell utformning av punkten 4, följande lydelse.

”4. vilka upplysningar som ett kreditinstitut skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet.”

Mot bakgrund av vad Lagrådet uttalat i anslutning till 13 kap. 18 § föreslås ett tillägg av följande lydelse:

”5. sådana avgifter för tillsyn som avses i 13 kap. 18 §.”

17 kap.

1 §

De beslut som enligt 1 § första stycket inte får överklagas är Finansinspektionens beslut att sammankalla styrelse eller stämma i ett kreditinstitut, att förelägga någon att lämna upplysningar om en rörelse som ev. är tillståndspliktig samt att överlämna ett ärende till regeringen.

Enligt vissa andra lagar inom det finansiella området, t.ex. lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, får Finansinspektionens beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) inte överklagas (se 7 kap. 1 § första stycket i 2002 års lag och Lagrådet i prop. 2001/02:85 s. 208). Motsvarande bör enligt Lagrådets mening gälla här. Lagrådet föreslår därför att 1 § första och andra styckena ges följande lydelse:

”Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § och 15 kap. 14 § andra stycket samt beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5

förvaltningslagen (1986:223) får inte överklagas. Detsamma gäller inspektionens - - - regeringen för prövning.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.”

Förslaget till LBF innebär bl.a. att samtliga beslut av Finansinspektionen överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Enligt gällande ordning överklagas flera kategorier av sådana beslut hos kammarrätten. Så gäller också fortfarande inom flera andra områden inom den finansiella lagstiftningen och någon ändring i berörda lagar föreslås inte i detta lagstiftningsärende. Lagrådet, som bl.a. mot bakgrund av tidigare Lagrådsuttalande (återgivet i avsnitt 17 i remissen) tillstyrker förslaget i denna del, ser det som angeläget att en enhetlig ordning för överklagande gäller inom finansmarknadsområdet. Lagrådet förordar därför att motsvarande ändringar som nu föreslås i LBF så snart som möjligt genomförs också i annan lagstiftning inom området.

2 §

Paragrafen innehåller föreskrifter om dröjsmålstalan med motsvarande utformning som i annan lagstiftning inom finansmarknadsområdet och som innebär bl.a. att sådan talan skall föras hos kammarrätten. När nu överklagande av Finansinspektionens beslut enligt förslaget genomgående skall ske hos länsrätt och inte som när dröjsmålstalan i denna form infördes i svensk rätt (se prop. 1992/93:89 s. 136 ff.) hos kammarrätt är det enligt Lagrådets mening lämpligt att också dröjsmålstalan förs hos allmän förvaltningsdomstol. Detta även om det i nyare lagstiftning finns exempel på att överklagande sker hos allmän förvaltningsdomstol men att dröjsmålstalan förs hos kammarrätten, se t.ex. revisorslagen (2001:883), jfr även 8 § första stycket 6 lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

En komplikation i sammanhanget är att fråga om tillstånd i vissa fall, efter överlämnande från Finansinspektionen, skall prövas av regeringen. En lösning av frågan om prövande instans i dröjsmålstalan kan vara att talan prövas av allmän förvaltningsdomstol när det är fråga om ärende hos Finansinspektionen. När det gäller ärende som överlämnats till regeringen skulle en dröjsmålstalan kunna i någon form anknytas till den procedur som gäller för överprövning av regeringens beslut enligt lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut och även regleras i den lagen eller i en särskild lag, jfr Fri- och rättighetskommitténs förslag, SOU 1994:117 s. 202.

Lagrådet har förståelse för att de frågor som tagits upp här inte kan lösas i det aktuella lagstiftningsärendet. Därför lämnar Lagrådet förslaget utan erinran i denna del.

Förslaget till lag om inlåningsverksamhet

Enligt Lagrådets mening får den föreslagna lagen om inlåningsverksamhet anses förenlig med den EG-reglering som gäller för de finansiella marknaderna. Även i övrigt kan Lagrådet i huvudsak acceptera den lagtekniska lösning som valts. I vissa avseenden behövs emellertid ytterligare överväganden, bl.a. rörande frågor om utländska

företags verksamhet i Sverige samt om den närmare utformningen av registreringsförfarandet.

Av Sveriges åtaganden i internationellt ekonomiskt samarbete följer att även utländska företag skall ha möjlighet att bedriva inlåningsverksamhet i Sverige, t.ex. genom filialer. Vilka förutsättningar som skall gälla i sådana fall har inte angetts i förslaget, som inte heller innehåller några särskilda bestämmelser för utländska företags inlåningsverksamhet här i landet. Under föredragningen har uppgetts att för utländska företag borde bestämmelserna i filiallagen vara tillämpliga. Enligt Lagrådets mening kan det dock ifrågasättas om regleringen i filiallagen är tillräcklig för sådan verksamhet. Det befintliga underlaget medger inte en närmare bedömning av denna fråga.

Övriga frågor tar Lagrådet upp i kommentarerna till de särskilda paragraferna i det remitterade förslaget.

De synpunkter på förslaget till lag om inlåningsverksamhet som Lagrådet framför i det följande ger även möjligheter till redaktionella förenklingar i lagtexten. Som underlag för fortsatta överväganden i den riktningen har Lagrådet utarbetat ett alternativ till förslaget i remissen. Lagrådets utkast bifogas som bilaga till detta yttrande.

Inledande rubrik samt 1-4 §§

Enligt 1 § första stycket gäller lagen för vissa företag som bedriver inlåningsverksamhet. Undantaget i andra stycket för myndigheterna Sveriges riksbank och Riksgäldskontoret är därför överflödigt och kan utgå.

Enligt Lagrådets mening skulle man vinna i överskådlighet om bestämmelserna i dessa paragrafer disponerades enligt följande. Bestämmelsen i 4 § förs till 1 § som ett andra stycket och inleds ”Lagen är inte...”. I 3 § sammanförs första och fjärde styckena i den föreslagna 3 §, vilka har associationsrättslig anknytning. Bestämmelserna om kapitalkrav, alltså andra och tredje styckena i 3 § i förslaget, förs till en egen paragraf, 4 §.

Lämplig rubrik till 1-3 §§ kan vara ”Tillämpningsområde” och till 4 § ”Kapitalkrav”.

5 §

Gränsen mellan anmälan och ansökan i förvaltningsrätten är inte alldeles klar (se bl.a. Strömberg, 1998, Allmän förvaltningsrätt s. 93 ff). Med den prövning som skall föregå Finansinspektionens beslut om registrering och som förfarandet i övrigt utformats är det enligt Lagrådets mening lämpligast att hantera registreringen som ett ansökningsförfarande.

Från denna utgångspunkt har Lagrådet skisserat en alternativ utformning av bestämmelserna. Lagrådets förslag bygger på att den som vill driva inlåningsverksamhet ansöker om registrering hos Finansinspektionen. Prövningen resulterar i beslut om registrering eller avslag. Endast företag som är registrerade får bedriva sådan inlåningsverksamhet som avses i lagen. Om ett registrerat företag inte längre uppfyller förutsättningarna för att bedriva inlåningsverksamhet skall inspektionen förelägga företaget att göra rättelse. Om det ej sker skall inspektionen avföra företaget ur registret. Därmed får företaget inte

längre bedriva inlåningsverksamhet. Finansinspektionens beslut att avslå ansökan om registrering eller att avföra ett företag ur registret kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Inspektionen bör i ett beslut om avregistrering också kunna bestämma hur inlåningsverksamheten skall avvecklas.

Att Finansinspektionen skall ge sökanden möjlighet att rätta till eventuella brister för att undanröja hinder för registrering torde rymmas inom ett sedvanligt förvaltningsförfarande. Någon föreskrift om detta är därför inte erforderlig.

8 §

Av författningskommentaren framgår att beloppsbegränsningen är absolut i den meningen att den innefattar även avkastning på inlånade medel, såsom ränta och annan kompensation. Om skulden till en konsument, på grund av att ränta lagts till kapitalet, överstiger 50 000 kr åligger det alltså företaget att omedelbart återbetala överskjutande del av skulden. Detta framgår inte uttryckligen av någon lagbestämmelse men Lagrådet utgår ifrån att detta kommer att framgå av de avtal om inlåning som träffas mellan företaget och konsumenten.

10 §

Om Lagrådets förslag angående registreringsförfarandet godtas bör upplysningsskyldigheten gälla registrerade företag.

19 §

Finansinspektionens reaktionsmöjligheter när det är fråga om olämplig ägare eller ledning är enligt förslaget ett föreläggande att göra rättelse och, om så inte sker, förelägga företaget att upphöra med verksamheten. Är ledningen olämplig riktas föreläggandet mot företaget och innebär att företaget måste avlägsna den olämplige från hans ledningsbefattning. Är det fråga om en olämplig ägare riktas föreläggandet mot denne och rättelse innebär i sådant fall, enligt författningskommentaren, att ägaren måste avyttra så många av sina aktier att innehavet inte längre är kvalificerat. Liknande bestämmelser finns inom andra områden inom finanssektorn även om det där är mera utvecklat, särskilt vad gäller olämpliga ägare. Ett första steg är vanligen att ägaren inte tillåts rösta för aktier utöver kvalifikationsgränsen. Men Finansinspektionen kan också, enligt uttrycklig bestämmelse i respektive lag, förelägga ägaren att avyttra de aktier som gör innehavet kvalificerat.

Det finns goda skäl för en enhetlig modell för reaktioner mot olämpliga ägare och företagsledningar inom finanssektorn, men detta hindrar naturligtvis inte att en något förenklad modell tillämpas i fråga om inlåningsverksamhet. Däremot anser Lagrådet att begreppet ”göra rättelse” är alltför oprecist för att kunna utgöra grund för föreläggande att sälja viss del av ett aktieinnehav. Vidare är olämplig ägare, i motsats till olämplig ledning, inte någon uttryckligen angiven grund för återkallelse av tillstånd när det gäller banker m.fl. institut men i fråga om inlåningsföretag synes förslaget ge denna möjlighet, något som också måste ifrågasättas. Enligt Lagrådets utkast till författningstext (17 §) utgör en ägares vägran att sälja aktier i sig inte grund för avregistrering

av företaget. I ett sådant fall blir vitespåföljden den enda sanktionsmöjlighet som står till buds.

Prop. 2002/03:139
Bilaga 6

24 §

Enligt 24 § får Finansinspektionens beslut i 14 § andra stycket (begäran om upplysningar för årlig kontroll) och 17 § andra stycket (föreläggande att lämna upplysningar om eventuellt anmälningsskyldig verksamhet) inte överklagas. Däremot föreslås inget klagoförbud mot beslut enligt 10 § (begäran om upplysningar för kontroll enligt lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt. En sådan begäran om upplysningar som avses i 10 § och 14 § andra stycket torde inte vara överklagbar – därmed skulle det vara onödigt att ta in ett uttryckligt överklagandeförbud avseende 14 § andra stycket i 24 §.

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

8 kap. 8 §

Lagrådet föreslår att sekretessen enligt det föreslagna *nya andra stycket* begränsas att gälla endast ”i affärsverksamhet” och att dessa ord därför läggs till omedelbart efter ”Sekretess gäller” .

Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

1 kap. 8 a §

I remissen föreslås bestämmelser om skyldighet för ett värdepappersbolag att lämna vissa uppgifter till undersökningsledare och åklagare. En motsvarande uppgiftsskyldighet för kreditinstitut har tagits in i 1 kap. 11 § förslaget till lag om bank- och finansieringsrörelse. Lagrådet har föreslagit en ändring av det förslaget. En motsvarande ändring föreslås även för 1 kap. 8 a § enligt följande:

” Ett värdepappersbolag är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till bolaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet

2 kap. 9 §

I remissen föreslås bestämmelser om skyldighet för en börs, en auktoriserad marknadsplats och en clearingorganisation att lämna vissa uppgifter till undersökningsledare och åklagare.

Eftersom den i paragrafen föreslagna uppgiftsskyldigheten genom hänvisningen i 7 kap. 2 § till bestämmelserna i 2 kap. kommer att gälla

auktoriserad marknadsplats, bör uppgiftsskyldigheten för denna utgå i förevarande paragraf.

För clearingorganisation ges särskilda bestämmelser i 8 kap. Även uppgiftsskyldigheten för denna organisation i den nu föreslagna paragrafen bör därför utgå och i stället ersättas av en hänvisning i 8 kap. 4 § till 2 kap. 9 §.

Som en följd av Lagrådets kommentar ovan till 1 kap. 8 a § lagen om värdepappersrörelse föreslås härutöver en ändring i den föreslagna lydelsen av 2 kap. 9 §. Denna bör därför sammanfattningsvis få följande lydelse:

”En börs är skyldig att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

Därutöver bör som sagts ett tillägg göras i 8 kap. 4 §.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

7 kap. 13 a §

I remissen föreslås bestämmelser om skyldighet för ett holdingföretag med finansiell respektive blandad verksamhet att lämna ut vissa uppgifter till undersökningsledare och åklagare. Som redan sagts har en motsvarande uppgiftsskyldighet för kreditinstitut tagits in i 1 kap. 11 § förslaget till lag om bank- och finansieringsrörelse. Lagrådet har föreslagit en ändring av det förslaget. Motsvarande ändring föreslås här enligt följande.

”Ett holdingföretag med finansiell verksamhet och ett holdingföretag med blandad verksamhet är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

2 §

I nuvarande punkten 3 definieras ”insättning” som nominellt bestämda tillgodohavanden som är tillgängliga för insättaren med kort varsel. En mot denna definition svarande beskrivning av bankrörelse finns i 1 kap. 2 § BRL, där en sådan rörelse anges vara en verksamhet i vilken ingår inlåning på konto om behållningen är nominellt bestämd och tillgänglig för insättaren med kort varsel.

När punkten 3 efter förslag i propositionen 1995/96:60 fick sin ovannämnda lydelse angavs att den avgränsning som insättningsgarantin gavs borde ansluta till den nyssnämnda definitionen i BRL (s. 120). Definitionen av bankrörelse föreslås nu ändrad så till vida att det i fråga

om mottagande av medel uttryckligen anges att dessa efter uppsägning skall vara tillgängliga för fordringsägaren inom högst 30 dagar, se 1 kap. 3 § första stycket 2 förslaget till LBF.

Det har inte i remissen angetts något skäl varför inte en motsvarande ändring nu föreslås i punkten 3 i förevarande lag. Frågan bör uppmärksammas under det fortsatta beredningsarbetet.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring

9 §

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om vilka möjligheter Finansinspektionen har att ingripa om den som bedriver sådan verksamhet som avses i lagen inte uppfyller kraven på ägare och ledning i 3 § första stycket.

Är institutet en fysisk person skall denne föreläggas att upphöra med verksamheten. Är det fråga om en juridisk person skall, såvitt kan utläsas ur författningskommentaren, ett föreläggande om rättelse riktas antingen mot den olämplige ägaren eller mot institutet. Ett föreläggande mot ägaren går i ett sådan fall ut på att han måste avyttra en så stor del av sitt innehav att det inte längre är kvalificerat. Ett motsvarande föreläggande för institutet skulle gå ut på att byta ut en olämplig person i dess ledning. Något föreläggande som går ut på att en ägare som har ett kvalificerat innehav skall avyttra en del av detta torde inte kunna riktas mot institutet. Om rättelse inte sker skall Finansinspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten. Ett sådant föreläggande torde inte kunna riktas mot en kvalificerad ägare. De nu angivna begränsningarna i fråga om föreläggande kommer enligt Lagrådets mening inte till klart uttryck i den föreslagna lagtexten.

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

”Finansinspektionen skall - - - är uppfyllt.

Om kravet i 3 § första stycket inte är uppfyllt skall inspektionen, om verksamhet bedrivs av en fysisk person, förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om verksamheten bedrivs av en juridisk person skall inspektionen förelägga den kvalificerade ägare som inte uppfyller kravet i 3 § första stycket eller, om det är fråga om en olämplig ledning, institutet att göra rättelse. Om rättelse inte görs skall inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.”

13 §

Lagrådet förordar att bemyndigandet utformas på motsvarande sätt som i lagen om inlåningsverksamhet och föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

”Anmälningspliktiga finansiella - - - denna lag.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket.”

8 kap. 2 a §

Uppgiftsskyldighet

I remissen föreslås bestämmelser om skyldighet för en central värdepappersförvaltare och ett kontoförande institut att lämna vissa uppgifter till undersökningsledare och åklagare. Med hänvisning till Lagrådets förslag till ändring av förslaget till 1 kap. 11 § LBF bör motsvarande ändring göras även här enligt följande:

”En central värdepappersförvaltare och ett kontoförande institut är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar

1 kap. 2 §

Som Lagrådet har anfört under förslaget till 1 kap. 6 § LBF bör i tredje stycket 1 a och b i denna paragraf orden ”mer än 20 procent” ändras till ”minst 20 procent”.

4 kap. 5 §

Med hänvisning till vad Lagrådet föreslagit om viss ändring av den föreslagna 1 kap. 11 § LBF bör paragrafen ges följande lydelse: ” Ett institut för elektroniska pengar är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.”

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utkast till lag om inlåningsverksamhet

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om sådan inlåningsverksamhet som andra företag än institut enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti får driva.

Lagen gäller inte för inlåningsverksamhet för vilken det skall upprättas prospekt enligt aktiebolagslagen (1975:1385), försäkringsrörelselagen (1982:713), lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

2 §

I denna lag avses med inlåningsverksamhet mottagande från allmänheten av återbetalningspliktiga medel som efter uppsägning är tillgängliga för fordringsägaren inom högst ett år.

3 §

Inlåningsverksamhet får drivas endast av aktiebolag eller ekonomiska föreningar som är registrerade enligt 6 § hos Finansinspektionen.

Kapitalkrav

4 §

Ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som driver inlåningsverksamhet skall ha ett bundet eget kapital som uppgår till minst tio respektive fem miljoner kronor. Om bolaget eller föreningen har euro som redovisningsvaluta och har haft det sedan bolaget eller föreningen bildades, skall det bundna egna kapitalet uppgå till minst det belopp i euro som motsvarade tio respektive fem miljoner kronor enligt den av Europeiska centralbanken då fastställda växelkursen. Har bolaget eller föreningen tidigare haft kronor som redovisningsvaluta, skall det bundna egna kapitalet uppgå till minst det belopp i euro som motsvarade tio respektive fem miljoner kronor vid bytet av redovisningsvaluta.

Kravet på bundet eget kapital i första stycket gäller inte inlåningsverksamhet som drivs av sådan ekonomisk förening som anges i 2 kap. 3 § första stycket 5 lagen (2003:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Krav på ägare och ledning

5 §

Den som i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller som gjort sig skyldig till

allvarlig brottslighet får inte ha ett kvalificerat innehav i ett företag som driver inlåningsverksamhet eller ingå i företagets ledning.

Med kvalificerat innehav avses ett direkt eller indirekt ägande i företaget, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

När ett företag som driver inlåningsverksamhet får kännedom om att förändringar skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, skall företaget snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i företaget, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

Registrering

6 §

Ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som avser att driva inlåningsverksamhet skall ansöka om registrering hos Finansinspektionen. Om företaget uppfyller kraven i 4 §, 5 § första stycket samt 10 och 11 §§ skall registrering ske.

Finansinspektionen skall föra ett särskilt register över företag som driver inlåningsverksamhet.

Informationsplikt

7 §

Ett företag som driver inlåningsverksamhet skall tydligt informera fordringsägaren om att mottagna medel inte omfattas av insättningsgarantin och att det innebär att medlen kan förloras om företaget försätts i konkurs eller annars har betalningssvårigheter. Företaget skall också tydligt informera fordringsägaren om hur företaget avser att placera de mottagna medlen.

Informationen skall lämnas vid marknadsföring av inlåningsverksamheten och innan ett avtalsförhållande ingås. Informationen skall vidare under avtalstiden framgå av kontoutdrag och liknande material som rör fordringsförhållandet.

Beloppsbegränsning

8 §

Behållningen för varje konsument som placerar sina medel hos ett företag som driver inlåningsverksamhet får uppgå till högst 50 000 kronor.

Åtgärder mot penningtvätt

9 §

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver inlåningsverksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Ett företag som är registrerat enligt 6 § första stycket skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt följs.

Revision

10 §

I ett företag som driver inlåningsverksamhet skall minst en revisor väljas av bolagsstämman eller föreningsstämman.

11 §

Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i ett företag som driver inlåningsverksamhet.

Minst en revisor som bolagsstämman eller föreningsstämman har utsett skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

12 §

Om en revisor vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett företag som driver inlåningsverksamhet får kännedom om förhållanden som kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar företagets inlåningsverksamhet, skall revisorn omgående rapportera detta till Finansinspektionen.

Årlig kontroll

13 §

Finansinspektionen skall minst en gång per år kontrollera att registrerade företag uppfyller villkoren i 4 § första stycket, 5 § första stycket, 7 §, såvitt avser erbjudanden riktade enbart till andra än konsumenter, samt 8 §, 10 § andra stycket och 11 §.

Ett registrerat företag skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om inlåningsverksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna fullgöra skyldigheten enligt första stycket.

Ingripanden

14 §

Om någon driver sådan inlåningsverksamhet som avses i denna lag utan att vara registrerad, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av verksamheten skall ske.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Den som är revisor i ett företag är dessutom på begäran av Finansinspektionen skyldig att lämna sådana upplysningar om den verksamhet som drivs av företaget som han eller hon har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag i företaget.

15 §

Om ett företag åsidosätter informationsplikten i 7 §, när den gäller ett erbjudande riktat till konsumenter, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Informationen enligt 7 § skall anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Om det saknas möjlighet att ingripa enligt marknadsföringslagen, får Finansinspektionen förelägga företaget att fullgöra informationsplikten. Om föreläggandet inte följs får inspektionen avföra företaget ur registret.

16 §

Om ett företag åsidosätter informationsplikten i 7 §, när den gäller ett erbjudande riktat enbart till andra än konsumenter, får Finansinspektionen förelägga företaget att fullgöra informationsplikten. Om föreläggandet inte följs får inspektionen avföra företaget ur registret.

17 §

Finansinspektionen får förelägga ett företag som driver inlåningsverksamhet att göra rättelse om företaget

1. inte uppfyller kraven i 4 § första stycket eller 5 § första stycket,
2. överträder en bestämmelse i 8 §, 9 § andra stycket, 10 eller 11 § eller 13 § andra stycket,
3. överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen, eller
4. överträder någon annan bestämmelse i en författning som reglerar företagets inlåningsverksamhet.

Om ett företag inte uppfyller kravet i 5 § första stycket får inspektionen förelägga den kvalificerade ägaren eller, om det är fråga om olämplig ledning, företaget att göra rättelse.

Om ett företag inte gör rättelse får inspektionen avföra det ur registret. Ett företag skall också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre driver inlåningsverksamhet eller om det på annat sätt framgår att inlåningsverksamheten har upphört.

18 §

Förelägganden enligt 14 §, 15 § tredje stycket samt 16 och 17 §§ får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

Överklagande

19 §

Finansinspektionens beslut enligt 14 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 §

Ett företag som driver inlåningsverksamhet skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Ett företag som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande driver inlåningsverksamhet får fortsätta att driva verksamheten till den 1 juli 2004 eller, om ansökan om registrering har kommit in till Finansinspektionen senast vid den tidpunkten, till dess beslut om registrering har vunnit laga kraft.

3. Bestämmelsen om beloppsbegränsning i 8 § skall inte gälla för ett företag som vid tidpunkten för lagens ikraftträdande driver verksamhet med stöd av punkten 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1995:1572) om ändring i bankrörelselagen (1987:617), punkten 2 första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen (2000:375) om ändring i bankrörelselagen (1987:617) eller punkten 2 första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen (2000:376) om ändring i lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet.

Paragrafer i lagen om bank- och finansieringsringsrörelse m.m.	Paragraf i bankrörelselagen (1987:617)	Paragraf i lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet
1 kap. 1 §	1 kap. 1 § första och åttonde styckena	
1 kap. 2 §	1 kap. 1 § sjunde stycket	1 kap. 2 § tredje stycket
1 kap. 3 §	1 kap. 2 § första stycket	
1 kap. 4§		1 kap. 1 § första stycket 1
1 kap. 5 §	1 kap. 1 § andra stycket, tredje stycket första meningen och fjärde stycket samt 3 § första stycket	1 kap. 1 § första stycket 2–7
1 kap. 6 §	1 kap. 3 § andra stycket	1 kap. 1 § andra stycket
1 kap. 7 §		
1 kap. 8 §	1 kap. 11 § första–tredje styckena	
1 kap. 9 §	1 kap. 9 §	
1 kap. 10 §	1 kap. 10 §	1 kap. 5 §
1 kap. 11 §		
2 kap. 1 §	1 kap. 2 § andra stycket första meningen	1 kap. 2 § första stycket
2 kap. 2 §		
2 kap. 3 §		1 kap. 3 § första stycket 2, 3, 6, 7 och 11
3 kap. 1 §	1 kap. 2 § andra stycket andra och tredje meningarna och 9 kap. 1 § första stycket	1 kap. 2 § andra stycket
3 kap. 2 §	9 kap. 3 § andra–femte och sjunde styckena	2 kap. 1 §
3 kap. 3 §	9 kap. 3 § andra stycket	2 kap. 3 § första stycket

3 kap. 4 §	9 kap. 3 § sjätte stycket	2 kap. 3 § andra stycket
3 kap. 5 §	9 kap. 4 § andra stycket	
3 kap. 6 §		
3 kap. 7 §		2 kap. 4 §
3 kap. 8 §	9 kap. 3 § första stycket	1 kap. 2 § första stycket, 2 kap. 3 § första stycket och 4 § andra stycket
3 kap. 9 §	9 kap. 1 § andra stycket	2 kap. 2 § första stycket
4 kap. 1 §	1 kap. 5 § 1	2 kap. 9 § 1
4 kap. 2 §	1 kap. 5 § 2	2 kap. 9 § 2
4 kap. 3 §		2 kap. 10 §
4 kap. 4 §	1 kap. 4 § första stycket 1 samt tredje och fjärde styckena	2 kap. 8 §
4 kap. 5 §	1 kap. 4 § andra stycket	1 kap. 2 § första stycket
4 kap. 6 §	1 kap. 4 § första stycket 2	
4 kap. 7 §	2 kap. 3 §	3 kap. 2 §
5 kap. 1 §	1 kap. 7 § första stycket	2 kap. 12 § första stycket
5 kap. 2 §	1 kap. 7 § andra–fjärde styckena	2 kap. 12 § andra–fjärde styckena
5 kap. 3 §	1 kap. 7 b §	2 kap. 12 b §
5 kap. 4 §	1 kap. 8 §	2 kap. 13 §
5 kap. 5 §	1 kap. 6 § första stycket	2 kap. 11 § första stycket
6 kap. 1 §		
6 kap. 2 §		
6 kap. 3 §		
6 kap. 4 §		1 kap. 4 §

6 kap. 5 §		
6 kap. 6 §	1 kap. 1 § sjätte stycket	2 kap. 5 § andra stycket
6 kap. 7 §	2 kap. 3 a §	
7 kap. 1 §	2 kap. 2 §	3 kap. 1 §
7 kap. 2 §	2 kap. 4–6 a §	3 kap. 5 §
7 kap. 3–8 §§	2 kap. 8 § och 22 § tredje stycket	3 kap. 7 §
7 kap. 9 §	2 kap. 15 a §	3 kap. 6 §
7 kap. 10 §		
7 kap. 11 §		
7 kap. 12 §		
8 kap. 1 §	2 kap. 13 §	3 kap. 8 §
8 kap. 2 §		
8 kap. 3 §		
8 kap. 4 §	2 kap. 10 §	
8 kap. 5 §	2 kap. 17 § första–tredje och femte styckena och 18 §	3 kap. 10 § första, andra och femte styckena
8 kap. 6 §	2 kap. 17 § fjärde stycket	3 kap. 10 § tredje och fjärde styckena
9 kap. 1 §	2 kap. 9 § första stycket	4 kap. 1 § första stycket
9 kap. 2 §		
9 kap. 3 §	2 kap. 9 § andra stycket	4 kap. 1 § andra stycket
9 kap. 4 §	2 kap. 21 §	
9 kap. 5 §	2 kap. 23 §	
10 kap. 1 §	1 kap. 1 § tredje stycket andra och tredje meningarna	

10 kap. 2 §	9 kap. 4 § första stycket
10 kap. 3 §	9 kap. 6 §
10 kap. 4 §	9 kap. 7 §
10 kap. 5 §	9 kap. 8 §
10 kap. 6 §	9 kap. 9 §
10 kap. 7 §	9 kap. 10 §
10 kap. 8 §	9 kap. 11 §
10 kap. 9 §	9 kap. 12 §
10 kap. 10 §	9 kap. 13 §
10 kap. 11 §	9 kap. 14 §
10 kap. 12 §	9 kap. 15 §
10 kap. 13 §	9 kap. 16 §
10 kap. 14 §	9 kap. 17 §
10 kap. 15 §	9 kap. 18 §
10 kap. 16 §	9 kap. 19 §
10 kap. 17 §	9 kap. 19 a §
10 kap. 18 §	9 kap. 20 §
10 kap. 19 §	9 kap. 20 a §
10 kap. 20 §	9 kap. 21 §
10 kap. 21 §	9 kap. 22 §
10 kap. 22 §	9 kap. 23 §
10 kap. 23 §	9 kap. 24 §
10 kap. 24 §	9 kap. 25 §
10 kap. 25 §	9 kap. 26 §

10 kap. 26 §	9 kap. 27 §	
10 kap. 27 §	9 kap. 28 §	
10 kap. 28 §		
10 kap. 29 §	9 kap. 29 §	
10 kap. 30 §	9 kap. 30 §	
11 kap. 1 §		2 kap. 5 § första stycket, 6 § och 7 § första stycket samt 3 kap. 11 §
11 kap. 2 §		
12 kap. 1 §		2 kap. 7 § första stycket
12 kap. 2 §		2 kap. 4 § tredje stycket
12 kap. 3 §		
12 kap. 4 §		2 kap. 5 § första stycket andra meningen
12 kap. 5 §		
12 kap. 6 §		
12 kap. 7 §		
12 kap. 8 §		
12 kap. 9 §		2 kap. 6 §
12 kap. 10 §		
12 kap. 11 §		
12 kap. 12 §		
12 kap. 13 §		
12 kap. 14 §		
12 kap. 15 §		

12 kap. 16 §		
12 kap. 17 §		
12 kap. 18 §		
12 kap. 19 §		
12 kap. 20 §		
13 kap. 1 §	8 kap. 1 §	
13 kap. 2 §	7 kap. 1 § första stycket första meningen och 3 §	5 kap. 1 § första stycket första meningen och 4 §
13 kap. 3 §	7 kap. 1 § första stycket andra meningen	5 kap. 1 § första stycket andra meningen
13 kap. 4 §	7 kap. 1 § andra stycket	5 kap. 1 § andra stycket
13 kap. 5 §	1 kap. 11 § femte stycket	5 kap. 3 §
13 kap. 6 §		
13 kap. 7 §	7 kap. 8 §	5 kap. 9 §
13 kap. 8 §	7 kap. 9 §	5 kap. 10 §
13 kap. 9 §	7 kap. 5 § och 9 kap. 15 § andra stycket	5 kap. 5 §
13 kap. 10 §	3 kap. 8 a § och 9 kap. 17 §	2 kap. 7 a och 7 b §§
13 kap. 11 §	7 kap. 4 §	5 kap. 4 a §
13 kap. 12 §	7 kap. 6 §	5 kap. 6 §
13 kap. 13 §	7 kap. 26 §	5 kap. 8 §
13 kap. 14 §	7 kap. 7 §	5 kap. 7 §
13 kap. 15 §	7 kap. 28 §	
13 kap. 16 §	7 kap. 22 §	5 kap. 23 §
14 kap. 1 §	7 kap. 10 §	5 kap. 11 §

14 kap. 2 §	7 kap. 11 §	5 kap. 12 §
14 kap. 3 §	7 kap. 12 §	5 kap. 13 §
14 kap. 4 §	7 kap. 13 §	5 kap. 14 §
14 kap. 5 §	7 kap. 13 a §	5 kap. 14 a §
14 kap. 6 §	7 kap. 14 § första–tredje styckena	14 kap. 15 § första–tredje styckena
14 kap. 7 §	7 kap. 14 § fjärde stycket	7 kap. 15 § fjärde stycket
14 kap. 8 §	7 kap. 14 § femte stycket	7 kap. 15 § femte stycket
14 kap. 9 §	7 kap. 14 a §	7 kap. 15 a §
14 kap. 10 §	7 kap. 14 b §	7 kap. 15 b §
15 kap. 1 §	7 kap. 15 § och 16 § första stycket 5	5 kap. 16 § och 17 § första stycket 3
15 kap. 2 §	7 kap. 16 § första stycket 8 och fjärde stycket andra meningen	5 kap. 17 § första stycket 5 och andra stycket tredje meningen
15 kap. 3 §	7 kap. 16 § första stycket 1–4 och andra stycket	5 kap. 17 § första stycket 1 och 2 samt andra stycket
15 kap. 4 §	7 kap. 16 § femte och sjätte styckena	5 kap. 17 § tredje och fjärde styckena
15 kap. 5 §	7 kap. 17 §	5 kap. 18 §
15 kap. 6 §	7 kap. 16 § tredje stycket	5 kap. 17 § första stycket första meningen
15 kap. 7 §		
15 kap. 8 §		
15 kap. 9 §		
15 kap. 10 §		
15 kap. 11 §		
15 kap. 12 §		

15 kap. 13 §		
15 kap. 14 §		
15 kap. 15 §	7 kap. 19 §	5 kap 20 §
15 kap. 16 §	7 kap. 20 §	5 kap. 21 §
15 kap. 17 §	7 kap. 18 §	5 kap. 19 §
15 kap. 18 §	7 kap. 21 §	5 kap. 22 §
15 kap. 19 §		
15 kap. 20 §	7 kap. 23 §	5 kap. 24 §
6 kap. 1 §	7 kap. 2 och 22 §§ samt 9 kap. 9 § andra meningen	5 kap. 2 och 23 §§
17 kap. 1 §	7 kap. 24 §	6 kap. 1 §
17 kap. 2 §	7 kap. 25 §	6 kap. 2 §

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om bank- och finansieringsrörelse	16 kap. 1 §	32000L0012, 32002L0087
Lag om införande av lagen om bank- och finansieringsrörelse	2 §	
Lag om inlåningsverksamhet	22 §	
Lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	18 kap. 1 §	
Lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse	2 kap. 5 §, 3 kap. 5 §, 4 kap. 4 §	31993L0022, 32002L0087, 397L0009, 32000L0012
Lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet		31993L0022, 32002L0087
Lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830)		31987L0102, 31998L0007
Lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt		31991L0308, 32001L0097
Lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag		32000L0012, 32002L0087
Lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554)		31978L0660, 32003L0038

Lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag		386L0635, 32001L0065
Lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti		31994L0019
Lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring	13 §	
Lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd		397L0009
Lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden		398L0026
Lag om ändring i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar		32000L0046